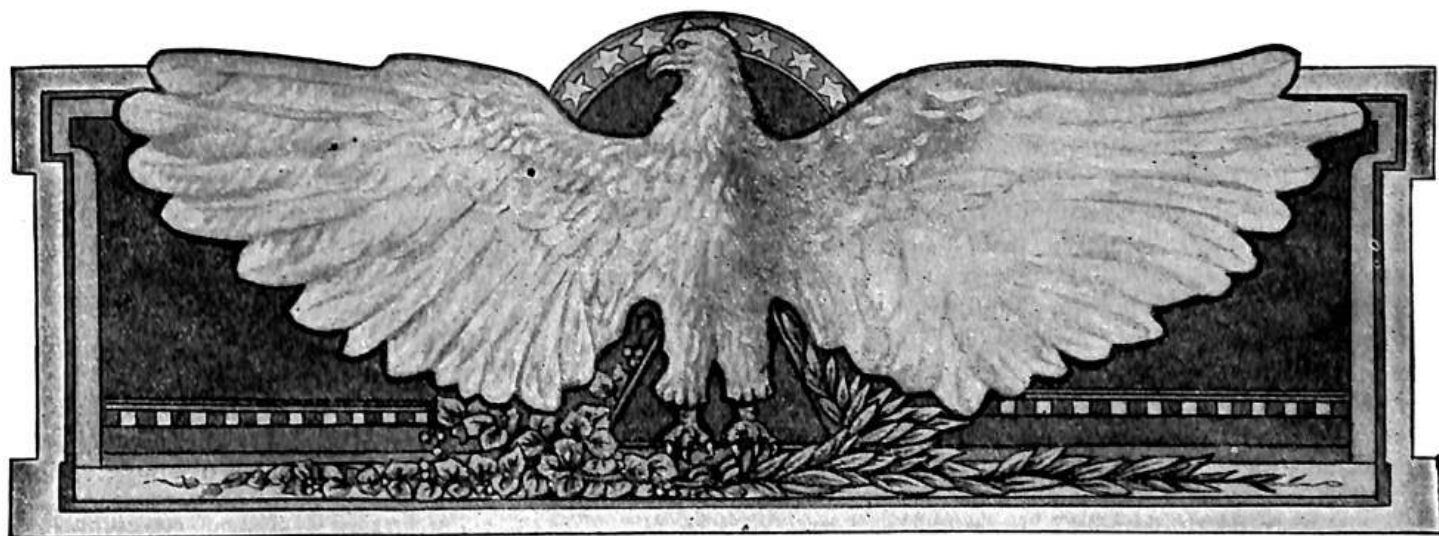

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXX.

CHICAGO, ILL., 15. SRPNA 1918.

ČÍSLO 8.

Jaroslav Polcar:

CREDO.

JSEM člověkem, nic méně a nic více,
o věčném míru světa tiše sním,
mou touhou láska lidstva bez hranice
a milovati mojím posláním.

Snů velikých se kochám mocnou změtí,
myslí my táhnou tklivé obrazy
a věřím, že lid dospěje své mety,
byt' za sta let, jež země urazí.

V tu dáli kamsi oči mocně pnou se
i v jejich plesném uzříš záblesku,
jak národové k smrti milujou se
v zlatovém jasu slunce pablesků.

Tam není zřítí bědných lidí více,
kde dříve pláč, tam štěstím plane tvář,
dřív těžkou prací rozbrázděné líce,
tu brunatné a zdravé zlatí zář.

Tam neuslyšíš více hluku zbraní
a neuvidíš krevních záští, zlob,
ni památky tu po vzájemném štvání,
ni touhy po bohatství z dnešních dob.

Tu lid se bohům více neuklání,
— co byla jeho zhouba odvěkká —
jej nevedou již lidé proklínání
i žije volným žitím člověka.

Jsem člověkem se srdcem útlocitným,
na řasách slza vždy mi zazáří,
když nad bídou se cizích pozastavím.
Té lásky pramen nikdo nezmaří!

Nad holoubkem, jenž křídly marně věje,
když hlavičku mu čísi ruka rve,
srdce se hrozným bolem pozachvěje
a zločinnou tu ruku v souboj zve.

Tu líc mi plane svatým boje žárem,
k oběti vznešenou plá skromností
pro holoubě, jež trpí pod tyranem,
jenž deptá zlobně krásu volnosti.

Kdož nepozved by paže ku pomoci
a neztrestal ten zločin krutých ruk,
kdož dovolil by děsu tmavé noci
paprsku slunce zlomit mocný luk.

Jsem člověkem i nechci býti sketou,
jenž by se lekal sterých hrůz a běd,
v něž uvrženo lidstvo rukou kletou,
jež deptá volnost tam kam sahá hled.

Tož s duší nevinnou a myslí chladnou
se chápu tvrdé zbraně na odvet',
v seč krutou do dnes světem nevídanou
se v mžiku dávám v sokoličí let.

I bude-li mi osud milostivým
a ukrutného škůdce srazím v prach,
krev ta, jež plála žárem krve chtivým
v nadšení změni lítosti mé nach.

Však podlehnou-li v boji spravedlivém,
kež nevinné mé mladé krve jas
zazáří růžovým červánků svitem,
by velebná ta obět hvězdných krás:

Všem utištěným byla jitra zvěstí
a těm, již patří na jich týrání,
meč práv a pravdy vetkla volně v pěsti.
Pak bědní nebudou, ni tyrani!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Jako u nás tak i bratři naši slovenští mají národní jednoty sokolské a sice nejstarší a nejsilnější, poctivě a statečně usilující o osvobození své vlasti to jest Tělocvičná Slovenská Jednota Sokol a vedle ní hlavně v Chicagu působící Slovenská Obec Sokolská. Prvé úředním orgánem jest za dovedného vedení br. Milana Gettinga "Slovenský Sokol", vycházející v Perth Amboy, N. J. a orgánem Obce jest "Sokolský Obzor", vycházející v Chicagu pořadatelstvím br. M. Laučíka. Mimo to jsou v Americe naprosto protichůdné organisace, jež rovněž sokolské si nadávají a jsou to vlastně "Orlíci", jakými se leckde i v českých osadách a větších městech pochlubití mohou mnozí faráři a "sokolští kaplani" katolíci. To jsou ty "sbory bohumilé", jež vyrukují na každé "boží tělo", na každou parádu i na každý funus do kostela i komandují se "ku svatě zpovědi" a sestry jejich "ku svatému přijímání", nežli smějí vylézt o sletu svém na hrazdu, na kozu, aneb na bradla i prováděti skoky a běhy teprve po požehnání "velebného pána svého starosty sboru", aneb svého "evěčitele sboru panenského nejmladšího kaplana" a spolupastýře stáda dotyčné farnosti. Jak vidět podstatné rozdíly jsou i mezi Sokoly slovenskými, jako mezi námi, kde také ještě kříž vražený do monogramu sokolského se vyskytuje i od nás okopírovaný stejnokroj modrý atd. My věříme v udržování styků bratrských se Sokoly slovenskými, rozumí se, jediné těmi národními a protože věříme, upozorňujeme za v čas na závody a slet Obce jejich, jakž odbývati se budou ve dnech prvního a druhého září v Atlas Parku, na sev. Crawford ave. Bratři ti byli s námi o sletu Župy Střední. V Obci sdruženo jest celkem osm jednot.

Jest mnoho těch, již ještě dnes na vzdor těm mnohým našim úspěchům na českou věc nedali ani jediného centu, ba jsou i tací — žel i bratři a sestry, — kteří se vymlouvají nyní, že oni jsou celých sto procent Američany a o starou vlast se starati nemusí, jiní opět jinak se vymlouvají a tak jde to dále k novým bazárům, novým posvícením, poutím a p. Jak jinak by bylo, kdybychom si byli hned z počátku, aneb když jsme navrhovali jednoduše vydali naše vlastní bondy, aneb jinou byli našli cestu soustavné podpory Č. N. S., jakž list náš byl za v čas pověděl. Nyní jest Amerika ve válce a to mnohého svede k vyhnutí. U některých jednot jsou docela bratři, již se ještě tím vychloubají, že je nikdo ku placení "národní daně" přinutiti nemůže a tak si pomalu a jistě dáváme vysvědčení chudoby, jakýmž to jsme sdružením uvědoměným, vlasteneckým a českým v některých svých složkách, kdežto jinde opět pilně se pracuje, jako v Omaze, Cedar Rapids, St. Louis, Milwaukee, Baltimore a New Yorku, ba i v místech jiných kde naši jsou a tu nikomu není za těžko, aby vedle práce pro Ameriku vzpomělo se i zvýšené činnosti na prospěch osvobození staré naší vlasti. Jen podívejte se do Crete, Wilber, Clutier, Montgomery a jinam a dáte nám za pravdu, o Chi-

cagu ani nemluvě. Tu se stále kutí a příkladem předchází, třeba zrovna zde a v New Yorku ob čas dosti jest nepochopení, méně rozdělení práce i neochotnějších pracovníků a všeliké nechtuté spory! Ale nám nikterak nevádí a zdůrazňujeme jen opět, aby i sjezd náš učinil co možná nejsilnější opatření vůči Sokolům, neplatům daně národní i přičinil se, aby nejlepší naši instituci i té naší armádě československé dostalo se podpory největší.

Dnešním dnem až do 22. t. m. zahajuje se opět činnost na prodej úsporných známek a kolků Strýčka Sama. My jsme byli vždy na místě a konali svou povinnost v každém tom tahu na dollary, jen aby vládě naší dostalo se co nejlepší podpory k potření Němčika, militarismu a autokracie centrálních mocností, k nimž náleží i to roztomilé "Rakousko-Uhersko", které si na nás Čechy vždy činilo tak silné nároky, že máme nyní co oplácet a vzpomínající dob pobělohorských přičiňovati se, aby došlo k jeho rozčlankování, tak důkladnému, že by nynější císař Karlíček nevěděl na který roh toho svého trůnu usednout bez pohromy. V mnohých našich Sokolnách evěčitelové a evěčitelky pečují, aby dorost i žactvo obého pohlaví kupovalo co nejvíce úsporných známek, ano v tahu přítomném jistě se přičiní co nejvíce. U nás pomáháme dollary vládě půjčenými na dvě strany, pomáháme našim hochům "v khaki a tam na druhé straně" v jejich strašném boji a vítězném postupu a vítězný ten postup znamená to nejdrahocennější i naší matky — svobodu, vedle svobody všech druhých národů evropských. Amerika šla do tohoto boje zcela nezištně, ji nezáleží na žádném získaném území, na stanovení hranic, aniž přeje si mísiti se do sebeurčení lidu druhých, národností dosud utiskovaných. Již tento krásný úkol, jemuž se věnuje vše, krev a statky naše, zaslouží si, abychom se zamyslili a sáhli do kapes pro dollar poslední, když na zítří vyděláme nový.

Pravda bolí od dávna se zná, ale my, již nemáme žádných příčin o zvláštní přízeň lidu se ucházeti, čili usilujeme o skutečnou výchovu můžeme si již něco dovoliti, zejména jedná-li se i o šiky naše. Jen pozorujte to naše žití a tu poznáte, že "o uvědomělosti, inteligenci, vlasteneckosti a přednostech lidu českého mluví se a píše všude tam, kde někdo uchází se o úřad nějaký, o slávu veřejnou aneb hodnost spolkovou — zvláště, přináší-li ta hodnost hmotné výhody — a tu leckdo domnívá se, že lesklými frázemi, zakrýváním pravého stavu věcí, lichocením lidu tento získá na svou stranu. A lid náš — se svou "uvědomělostí", načerpanou čtením sensačních zpráv o vraždách a nevěrách manželských, rozvodech, reklamě všeliké atd. sedá na lep, dá se oslniti, převéstí na stranu prázdných mluvků, uslyší-li jejich turecký huben, jejich lahodný hlas, jejich zvukné fráze — samé lži, s nimiž by se nesměl vytasiti nikdo tam, kde by měl před sebou lid skutečně inteligentní, zkušený, uvažující, s vlastním úsud-

kem." A vidíte tohle platí zrovna tak o našich v Čechách, jako i o nás, na něž se hodí rovněž výtečně. Tak napsal br. Kukaň v době předválečné a my můžeme zde docela klidně podepsati nyní, jako harcovníci, jimž pravda jde nade vše. A tu přibýde-li nám o jednoho bojovníka více tím lépe, protože trochu toho "vymrskání potřeba jest jako soli, ba humor a satira dobrým jsou kořením všude tam kde "stojaté vody" na chvíli zdobí se leknínem a kořeny jeho šíří se bahnem klidu podezřelého. Tím novým harcovníkem míníme "Šotka", jenž týdně znovu se objevuje a z čísla 1834 Laflin ul. v Chicagu, Ill. "do českého světa" své svobodomyslné úvahy i žertovné průpovídky a ještě více satiry v prose i mluvě vázané, ba za časté i nutně nevázané, vysílá v hodnotě větší, nežli jsou ty dva dollary ročního předplatného. Při tom nezapomíná se věci naší, poví se čas od času něco z Havlíčka, jindy Arbese a konečně i Bittnera a tak ta památka šotkovského brku udržuje se nejen pilně k zábavě, poučení a pošimrání choulolistivějších, ale i všech ramenářů k zlosti. To se nám ovšem na "Šotku" pak zamlouvá nejvíce, jako okolnost, že ta mrška jest v rukou sokolských. Tak a nyní víte bratři a sestry co vaší jest povinnost, neboť tomu čemu páni z far nemohou přijíti na jméno, kazatelové zamítají a živly zpátečnické potírají má u nás obyčejně tím lepší zvuk.

Jest zajímavé, jak na příklad v Sokolstvu v Čechách se pracuje, čili v tom šiku ztenčeném, decimovaném a trýzněném na nejvyšší kruhy vládními, jimž brzy v Moravské Ostravě se odpoví, v Uherském Hradišti a na Turnovsku, Jičínku, Čáslavy a jinde po slavné a veliké přísaze našich v té zlaté Praze o manifestaci květnové. Mezi tím co naši bratři nejlepší varují vládu před obnovou absolutismu a lidu slibují svobodný život a volné postupování, jako každého uvědomělého národa v té vřavě válečné zkušeného, pracují kruhy sokolské v Praze na novém ústředí a na venkově takto, jakž píše "Národní Listy": "Náhodou přišel jsem na malou vesničku slavnost: slavili desítiletí jednoty sokolské. Bratři mužného věku přítomno bylo málo a už evičet nebudou. Místo zdravých údů mohou přispět jen zdravou myslí, kterou si zachovali v zákopech i po nemoenících. A se stěn dívalo se několik jinošských hlav, které nevrátí se již nikdy. Z mužského dorostu zbylo pár hochů, ostatek byly ženy. A ty ženy, sestry, vydělávají si chléb na cizím, po továrnách, po kancelářích, málo která ve vlastním. Ale po denní robotě zbude jim několikrát za týden dosti času, aby s nejmenšími, děvčaty i hochy pobesedovaly, poevčily, pohrály si. Ženské ruce zvedly prapor, vypadlý z mrtvé ruky mužovy a drží jej pevně a se etí. Slyšel jsem neumělé řeči, při nichž srdce se chvělo radostnou pýchou. Cvičitelka hovořila o dětech, sama zpola dítě, mluvila s moudrostí matky a se zkušeností učitele. Bylo znát, jak rozumí psychologii dětské, jak vžila se v ten svět, který klíčí a tvoří se a žasne, co vidí kolem sebe. Po těžké nerovnosti boje o život, po hořkostech příležitosti o sousto chleba naleznou děti při evičeních

a schůzkách teplo lidského bratrství a lásky, stisk účinné ruky. Jsou domácnosti, které nejsou domovem. Doma cítí se dítě teprve mezi svými, v chudícké těloevičně, kde v družném zástupu, podobném hrozu včel, naslouchá, dýchá, žije dle neuvědomělého řádu. Ten řád je lidství, rovnost, bratrství. Neřeční se o vlastenectví, je vrozeno všem vědomí, že jsou částí celku, který prožívá těžké doby a že jeho budoucnost jest budoucnost jejich. Také děti jsem slyšel. Mluvily o radosti, mluvily o utrpení. Ale nenařikaly si. Zpívaly písně, které jsou nám dnes dražší než kdykoli jindy, říkaly verše, které vyslovují naději i víru. Nebylo praporů, ani ozdob nebylo v prosté síni. Ale nad hlavami dětskými viděl jsem nejkrásnější prapor červenobílý vlátí stejně prudce jako v básni Nerudově."

Památku Tyršovu uctiti sotva lépe můžeme, jako když vzpomene si hlavních názorů o výchově sokolské a dle toho i jednati budeme. Řekl' nám: "Moc člověka objevuje se ve spolčování. Známe jen dva řádné druhy členů: jedny, jež bohatýrské cvičení tělesné vábí, druhé, kteří uznávajíce důležitost věci, hmotně a mravně ji podporovati se zavazují dle zásad našich; mezi nimi nebudiž řevnivosti nížádné; vše ostatní však je bejli, jež sluší spíš vymístit, než přilákat. — "Toliko proti zákonům vnuceným se vzpouzíme, a v tom smyslu je pravda, že svoboda svornost rodí a libovláda jednotlivce jen různosti ve spolku splozuje." — "Kde není stran, není proto vždy svornost, nýbrž hustěji netečnost a nerozhodnost. Vzájemná kontrola a závodivost stran věci jen prospěje, ovšem jen tenkrát, když společný účel se zřetele se nespustí, když strany navzájem se etí, když jedna druhou za nutný a rovněž oprávněný doplněk pokládati dovede, když spor s pole věcného na osobní se nepřenesse. Tak dovedeme pravdu říci a přece neuraziti a pravdu snést a přece si nezařaditi". — "Nikoli pak v nezřízenosti záleží svoboda, alebrž v tom, nepodříditi se sice ustanovením od jednotlivců libovolně vnuceným, ale tím nevratněji zachovávatí pravidla, stanovená způsobem, který jsme sami sobě zvolili. Pravidla ta však nejsou jen pro členy "obyčejné"; kdo v jakoukoli hodnotu se uvázal, tím více šetříž řádů veškerých. Jeho příklad tím mocněji působí jak v dobrém tak v zlém. Vyjmouti se z pravidel a nad ně se povýšiti, je tolik jako jiné snížiti a předpokládá na jedné straně mysl obmezeně nadutou, na druhé srdce otroké na straně těch, kteří to bez odporu snesou."

Vděčíme br. J. F. Štěpínovi, předsedovi Americké Státní Banky v Chicagu, Ill. za to, že umožnil vydání dílka: "Podstata myšlenky sokolské," jakž napsali br. A. Očenášek a J. Novák do příručky škol evičitelských Č. O. S. v Praze, a to v rouše anglickém. Obstarali jsme vlastní překlad i pořídili vhodnou předmluvu o boji našeho národa, naši činnosti sokolské doma i za hranicemi a především i v té naší české Americe, nezapomínajíce ovšem ani účasti naší politického zápasu i "na poli slávy" našich dobrovolců na všech frontách zejména i ve voj-

sku Spojených Států, družině kanadské a hlavně ovšem v československé armádě. Knížečka v úhledné úpravě a tiskem naší Národní Tiskárny věnovaná památce mistra Jana ozdobena jest celou řadou krásných obrazů sletových z Letné roku 1912 v miniatuře a celek tak uspořádán, aby posloužil informačně nejen těm, kdož Sokoly neznali, ale i dorostu našemu a všem těm našim, již po anglicku snad spíše pochopí veliký význam instituce výchovné Sokolstva českého vůbec i snahy jeho osamostatnění, utužení na posilu národa. V čele nalezá se reprodukce dvojhlaví našich zakladatelů Fuegnera a Tyrše a pak dvě úvodní kresby, z nichž ona praporu českého, s trikolorou slovanskou, praporem hvězdnatým Spojených Států a monogramem sokolským zvláště vyniká. Celek rozvržen jest na odstavce: "O tělesné výchově, Sokolská myšlenka jest mravní výchovou, výchovou demokratickou, pokrokovou a závěrek." Poslali jsme na různé příznivé nám časopisy, do veřejných knihoven, do táborů vojenských i vynikajícím Američanům atd. a tak díky br. Štěpínovi doufáme, že vykonán opět kousek dobré práce sokolské.

Zvěsti o československé armádě na Sibíři, posudky a úvodní články i větších a vlivných listů, jako jest chicagská "Tribuna", "Daily News", "Sun" baltimorský, "Omaha Bee" a jiné a jiné, vedle článků v těch kterých magazínech "Colliers Weekly", "Literary Digest" atd., pošluly českou a slovenskou věc — a nač si toho upírati — **více, nežli cokoliv jiného na forum veřejnosti.** Všude téměř u spojenců nesou se sympatie vstřícné statečným bojovníkům našim a vrchní velitel naší armády prof. Masaryk může býti jen spokojen s takovými a podobnými výsledky práce. A tu nás opravdu jen zaráží, že podle těch některých dopisů čtených v poslední schůzi našeho V. V. mohou býti ještě tak mnozí mezi námi, již ne a nemohou pochopiti co Sokolů jest povinností i Sokolek, jak pomahati třeba, věc naši podporovati a se přičiňovati. Porovnáme-li ty všechny obnosy v té české Americe až dosud sebrané na českou akci politickou i pomocnou, jak nepatrné musí se jeviti oproti tomu co věnují ti zdatní borei naši, ti všichni vojákové americké armády i spojenci našich vůbec. Píšeme, stále hlásáme a s námi všechen tisk československý i slovanský a přec ještě najdou se srdce zatvrzelá, jež nemohou si uvědomiti, že nám tu všem jest snadno deklamovati dnes o čemkoli v té vřavě válečné, jež odehrává se — tam na druhé straně se vši tou bédou, utrpením národů i našich tam doma! A hle, ti se nebojí, ti dali již vše, ano ústvy svých zástupců na říšské radě ve Vídni srdnatě hřmí do černých duší nepřátel našich odvčkých bídných Habsburků, hrdě hlásíce se ku zjevnému odboji a své československé armádě se spojenci, jako byl učinil poslanec Stránský a hned po něm poslanec Staněk a jiní. Z Vídně pak došla na konec minulého měsíce smutná zpráva, že sestra br. Slavomíra Kratochvíla z New Yorku, učitelka slě. Milada Jarušková, jež dala se ve služby svého národa i jela jako vychovatelka dítek hraběnky ze

Sockendorfu na téže lodi co ze Spojených Států vyhostěný Němčík, bývalý vyslanec hrabě Bernsdorff, byla odsouzena k smrti jako vyzvědačka. Táž prý prvou svou zprávu zaslala z Halifax, když byla získala důvěry "svých pánů". Neznáme podrobnosti tohoto případu, však spolu s druhými upřímnými našinci v obdivu nad statečností české ženy — vzdáváme čest ji a té zemi drahé, za jejíž osvobození věnovala vše. Sestry, tedy žena byla, česká žena a jaký vám vzor všem i nám . . .

Jedna z nejmohutnějších organizací českých podpůrných, nejstarší a vždy právem se honosící tou svou svobodomyšlností, jež nikdy a nikde neznala žádných kompromisů a v podpoře našich škol volných, podpoře svobodomyšlného hnutí a všech podniků národních, nad jiné vyniknuvší, připravuje se rovněž jako my ku svému sjezdu. A soudíme-li dle těch mnohých úvah, zejména pak br. Dr. Vojana a náhledů v orgánech jejich v době poslední vyměněných, sjezd dojista znovu a znovu zdůrazní stanovisko své vůči čisté a nepokryté svobodomyšlnosti, jež nížádným způsobem se jen tak zhola odstavit nedá a byt' doby byly ještě těžší, nezapomene ve směru tom působiti hlavně na to naše budoucno, dorost náš a mládež naší. Ve směru národním očekáváme i z tohoto sjezdu výzvu, aby co nejvíce na dobro věci české se konalo ve všech Řádech Č. S. P. S. vůbec a výzvu tu, aby provázal i vhodný čin čili dar tomu našemu Č. N. S., jež spolu s naší československou armádou vykazuje v době poslední výsledky práce, o kterých v dobách prvotních se nám snad ani nezdálo. Bude se jednati i o sloučení jednot podpůrných, volných a pokrokových po příkladu našeho Sokolstva, jež konečně uznalo, že spojenými šiky více docíliti se dá. My přejeme si jen, aby i v tom ohledu našly se vhodné cesty, jako těšíme se, že i těm našim školám tělocvičným dostane se náležitá pozornost, již proto, že z řad našich nejvíce jest Č. S. P. S. členů, v tělocvičných školách zdravý material!

Po celý rok evičili jsme několik tříd sester našich těch kterých jednot místních, jako Plzeňského Sokola, Sokola Chicago a Havlíček Tyrš a j. v. v prvé pomoci, zdravotědě, ošetřování raněných a chorých a to ve třídách Amerického Červeného Kříže a z těch vybrali jsme nyní 12 nejschopnějších i přihlásili k dobrovolné službě našich vojáků československé armády ve Vladivostoku, kamž Americký Červený Kříž pošle své družiny. Z lékařů zkušených, již s námi prošli ty prvotní strasti válečné v Srbsku a později v Rumunsku, aneb po celý rok se připravovali, zejména pro případy epidemie a p. přihlásilo se rovněž dobrovolně do Vladivostoku šest bratří. Čeká se pouze na zavolání, jež může dojiti každé chvíli, jakž na jiném místě z dotyčného svolání Národní Rady a prof. Masaryka seznáte a tak konečně snad splní se naše vroucí přání, abychom zkušenosti nabyté v nešťastném Srbsku, zdeptaném a ubohém uplatniti mohli konečně i mezi svými.

K NAŠEMU SJEZDU.

Očekáváme, že po stránce výchovné a technické bude dosti nových návrhů, jakž by vtěleny býti měly do stanov naší Obce, ba snad vyskytnou se i jiné návrhy župních zřízení a ovšem i také, pokud se týče vlastního ústředí. A tu dovolíme si i my přijíti "s troškou do mlýna", neboť nám se zdá, že ústředí čili Výkonný Výbor není tu pouze a jediné proto, "aby se četli dopisy a povolovaly menší účty, nepřesahující obnos sto dollarů atd. atd." Naopak my ústředí si vždy představovali jako hlavního zástupce tohoto našeho velikého celku sokolského a odtud očekávali jsme iniciativu v každém počínu sokolském, volném, pokrokovém a občanském, odtud očekávali jsme podle dobrovolně na se vzaté kázně rozkazy vhodné na podporu práce národní i právo na vykonání celku užitečných podniků, vydávání pomůcek sokolských, prací písemných odborných i k agitaci a rozšíření činnosti určených. Takž jak dnes jest Výkonný Výbor Sokolské Obce **má sice vymezeny všechny své povinnosti, ale o právech jeho jako nejvyšší naší autoritě sokolské, ve stanovách není ani hlesu, ba na najdete tam co činiti má na příklad, když dojde na poměry, zcela výmínečné, jako nynější doba válečná tak často vykazuje, kde pak děje se přechmat za přechmatem a co včera se usneslo již zítra se ruší a p.** O kázni a porušení téže i objasnění co se jim stává u celku jednot a členstva vůbec rovněž ani slova. Schůze Výkonného Výboru v Chicagu a my právem dovolujeme si tvrditi, nevyznamenávaly se až dosud přímo **nijakým význačnějším usnesením původním**, jež bylo by čelilo k nápravě tak mnohých bolestí naší organizace! Tedy práva a povinnosti ústředí musí býti naprosto vymezena a také poměr vůči Župám musí býti vytknut tak, aby jedno ústředí nemíchalo se do věcí onoho druhého, jakž žel v době poslední v Chicagu dělo se na pořád, aniž by bod jedenáctý jednacího řádu: "Volné návrhy a rozhovory pro dobro celku" byly až dosud mnoho vynesly, neboť tu ze schůzí již domů se pospíchá, když byly dopisy všeliké a účty většinu času zabraly, aniž by zprávy technické nepříznivé a jiné se probraly.

Dále vzpomínajíce slov našeho Havlíčka upozorňujeme zvláště i na zachování zásad našich volných, svobodomyšlných a pokrokových a vlastní postup čistě sokolský ve všech věcech, v každém našem konání i každém našem postupu uvnitř i zevně naší organizace, jež "žádnému zpátečnictví vzniknouti nedá" a nesmí. Řeklť Havlíček: "Všechny hierarchie na celém světě, pohanské a všechny křesťanské jsou docela stejné, žádné nezáleží tak mnoho na náboženství, ale na jejich důchodech, každá hierarchie má ten směr, aby všelikého štěstí a blaženosti tohoto světa ona sama užila, a svým věřícím jen na onen svět ukazovala!" Zdálo by se vám snad zbytečným, že na slova tato poukazujeme, po padesáti letech a více toho Sokolství v Americe, že snažíme se zdůrazniti tu naši pokrokovost, svobodomyšlnost a volnost mysle výchovy i utužení těla. Ale chyba lávky! Zvláště

dnes žel nutno uvědomiti si co se s pojmem Sokolství srovnává a co nikoliv, jak daleko smí Sokol a sestra jeho v tak zvané "snášlivosti" a kde jsou vytčené, naprosto přesné hranice, kam až jíti smíme, kde pro nás již neplatí lesklé fráze, zakrývání pravého stavu věci, lichocením získání našich šiků a p. U nás mezi bratry počítáme na vlastní zkušenost, na lid uvažující, inteligentní, s vlastním sudkem a vlastní cestou za pravdami poznávanými, jak ve věcech víry, tak i poměrů sociálních a politických zájmů.

A protože počítáme jest nutno, aby i sjezd náš dokázal. Bude třeba totiž znovu v těch dobách vážných a válečných dokumentovati, kde Sokol vždy stál, kde stojí a kde musí stát, jestli skutečně chce míti nároky na název instituce výchovné vůbec. Jsme lidé svobodomyšlní a žijeme-li dle toho i veškeré své chování tak zařizujeme, jakž každého zásadního člověka jest povinností musíme se nevyhnutelně starati o náležité zálohy čili rezervy. V tom ohledu navázání přímých styků s veškerými podpůrnými a jinými jednotami a Řády českými, zejména pak organizacemi našich pokrokových žen musí se konečně státi skutkem. V pouhou resoluci sjezdovou nevěříme! Jestli jest pravdou, že z našich řad se rekrutuje příští členstvo jednot svobodomyšlných spolků a podpůrných Řádů silné a utužené na těle i v mysli volné, dobře, ale tvrzení samo nestačí jako spíše semknutí šiků všech a soustředění podpory svobodomyšlných škol i tisku poučeného a informačního po případě. Vedle škol svobodomyšlných lid náš se musí naučiti podpoře i škol sokolského dorostu a tu jest hned jeden bod důležitý našeho sebezachování na doby nejdelší. Cesta vzájemné dohody na sjezdu měla by se najíti a těloevik zavést jako předmět povinný na všech školách našich a to vedením Sokolstva. Jako každé pořádné vojsko musí se i to naše "vojsko národní" čili to Sokolstvo starati o ty zálohy. A špatní byli by vůdci čili generálové tohoto vojska, již "pod most zalezajíce" radili by jako zmoklé slepice k tomu, aby v těchto dobách těžkých jsme jednoduše toho Sokolství nechali i té svobodomyšlnosti, když všichni naši členové činní jsou tam, kam povinnost je volala, to jest na největším sletu sokolském a všech slovanských větví — na bojišti. Že bohatý máme materiál pracovní pro ty naše zálohy dokázali jsme nejedenkrát, dokázali jsme i v době poslední a jistě dokážeme i na příštím sjezdu, kde Sokol znovu a znovu vztýčí pochodeň osvěty, znovu dokáže co pravá jest svobodomyšlnost lidí zásadních, bratří a sester upřímných, co skutečná výchova těla i mysle. Nepochybujeme ani dost málo, že sjezd připojí se jednoduše ku resoluci sjezdu D. A. S. a dle toho společně zahájí činnost zvýšenou, zejména ovšem vzdělavatelnou. Dnes práce vzdělavatelných odborů ústředí, župních i jednotlivých jednot vážne, ale to nikterak nás nesmí odstrašiti. Znovu musíme nasaditi páky i přičiniti se všemožně, aby čelilo se úsilí živlů zpátečnických i takových, které rády by naočkovaly na zdravý náš peň volný lecos z těch církví a církví.

ček, jakž takový "business" aneb snášenlivosti "red-tape" povšechně vyžaduje. Jednoduše stůjmež na svých zásadách a postarejme se o náležitě cesty na záchranu našeho budoucna . . .

Jednou z těchto cest, na poučení i mládeže naší a našeho dorostu obého pohlaví, jest bez odporu tisk sokolský, jenž dovede těm našim poskytnouti příležitost nahlednouti do krásné té hloubky myšlenky sokolské. A tu hned na prvý kámen úrazu narazíte, at' si již přiznati chcete či nie. Mládež naše, dorost náš listů našich nečte, knihy ani české a tím méně odborné, sokolské a jiné. A proč, jednoduše proto, že jim nerozumí a vlivem poměrů jiného prostředí a jiné výchovy školní svého okolí rozuměti nemůže. Kde jinak jest tam mluvit lze o zázraku. My za celou řadu let pilně pozorujícíe, přišli jsme k tomu náhledu, že jednotlivé naše pomůcky sokolské, články informační a svobodomyšlného rázu i poučení vhodného mohli bychom mládeži naší poskytnouti v rouše anglickém a dorost náš učiti tak, aby spíše věc naši chápati dovedl a porovnáti jeho s organisacemi druhými, aby vypadlo v náš prospěch. Naše podpůrné spolky české již vesměs anglicky psané rubriky si zavedly ve svých orgánech úředních, kdežto němečtí Turnéři mají svůj odborný list "Mind and Body" vydávaný pro americké kruhy, ale pod vlivem a vedením Turnérů, kdežto úřední jejich list má svou vlastní přílohu anglicky psanou s výběrem článků opravdu dobrým a jistě vlivným, pokud se týče udržení dorostu německého ve sborech Turnerů a nutného poučení. My po leta opatření tomuto se vzpírali, po leta mysleli jsme si, že bylo by prohrěšením se na naší věci tělocvičné a zatím co jsme uvažovali a věc oddalovali, nechtíce si přiznati fakta stávající, mládež nám z tělocvičen unikala do Y. M. C. A., protože ani svobodomyšlně jsme si ji vychovati nedovedli, aneb odešla v jiné gymnastické kruhy, kluby, na cizí hřiště a ku kolejním i jiným atletickým a sportovním družinám, kdežto dorost, vida že jinde se mu věnuje trochu více péle a výchova tělesná se vede i za nejnovějších poznatků fysiologických a zdravotních, v místnostech nejlepších a se všemi možnými příležitostmi ku dalšímu vzdělání, také se nás vzdaloval a neznaje ani co ten Sokol vlastně je spokojil se "soustavou jakoukoli," jen když se zápolilo a dala příležitost k uplatnění nějaké té speciality. Z toho a jiných důvodů občanských, jež doba nese s sebou i vše to co se bylo již leckde přihodilo, kde usiluje se o potlačení cizího tlisku, vůbec byli bychom pro založení rubriky anglicky psané v úředním listě našem "S. A." jako bychom se rádi připojili i k tomu požadavku, jenž vznáší na sjezd technický odbor, aby poskytlo se mu v tom **prvém** dnes listě sokolském, kde zvěsti jsou našich ze všech zemí slovanských, i ze zahraničí, táborů našich vojenských a družstev bratrských i naší československé armády, vedle všeho druhého poučení, trochu více látky a místa na práce původní, odborné, sokolské.

A kdyby i ty tak ob čas vyšly v rouše anglickém předních listech odborných, na kolik by věc naše získala, neboť po stránce technické soustava

sokolská tak mnohé předčí a v prostných i výchově dorostu sotva může jinou soustavou býti překonána, kdežto v tělocviku náhradovém družstva sokolská vždy vynikala na všech závodech mezinárodních i u jiných příležitostech vzácných.

Pokud pak se týče listu našeho sokolského, jenž dosáhl již určité úrovně, přimlouváme se dále i o to, aby na příště svoboda slova, osobní svoboda každého bratra bez výminky a každý poctivě míněný posudek sebekritika věci naší sokolské a národní a hlavně ovšem pokrokové, zůstala každému z nás bratří i sester zajištěna, aby k poučným pracem připojily se i studie společnosti lidské a jejího zlepšení se týkající, jakož i výchovy lidu vůbec a národních snah i cností, občanských zvláště. **V tom ohledu nelze jíti v zad a opatření stanovni jako "zlehčování národních spolků a podniků", nesmí se bráti za zástěrku k přikrytí jakéhokoli přechmatu a podobně (Viz článek o časopisu, str. 30. odstavce e). Taková do stanov vsunutá slůvka jsou nejen ohebná, ale sokolsky neupřímná, nevhodná, neboť v každém hledání pravdy překáží v tom boji života, v němž "věčnou nespokojenost" již nám Tyrš byl doporučoval. My již nežijeme věk dětský a na Sokoly si hráti nemůžeme tam kde jen slovo mužné a přímé platiti má!**

Slýcháme, že v národech, jejichž příslušníci vynikají uvědomělostí, inteligencí, čilostí, kde lidu není lhostejno, co vůkol něho se děje, ani osud jeho jako celku a též rodné země, vznikají myšlenky, aby v práci, k povznesení lidu a národní věci mezi sebou zavodily, zájem celku ovšem vždy na zřeteli majíce. Za to tam, kde nemají žádných vyšších požadavků, ideálů a vlastních myšlenek zásadních lidí, tam každý jen myslí na své "já", aby byl živ a své starosti zaplašuje, život si oslazuje pozlátkem, legracemi, banálnostmi a frází slov a slov. My však chceme činy a zase činy, to jest práci skutečnou a vydatnou . . .

DNES, KDY DĚLA MLUVÍ . . .

Po všem tom příkoří, staletém pronásledování a poněmčování, hanobení a vykořisťování Habsburky, nemohl se jiný poměr vyvinouti mezi Rakouskem a českým národem, jako ten, jenž projevuje se dnes na všech frontách spojenců, projevuje se silně, poctivě a s uvědoměním naprostým práva a spravedlnosti, nejen těch statečných hochů našich na Sibíři a tam ve Vladivostoku, na západní frontě ve Francii a podél řeky Piavy v Itálii a i jinde, třeba v menších rozměrech, za to ale s nemenší odvahou v těch kterých městech českých, moravských i slezských a na Slovači, ale i tu mezi námi, již s dychtivostí sledujeme pilně každé to sebemenší hnutí — ve staré vlasti i vůdeů tamních, každý ten záchvěv všech malých národů dychtících po svobodě a vlastním sebeurčení! Za celou řadu let v Čechách nebylo citového vzájemného poměru důvěry a oddanosti vůči Vídni pro radné a tak nerozbozný základ států obývaných výlučně aneb převážně jednou národností, států spojených vztahy a institucemi občanskými a volnými,

tu seházel vždy naprosto. Pravda, spojení byli Češi s dynastií Habsburskou po čtyry sta let a spojení to, když chceme dokázati Američanu, aneb jinému člověku věc naši nechápajícímu, stačí poukázáním na mystické pojítko mezi národem a králem jeho, které však Vídní bylo vždy podceňováno a jevílo se jen na rakouských penězích, kde vedle nadpisu císaře rakouského, stálo i žet' králem uherským a přede vším i českým (Rex Boh.) Jen ty peníze nám připomínaly ještě království české, jinak Vídeň Čechy vždy nutila, že ve svém panovníku, viděli jen císaře rakouského a ne svého krále českého. Činy jeho mimo to dokazovaly! A to tím více, když po rakousko-uherském vyrovnání císař není více mocnářem rakouským, nýbrž rakousko-uherským a Rakousko vlastně přestalo, poněvadž země eislajtské nemají názvu Rakouska, nýbrž nazývají se "Královstvím a zeměmi v říšské radě zastoupenými."

Jaká to převrácenost, zejména povážíme-li, že české království stále zůstávalo a mělo zůstatí svobodným, naprosto samostatným, na co právě králové čeští měli a museli přísahati. Okolnost, že císař František Josef poslední, neblahé paměti stal se křivo-přísežníkem, že Karel až dosud také neučinil zadost povinností svým vůči národu českému, na vlastní věci ničeho v podstatě nemění a nezmění zejména dnes, kdy děla mluví . . .

A mluví i děla československé armády, mluví děla těch našich na Sibiři zvláště, jichž každý počín sleduje veřejnost spojenecká tím více, čím zřetelněji jeví se tu pevná ruka vůdčí znamenitě a na Rusi jedině slibné organisace, organisace, jež dává nám vytušiti, že nebudou již ty naše oběti na krvi a statech na osvobození staré naší vlasti a Slovenska marné, ba že z míst odkud vždy očekávali jsme pro Slovanstvo záchranu nejmohutnější, dojde na záchranu za pomoci synů našich vlastních čili nejkuturnějšího národa slovanského, národa českého, nikoliv tedy ruského. Bratři naši ve Vladivostoku píšou dějiny svého národa vzdálení vlasti své, ale za pomoci spojenců a veliké naší republiky Spojených Států, kde boj jejich a postup získal jen důvěry a ocenění. Kdo by si byl z nás jaktěživ pomyslíl, že armáda naše, naši Čechoslováci budou někdy hráti tak významnou roli v tom našem úkolu za samostatnost Čech a Slovenska. Jsou oběti strašné, krví zpečetěné, tak jako těch hochů našich ve Francii, necht' již u naší armády, aneb v řadách amerických a kanadské družiny, ale bez těch obětí sotva výsledky očekávají by se daly, jakž dobře Masaryk vystihl, když byl na Rusi vše co třeba pro armádu naši zaonačil a nyní odtud rozkazy své uděluje, nejlépe ví, co třeba i na frontě západní a v Italii. Jedině s postupem vojsk našich postup věci naší jest možný a to tím spíše, čím silnější budou i ty styky navázané ve Washingtoně nejen s kruhy úředními zde, ale i kruhy našich Jihoslovanů a Slovanů vůbec.

Pamatujeme si, že na místech těchto za časté jsme upozorňovali, aby těžiště hlavní naší činnosti bylo přeneseno do hlavního města, do Washingtonu,

aby odtamtud cizí tisk se informoval i tisk slovanský a vlivné středy spojenecké, to jest pokud se týče i české práce v Americe. A tu přišel Masaryk, výsledky nedaly na sebe čekati, ba dnes tak mnohé vykonáno za velice dobré činnosti a znalosti právní i kruhů diplomatických, že jen můžeme býti spokojeni, již proto, že nemine ani dne, aby na zápol náš a hrdinné skutky našich armád československých se nepoukazovalo tiskem americkým, aby vládní kruhy úřední nečerpaly i z našich poznatků a našich vůdčích lidí . . .

My víme, co chceme, my dovedeme odůvodniti a víme také i tvrdíme, že samostatný svobodný stát československý jako každý moderní stát má jisté nevyhnutelné střední potřeby a požadavky, a že jen tehdy, budou-li tyto provedeny, může vyhověti tomu, co po demokraticku lze žádati: to jest tu potřeba ochrany na venek a hospodářské a sociální požadavky vnitřní i jich rozvoj, neboť země české jsou nejprůmyslovější a také zemědělsky nejpokročilejší a tu vyžadují ku svému postupu široká svobodná odbyště na velikém území, složeném ze zemí hospodářsky méně pokročilých a spůsobilých tak, aby přijímaly vývozní výrobky průmyslového i jinak pokročilého svobodného státu českého, jenž bratrskou Jihoslovií dostane se po případě i k moři! Tohle vše již Masaryk naznačil, jako pověděl nám i o rovných právech i stejných povinnostech všech obyvatel příštího státu, zejména i těch, kteří nejsou hospodářsky slabí snad, nýbrž mají v sousedství německou říši, čímž nemohou býti považováni za něco, čeho není potřebí si všimati.

Jestli se Habsburkové chlubí cizině, že jsme jejich dědiční poddaní, jestli chtějí chlubit se nedodržením slibů svých panovníků a "našich králů" a vzhledem na to o nespůsobilosti našeho vlastního vedení a správy vyprávěti, pak stačí jen připomenouti jim, že Čechy nikdy práv svých nezadali a dokud s nimi poctivě se smýšlelo, že znali povinnosti své spíše, nežli ti, kdož z "boží milosti" vládu na se uchvátivše, vlast naši jen vydírali dovedli. Stačí tu na příklad uvést "zákon Vladislavův, jakž dán byl v Prešpurce v úterý po sv. Martinu leta božského 1499 a království našich Uherského desátého a Českého 29." Zákon ten dokazuje, jakž vážil si král statků koruny české a jistě trhání nijakého by byl nikdy nedovolil. Jest třeba zákona toho podržeti Habsburkům před očima, spolu s přísahou králův českých od Ferdinanda I. až do Ferdinanda V. skládané a to zrovna v této době, kdy již děla mluví a sliby pouhé rozhodovati nemohou.

"Zákon Vladislavův.*)

"My Vladislav z boží milosti Uherský, Český, Dalmatský, Chorvatský etc. král, markrabě Moravský, Lucemburské, Slezské kníže a Lužický markrabě oznamujem listem tímto všem, že jsme prošení a žádání snažnými prosbami od pánův a rytířstva, Pražan i jiných poslův z měst království na-

*) "Za bratrstvím", č. 5. a č. 6. r. I.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ UBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15 každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděi tak rovněž i výpravní listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatele Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravnímu každý přesídliší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravnímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravní listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

šeho českého, věrných našich milých, abychme pro zvelebení a rozšíření a pro dobro koruny české ráčili je z takového zavedení, v kterémžto království přišlo jest, vyvésti: kdež my znajíce takovou slušnou žádost a prosbu jejich a k tomu také potřebu i zášlost skrze předky naše krále české uvedenou, budto skrze zástavy, připisování sum, životův dávání, zámkův, měst téhož království, ze zvláštní milosti naší k tomu hnutí jsouce a to opatření chtěie, aby k napravení království to přijíti mohlo a zámkové svrehupsaní, města aneb jiná zboží s jich příslušenstvím k těmž království příslušející, kteréž nám nyní v rukou a v držení našem jsou, aneb potomně námi aneb budoucími našimi králi českými k výplatám a k držení našemu přijdou: takto o tom k prosbám svrchu psaných pánův a rytířstva, Pražan a poslův od měst téhož království českého s vůlí a radou jejich ustanovujem; kteréžto ustanovení a zřízení držáno býti má neporušitelně od nás i od budoucích králův českých: "Nejprve, což jest koli komu předky našimi aneb námi od království českého k dědictví pryč dáno, při tom každý zůstaven býti a to držeti i toho požívati má, bud' zámky aneb města, městečka nebo vesnice v království českém ležící a k tomu království příslušející. Než kdož pak koliv které zámky, města nebo tvrze, vesnice aneb eočkoli jiného zápisy předkův našich i od nás drží, ti všickni toho užiti mají, tak, jakož ti zápisové svědčí a ukazují. "Než po dnešní den nemáme více ani budoucí království zastavovati, ani kterých sum připisovati bez rady vši země české, ani zámkův (kterýchž nyní v držení jsme aneb napotom bu-

deme) nikterakž zapisovati ani zavazovati nemáme nižádnému. Než chtěli-li bychom kdy, bud' my aneb budoucí naši králové čeští, které zámky, města neb městečka aneb vesnice pro potřebu zemskou zastaviti, to máme a moci budeme učiniti s radou a vůlí vši země a jináč nic. Pak-li bychom přes to co zastavili aneb dali, prodali bez rady a vůle vši země, bud' my aneb budoucí králové čeští: to dáni, prodání, zástava, životův zapsání aneb sem připisování žádné moci míti nemá a nebude nyní ani v budoucích časech. A kdož by přes toto svolení a ustanovení naše k prosbě a k žádosti svrchu psaných věrných našich po tento den jinaké sobě zápisy, bud' od nás aneb od budoucích našich králův českých zjednal a obdržel, ty my všechny moci naší královskou v Čechách a tímto ustanovením moříme, kazíme a v nic obracujeme, tak že žádné moci ani které pevnosti míti nemají a nebudou. "A tím vším obyčejem, jakož se nahoře píše, chceme, aby se od nás i od budoucích našich králův českých zachovalo a držáno bylo v markrabství Moravském, v knížectví Slezském, v markrabství Lužickém, v šesti městech, beze všeho přerušení, nyní i na budoucí časy; prikazují větším i menším úředníkům desk zemských království Českého, věrným našim milým, abyste tento list náš pro budoucí paměť v desky zemské vložili a vepsati rozkázali a toho jináč nečinili, bez zmatku i všelijaké odporosti. A také tento list po vložení jeho ve dsky zemské má mezi jinými listy a privilejiemi na Karlštejně schován a položen býti. Tomu na svědomí majestát náš k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali.

Dán v Prešpurce v úterý po sv. Martinu léta božího 1499. a království našich Uherského desátého a Českého 29.

Vladislav král
vlastnoručně podepsal."

Stále okrajování českých práv, trhání území a dělení, poskytování výsad cizincům, neporušitelnost statků a jazyka, boj proti historickému postavení v říši, zapírání českého platného ničím a nikým neporušitelného státního práva naplňovalo ovšem národ český vždy a přirozeně k Vídní nedůvěrou a hořkostí již proto, že Vídeň zákony našich králů znala a panovníci její ku plnění jich se zavázali. Dnes již jest pozdě, abychom dali na nějaké povídání všelikých Burianů a Czerninů i jiných halapartníků domu habsburského, dnes prostě musíme si vybojovati ono postavení, jež na příště národ náš český a slovenský zaujmouti hodlá po boku velikých národů a republik světových, našich spojenců. Musíme si uvědomiti, že naše volná vlast nalezá se ve středu Evropy, na cestě mezi Severním mořem a Adrií, a Bismark ne bez příčiny viděl v Čechách nejdůležitější evropskou posici. Budeme můstkem k volné Jihoslavii na jedné a cestou k volné Polsce na druhé straně, co zatím každý z nás dnes uvědomiti si musí, že třeba pracovati, že nutno přičiňovati se a obětí nižádných se nelekat, abychom až nadejde doba a třeskot zbraní ustane, byli jsme hmotně i mravně co nejlépe založeni k dalšímu po-

stupu. Každý jednotlivec musí znáti, že všechna naše práce a snahy jako jedinec jsou sloužkou života celého národa a podmínkou zabezpečení jeho budoucna. Z nás Sokolů pak zvláště buď každý silný a zdravý, samostatný a uvědomělý, sebevědomý, poctivý a obětavý ve prospěch svého lidu tam doma i národa, jenž již tolik vytrpěl, za lásku svou k svobodě! My zde svobody máme a tak i našim ji dobydeme ve znamení demokracie celého světa a s hroutící se byrokracií i militarismem našich odvěkých nepřátel. A tážete se, proč po leta usilovali naši o splnění přísahy svého krále, proč naň hartusili v tom ohledu? Stůjž zde vlastní přísaha v plném znění a pak již spíše pochopíte.

“Přísaha králův českých

(od Ferdinanda I. až do Ferdinanda V. skládaná).

“Přisaháme Pánu Bohu, matce Boží i všem svatým na tomto svatém čtení, že pány, rytířstvo, Pražany, města i všecku obec rálovství Českého i jednoho každého obyvatele tohoto království, **chceme a máme** při jich rádech, právech, obdarování, výsadách, svobodách i spravedlnostech starých, dobrých i chvalitebných obyčejích zachovati a **od království Českého, a což k témuž království od starodávna přísluší nic neodcizovati, ani dědičně komu z poddaných našich, ani žádnému jinému nedávati, ani změniovati, ani zastavovati bez rady a povolení zemského na sněmu obecném tohoto království snešeného, nýbrž to království máme, chceme a povinni jsme rozšiřovati a je rozmnožovati, a což jest od něho neřádně odňatého, zase připojovati i všecko, což k dobrému a poctivému tohoto království jest učiniti,** tak nám Pán Bůh pomáhej a všickni svatí.”

A jestli český národ provádí revoluci, jestli v odboji svém pokračuje nyní se zbraní v ruce doma i za hranicemi a zejména z této veliké republiky, pak koná jen svou svatou povinnost — povinnost mu slavnými předky uloženou, jež prodej i trhání statků zemských, aneb porušení práv lidu českého křivopřísežnictvím označovali, nabádajíce potomky své, aby statečně i hrdě na cti, na hrdlech i statech na nepřátel zkažení pomáhali a proti takovým vládám vystupovali. Zde o tom doklad opět z desek zemských království českého:

“Záповěd’, prodávati statky zemské!

Léta božího 1466 ve čtvrtek po svatém Remigii za krále Jiřího, páni a zemané k tomu vydaní, seděli jsou na ohledání práva listův a desk koruny České, co se svobod zemských dotýče, na Karlštýně: **Záповěd’, prodávati statky zemské.**

“Privilegium pod zlatou bulí císaře Karla, kterýmž země, města, hrady koupil a zaplatil svými vlastními penězi, připojil a vtělil jest koruně České, aby jich nižádným obyčejem neodcizovali ani odprodávali věčně od koruny České. Jestliže by pak to který král učinil, má v pokutu křivého přísežníka upadnouti; pak-li by kteří knížata, hrabě, páni neb kdožkoliv k tomu radili, takoví mají cti, hrdla i statkův zbavení býti a proti takovým mají obyvatele všichni na jich zkažení pomáhati.”

VÁLKA A SVOBODOMYSLNOST.

III.

V nynějším zápolu světovém ten pámbu pravoslavný se nikterak neosvědčil, ani v Srbsku, ani na Rusi, ba zde spíše, jakoby na toho svého mužíka zbožného byl zapoměl docela a některé ty “svaté ikony” venkovského vojáka nepomohly a nepomahají dnes k vítězství popů a pravoslavné hierarchie, již ten proradný “bolševism” nějak šeredně vlezi za nehty. A tentýž pravoslavný bůh v Bulharsku ve spojení s Mohamedem, kdys největším nepřitelem, dovolí páchat zvěrstva, bezpráví i křivdy největší na spolubratrech slovanských v Macedonii, téže víry a téhož vyznání, pravoslavného i mahomedánského a to jen proto, že narodili se jako Srbové. Katolické Rakousko sápe se stále na katolickou Itálii i dovolilo protestantu, jehož jest vasalem, Prusáku, aby zdeptal nejen katolickou Belgii a zničil docela, ale co nejvíce podlomil katolickou prý Francii, již pomáhá protestantská Anglie a její katoličtí poddaní, budhisté a jiné víry, kdežto my Američané jsme v tom ruchu válečném zastoupení vírami různými a následkem toho i bohy všelikými, z nichž ten Kaiserův největší se zdá být — mluvku! Ten prý to všechno řídí a jeho vůli podmaniti se má celý svět. Ale kde zůstala ta vůle, kde to milosrdenství boží a vševedoucnost, co zatím zákony, jimiž se řídí celá Příroda ve svém nekonečném hybu, rození, tvoření a hynutí, budování, postupu, boření a ničení jdou dále, aniž by tu bylo nějakého zákonodávce, který by někde nad Přírodou sídlil a předpisoval, jak se má co dít. Spíše na opak zákony ty ukazují se jako přirozený výraz spolupůsobení všech přírodních sil, a my jen tomuto spolupůsobení dali dle lidského zvyku jméno zákon. Jméno však se nehodí. Zákon povstává ve společnosti lidské k řízení jednotlivců i celků z vůle buď jednoho vladaře, aneb více osob vládu zastupujících, kdežto v Přírodě udaje všechny nevyhází z něčí vůle, nýbrž jen přýští nevyhnutelně z jiného udaje a ty jsou tak ve spolek přísně a nezměnitelně spoutány, že nemůže ani nic jinak se dít, nežli se děje, aniž by nějaká vůle do toho zasahati mohla. Vše jest železná nutnost, která jinak býti nemůže. Zákon přírodní nestojí mimo a vedle hmoty a síly, neb nad ní, ale jest v ní a tu žádný Kaiser, ani žádný pampáter, ani kdo jiný nám nevymodlí, at’ již na tom či onom bohu jejich, jehož nikde není a o jsoucnosti jeho tam někde nahoře, aneb dole, důkazů přesných podati nelze — ani brzký mír, ani vítězství našich zbraní, ani odstranění příštích pohrom válečných a zmírnění bídy a utrpení vůbec. Každý rozumný a uvažující člověk musí sám uznati, každý voják se předsvědčil, at’ již v zákopech, aneb s bodákem v ruce, každý diplomat zná a jistě i ten Kaiser sám, žeť pouhým bulíkováním lidu, znají i jeho nohsledové i vůdcové jeho hierarchie protestantské, jako znají páni v Římě, Mohamedáni v Cařihradě a pravoslavní na Rusi i v jiných zemích slovanských a všech zemích vůbec, bezbožných i pohanských. A tu zdálo by se, že ta strašná válka vlastně by měla oči otvírati, mozky uvolňovati a všechny ty, kdož se ji

súčastňují k rozumu přiváděti i k úvaze, co všechno lze pláštěm víry v boha zakrýti, na kolik může býti přetvářka různých živlů kněžských i vůdčích a tato přetvářka, když pak se dostane i do domů zákonodárných velikých republik, jakou jsou bez odporu i naše Spojené Státy, pak věru, že podle zaručených nám všech práv rovnosti a svobody, osobní svobody a svobody řeči i tisku ústavou země této, tedy všem občanům bez rozdílu, jest jen na divno, co vše v době nynější se děje a jak tak mnohé může se státi co jinde Kocourkovem by zavánělo, ne-li Přeloučí. A tu dobře vystihl minule Cole, když v nedělním čísle "Republican", jakž v Cedar Rapids, Ia. vychází, pověděl všelikým "svatouškům v kongressu, nejen jejich neupřímnost, ale přímou přetvářku a zneužívání své moci", když dovolí si hlasovati, aby lid v této válce o polednách aspoň minutu se "modlil k bohu za brzké skončení války a vítězství našich zbraní." Ku kterému bohu, kterého druhu a které jakkosti? Tomu židovskému snad? Katolickému, protestantskému, či mohamedánskému, baptistů, methodistů, episkopálních, či jinému? A kde pak zůstaneme my svobodomyšlní a také občané země této? Však slyšte:

"Dělají veliký rámus k vůli té jedné minutě o polednách, kterou kongres odhlasoval k modlení — ale kolik je těch lidí, kteří se tím řídí? Jen o kousek pokrytectví zas přibýlo. Ani na kongressu, ani na presidentu není, aby ustanovili, kdy se máme modlit a zdali se vůbec máme modlit. Dělat něco takového i když děje se ve jménu války, je neslušnost a drzost kongresníků a ti, kteří pro to hlasovali, báli se o hlas, o několik těch hlasů, o které by byli přišli, kdyby byli hlasovali "ne".

"Co se týče modlitby, není věcí naší vlády vůbec, o tom si musí každý jednotlivec rozhodnouti sám pro sebe. President může při příležitosti požádat lid, aby ten a ten den pokládal za den věnovaný modlitbám; požádat, aby se lid modlil každý svým způsobem aneb žádným způsobem, ale přijmouti národní zvyk v kongressu za lid, to je od kongressu opovážlivost. Mohamedáni dělají takové věci. V určitý čas se zastaví a modlí at' jsou kdekoli, ale mnoho-li Američanů jdoucích za svým obchodem nebo jedoucích v automobilu zůstane stát a bude se modlit, když dvanáctá hodina udeří? Celá věc jest směšná od kongressu, poněvač ustanovil něco co se nebude dít. Ale v době válečné projde skoro všechno, pak-li má horlivý člověk odvahu povstat a navrhnout. Modlitba jest něco tak osobního a tak posvátného pro ty, kteří v ní věří, že žádný kongres nemá se do toho plést. Vůbec by bylo lépe, kdyby kongres nechal všechny věci náboženské být. Začne-li se plést do takových věcí, pak začne mít národ nesnáze za nesnáze."

Zdravý tento úsudek přítele Cole podepsali bychom oběma rukama, neboť jsme přesvědčeni, že to s tou minutovou modlitbou před bohem a před lidmi rozhodně ani nevyhrajeme, ani prohrát nemůžeme,

přijde tu spíše na tu našich hochů "na druhé straně" statečnost a individuální obratnost, jakž i snahy poctivé, jež bojují za nejkrasší ideály občanstva všech národů demokracii a svobodu světa celého a s tou svobodou jsme si jisti přijde i ta kýžená svoboda myšlení, vlastního uvažování a rozumování všeho lidu a těch našich z vojny se vrátivších pak zvláště. Pro nás znamenitý o tom доклад podává nejlépe i ta organisace naší československé armády a její přísaha, kterou na věčnou paměť nutno zaznamenati v článku našem, poněvač v přísaze té není jediného slůvka o nějakém bohu, nějaké dovolávání se jeho pomoci a p. A to nás jen musí těšiti a naplniti hrdostí s uznáním svobodného státu našeho československého Francií, Amerikou, Itálií a Anglií. Prísaha, složená dne 30. června t. r. před presidentem francouzské republiky Poincarem, jenž hochům našim odevzdal před odchodem jich na frontu nádherný prapor francouzských i českých barev. Táž zněla takto:

"My, vojáci revolučního vojska, utvořeného daleko od hranic naší vlasti, rozbíjíme na vždy pouta, jež nás vázala k Habsburkům a k říši rakousko-uherské, vzpomínáme křivd do dnes nepomstěných od staletí a před svým drahým národem nyní zastoupeným Československou Národní Radou skládáme tuto slavnostní přísahu.

Ve jménu naší národní cti, ve jménu všeho toho, co je nám jakož lidem i jako Čechům a Slovákům nejvýše svato, přísaháme, že bojovati budeme po boku svých spojenců proti všem našim nepřátelům do té doby, dokud naše země české i slovenské nesplynou v samostatný a nezávislý stát československý, dokud národ náš v našich zemích nebude úplným pánem svých osudů.

Jako věrní bojovníci, nesouce ve své krvi dědictví našich slavných dějin a vždy jsouce pamětlivi nezapomenutelných hrdinských činů našich národních mučedníkův i našich husitských vojévůdcův, slibujeme býti jich důstojní, nikdy z boje neutíkat, nijakému nebezpečí se nevyhýbat, rozkazů náčelníků svých poslouchati, své prapory a odznaky ctíti, nepříteli o milost nikdy a za nijakých okolností neprositi a se zbraní v ruce se nevzdati, bratr bratra milovati a v nebezpečí chrániti, smrti se nelekat, a za svobodu národa i vlasti své vše, i život položit.

Bez jakéhokoliv nátlaku, svobodně rozhodnutí tak dle této přísahy budeme jednati."

Tak bez boha a jeho pomoci mluví naši borei, naši vojáci československé armády a proto bylo by nesmyslem, abychom my zejména v naší sokolské organisaci dovolili komukoliv, aby nám na zdravý peň svobodomyšlnosti chtěl naočkovati jménem snášlivosti jakéhokoli zpátečnictví! Již minule jsme si na těchto místech odůvodnili, že nelze plést si pojem zásady svobodomyšlnosti s akcí za osvobození naší drahé vlasti. A jsme tomu jen povděční, že v tomto úsudku nelišíme se nikterak od úsudku prof. Masaryka a co hlavního ani od našich tam doma v Čechách, kde na příklad Dr. Jan Herben napsal, dne

10. února 1918 o poměru katolické církve k českému národu slova, která, kdybychom zde napsali my, nevíme věru, co by se nám mohlo přihoditi. Jen čtěte, čtěte zejména malomyslní bratři vy, čtěte a požene-li se vám krev do tváře, můžete zase svést "na těžké doby." Jen prosíme na každé slovo dobrý pozor mějtež:

"Duch církve katolické je beznárodní. Církev zná jen křesťany, prostírá se nade všemi národy a všichni národové jsou Sv. Otci stejně milé děti, jsou-li jen dobrými křesťany. Taková je zásada, theorie. V tom by nebylo nebezpečí, neboť nesmí-li papež pro lásku k jedné národnosti znepřátelit si jinou nebo několik jiných, bude spravedlivě neutrální. Ale praxe pochází z Říma jiná. Zejména jsou znatelné výjimky od pravidla všude tam, kde ve státě žije několik národností; tam církev vždy drží s tou národností, která je na vrchu a kterou protežuje stát. Je to přibližně totéž, co řekl mad'arský kardinál Csáky hraběti Chambordovi: "Církev nedrží s poraženými; vidíte to na příklad na Anglii a Irsku; papež Lev XIII. držel s Anglií. Proto se dr. Isidor Zahradník sotva dočká, aby se papež vyslovil pro sebeurčení českého národa." K nám Čechům, ač národu v ohromné většině katolickému, církev nemá důvěry. Projevuje to tím, že za paměti lidské nebylo na stoli arcibiskupském v Praze uvědomělého Čecha. V letech 1833 až 1838 seděl na stoli Polák, hrabě Aukwicz, ale nechoval se k národnosti české jinak než němečtí předchůdové a nástupci. Vliv arcibiskupů a biskupů na kněžstvo bývá veliký, občas až neobmezený. Jako z kadetky voják, tak z bohosloveckého semináře kněz vychází jiný, nežli jako mladík do něho vstupoval. Psychologicky snažil se vysvětlit tuto přeměnu i Tolstoj ve spisku "Spása ve Vás". Poslušnost církevní je větší než národní. Připomeňme si na př. V. Štulce, jenž bývá prohlašován za velkého vlastence českého. Denuncoval prof. Ign. Hanuše, že je Hegeliánem a spůsobil tak jeho sesazení z university. Požadavkem českého národa od r. 1848 byla konstituce v Rakousku. A hle, časopis "Pozor" vydávaný kanovníkem Vyšehradským V. Štulem postavil se proti smýšlení celého národa. Hrabě Lev Thun ve "Vaterlandu" zavrhoval r. 1863 parlament, zavrhoval konstituci a horoval pro silnou vládu, která prý je možnou jen v obmezeném monarchismu. kdežto konstituce je pramenem korupce a rozkladných živlů. Co Thun hlásal ve Vídni, to "Pozor" opakoval v Praze; V. Štule nešel s národem českým, nýbrž s konservativní šlechtou, neuznával za pravého vůdce národního Palackého, nýbrž Lva Thuna. Kněžstvo staví zájem církevní i svůj stavovský výše než národní. Proto také manevrovalo mezi politickými stranami, sloužíc vždy té, od níž očekávalo pro vše církevní větší prospěch."

Sokolu jest vrozena láska k pravdě, opovrhuje vším, co slouží klamu, lži a zpátečnictví. Pravda ve všem a všude přímá, mravní statečnost jsou eností života sokolského. Bez těch není pravého Sokola.

VZDĚLÁVACÍ ODBOR.

Z TYRŠOVÝCH NÁZORŮ.

Tolikráte jsme si stěžovali, že myšlenka sokolská není pochopena a nešíří se, jakž by si zasloužovala a jak bylo by žádoucí v podpoře zejména snah našich výchovných a těloevičných škol, které přece jen vychovávají lepší a zdravější členstvo i jiným našim spolkům, jednotám, organizacím a řádům podpůrným. Lid nás tedy nepochopil dosud, však ale i v Sokolstvu jest mnoho těch, již nevědí ani co Sokol jest, co tužby naše a jaké povinnosti uloženy jsou tomu "národnému vojsku" zejména v této těžké době přítomného zápolu světového. Jest přece nesporno, že nemůže býti o pronikavé sokolské výchově řeči tam, kde členové neznají svých práv spolkových a ještě méně se starají o povinnosti dobrovolně na se vzaté, když k Sokolu přistupovali. Prvých jednoduše pak nehájí a druhých neplní! Jsou však i tací, kdož v čelo jednoty povolání jsou a kdož za sebevědomí členstva a z jeho účasti na spolkovém životě — mimo evičení — se nejen netěší, nýbrž sesměšňováním jeho snah, podezříváním ze sobeckých záměrů aneb jiným snižováním dobrých úmyslů jeho maří zájem jeho.

O řádné výchově sokolské lze mluvit jen tam, kde v popředí povolání jsou lidé dokonalí, lidé charakterní a zásadní, již vždy dle přesvědčení svého jednajíce pravdy se pověditi nebojí a pravdy řečené i snesou. Zeela dokonalým ovšem nemůže býti nikdo, ale každý může míti poetivých úmyslů býti co možná dokonalým a úmysly ty i snahy snažiti se i dovésti vpraviti též svému okolí, tak že vzájemným vlivem pak všichni k ušlechťení svému směřují; a jen když takový stav ve styku členstva našeho nastane, se ustálí a v povahu vnikne, jen pak lze očekávati, že i mimo život sokolský každý člen žíti a působiti bude a budou pak výsledky výchovy sokolské patrnější.

Z toho důvodu třeba vždy a u každé příležitosti zásady sokolské souborněji a častěji si uvědomovati slovem živým a tot' se ví, že hlavně i v listu našem, jehož ráz povšechný, odborný a těloevičně výchovný musí býti zachován na nynější úrovni, musí i po stránce výchovy mysle volně pokračovati a býti tak pomůckou poučení a vzdělání národního i eností občanských. A nejen v listě, ale i na schůzích našich, na evičeních i v každé práci naší budiž každé porušení kázně, pohřešení se proti našim zásadám sokolským a hlavně každá vědomá lež i překrucování mnohých i "mluvků" sokolských ihned důrazně, avšak bratrsky vytčeno, jako nemělo by býti pravidelného shromáždění členstva mužů i žen, ve kterém by vedle jiných řádů — domácího, evičebního, výletního, závodního a j. — nebylo tištěných aneb psaných zásad sokolských, pokrokových a svobodomyslných, ku přechzení vhodně umístěných.

A co tu z Tryše dalo by se použití, jak v mnohém by prospělo.

"Moc člověka objevuje se v spolčování."

"Známe jen dva řádné druhy členů: jedny, jež bohatýrské evičení tělesné vábí, druhé kteří uznávajíce důležitost věci, hmotně a mravně ji podporovati se zavazují; mezi nimi nebudiž revnivosti nižádné; vše ostatní jest bejlí, jež sluší spíš vymítit než přilákat."

A jdeme-li dále můžeme tato čisti slova a rady velikého našeho zakladatele, jehož památky v měsíci srpnu vždy si připomínati máme díla jeho poznáním a vniknutím v ty jeho pravdy skvostné. Tak kázal nám:

"Jsi synem národa, jemuž nejvíce ze všech, co na světě žijí, potřebí jest, by všechny síly své napnul, aby bytost svou uhájil, a co totéž jest, aby s jinými ve všem na roveň postoupil. Čím menší počet nás, tím více na každého z nás

se počítá. Smíš tedy, ochabovat a odstupovat? Ba nesmí nikdo. Tak tedy vytrvalosti záhy se uč, říkej sobě každý den, žeť ona pro nás první a nezbytnou jest eností národní, a nezapomeň, že co ve velkém se osvědčiti má, ve všem a všude se vycvičiti musí. Vše co se jí na odpor staví musíme, v sobě napořád přemahat, nechceme-li sami přemoženými býti. Jen v ní jest spása, v ní je vítězství.”

Slova tato právě nyní velikého jsou pro nás významu a kdyby dnes náš Tyrš a Fuegner žili museli by jen si libovati, že chápali jsme povinnosti své, třeba i tolik ještě bylo živlů mezi námi, již dnes pláštěm všelikým přikryti se snaží ty pravdy sokolské a tomu Sokolství jen ohyzdným jsou vředem, čím výše se vyšplhali.

A tu hned přejdeme k dalším slovům Tyršovým, jež neméně přilehají všude tam, kde počtem silné měli kdysi jednoty sokolské, aby záhy se přesvědčili na kolik bylo v tom jinak pilném úlu trubeů ohyzdných. Jen slyšte:

“Velký počet členů netečných a bez energického smyslu pro věc společnou spíš vadí než prospívá”. “Pro jednoty těloevičné zvláště pak není nic záhubnějšího, než ustavičné přihlížení k počtu členů bez ohledu na jakost jejich. Není to možná bez ustavičného povolování kázně, bez znenáhlého opouštění oněch základů mravních, na nichž hodnota a trvalost poměrů spolkových se zakládá. Jakmile jisté živly spozorují, že spolku na tom záleží, aby z něho nevystoupily, tož začínají ihned vystoupením vyhrožovati, když věci neřídí se dle vůle jejich. Nerozhodní a neuvědomněli snadno jimi se svedou, a tak nejenom všechny zásady se zvklají, nýbrž, když na konec přece dále povolovati nemožno, vystoupí s původní malou hrstkou i velká část jiných, a k pohromě mravní druží se na konec mnohem větší ohrožení materiální než to, kteréž nevázaná slabost předejiti chtěla.”

“Je-li účel spolku podstatný a závažný, tož čím více se pozná a objasní, tím menší odpor a tím větší souhlas dojde, a je-li v tom strusek, tož ve výhni veřejnosti nejdokonaleji se vypálí. Nebot’ veřejnost znamená zde kruh náš bratrský v němž se vše co třeba uspořádati dá, aniž bychom museli s věcí svou do jiných kruhů, tisku druhého, když tisk vlastní máme i pole na vzájemné poučení otevřené. A pokárání jednoho i celému šiku může býti poučením, zejména, když vedoucí nezapoměl, že bratrství nezáleží v tom neviděti vad ve vlastních řadách vůbec a sedět stále na jiných, alebrž v tom záleží, vady vytknouti způsobem bratrským i svým... “třeba na evičišti jsou všichni bratry, však pokud vyučování trvá, budiž evičitel, vedoucí a na schůzích činovníci zvolení i stanovení bratry staršími a tu ne snad vypínávními, ale rozumnějšími. Každý má právo na slušnost; nemá se snad poroučet jen aby se poroučelo; ale to co musí být, necht’ určitě, však bratřsky se žádá; každý má právo, aby se cítil volným v tom kruhu bratrském po ty meze, jež pojem spolku, jež laď a slušnost zde určují. Ale nejen práva máme, ale i povinnosti dle přesného bratrství vyměřené.”

“Nezakládejmež pouhých spolků parádních, než hled’mež k tomu, aby těloevik ihned z počátku věci hlavní byl, vedle vzdělání mysle. Toho se držmež a nedělejmež žádných krátkozrakých koncesí účelům jiným, neb minutním, jež dříve neb později spolek zahubí neb aspoň oslabí.”

A tolik si uvědomivše spíše pochopíme slova další, jakž vůdce náš byl napsal, hlavně v tom svém “Sokole” roku 1871 a sice:

“Vše sokolská ke všem stavům a vrstvám se obrací, a znamená prozatím tolik, co tělesné a z části i mravní vycvičení a šlechtění všeho národa československého, odchování jeho k síle, statečnosti, ušlechtilosti a brannosti zvýšené a musí tudíž hledět, aby koncem veškerý lid oetnul se v kruhu jejím.”

“Kamkoli v čemkoli je dospěno, to nezdržuj nás myslit a pátrat dál, zda by snad přece nemohlo všechno též jinak a ještě lépe být.”

“Cokoli jinde se v oboru našem děje, to seznat hled’me, a to nejenom z knih, jež ovšem též opatřovat sluší a pilně přehlížet — nejenom z písma mrtvého, ale též z názoru živého.”

“Tak hled’mež k tomu, aby i všechny snahy eizí nám pokud lze, z vlastního názoru nám známy byly a každý nový ruch a směr buď nám aspoň povědom. Nemyslím ovšem, aby tím směr náš vlastní stal se nesměrem, pestrou neústrojnou směsicí všech směrů ostatních. Nestačí vždy jen přijmout, nutno vše našim poměrům, našim snahám přispůsobit, a co se duchu a celku našemu přičí, i tenkrát zavrhnout, kdyby některé výhody podřízené snad poskytnouti nám mohlo. A rovněž na to budiž zde důraz položen, že větší cenu ještě, než co takto nastřádáno na věcech hotových, má onen “věčný ruch” a ustavičný hmot duševní tím zachovaný, okolnost ta, že povždy nad hladinou nevědomí si udržíme myšlenku, kterák vše nemusí právě tak zařízeno být, jak se to dosud děje a jak dosud nám známo jest; má povzbuzení myšlének k opravám a dodatkům ve směru našem, jež ovšem v celé ryzosti jeho chceme dále pěstovati, a který, jak se vši zkušeností tvrdit smíme, ovšem že třeba má, avšak též zasluhuje, aby se dále pěstoval. Tot’ pak se samo sebou rozumí, že nechceme pouze napodobovat, že chceme všechno ještě lépe mít. Vždyť jsme z národu zpátečnického, jak aspoň protivníci naši do všech úhlů napořád znovu hlásati se snaží, titíž poctiví protivníci ovšem, kteří by nám, kdyby to jenom bez ostudy učiniti mohli, nejraději nohy svázali a pak nás bohatýrsky tupili, že nemůžeme, ba že nechceme dál.”

Bratrství, demokracie celého světa, volnost a svobodu všem národům za to dnes bijeme se, za to dnes bijí se spojenci naši, uznávající tužby československého národa i Slovanské vůle. Za to nezištně bije se velká tato republika Spojených Států, naší nové vlasti.

Bratrský okruh! Postup jednotný.

“Ten bratrský okruh, v který vstupuješ, nebudiž tobě školou záští, však školou návisti, mužného přátelství, onoho šlechetného, ba posvátného bratrství, jež v hetairích řeckých vznešeně kvetlo, a podnes v pobratimstvích jihoslovenských se stkví. Ti, kdož spolu žili, spolu se snažili, i v boji těsně vedle sebe stáli, jeden druhému podporou, záštitou, druh druhu hajitel a pomstítel. V dobách klidu tato nejkrásnější, nejmůžnější, nejhrdinější enost se pěstovala. Stále pak hotova záštitná zde, když bouře se blížila. “Všichni za jednoho a jeden za všechny”, bylo již heslem tábořským, heslem k činu a povždy heslem k vítězství...”

Potud Tyrš — veliký náš Tyrš...

B. Kasal:

“NAŠE BRATŘÍKOVÁNÍ”.

V červencovém “Sokole” v zápisu o pravidelné schůzi V. V. S. O. A. se nalézá: “Kat. Jed. Slovenských Sokolů žádá o vyslání zástupců ku jejich sletu v Clevelandu, odbývanému dne 4. července. Usneseno pozvání přijmouti a požádati Okrskový Výbor, aby žádost onu dle možnosti vyřídil a starosta s jednatelem by laskavě zastupovali V. V....” Proč K. J. S. S. pozvala naši S. O., jest záhadné (ovšem víme ze zkušeností, že jejich žádosti jsou někdy choulostivé). Proč ale náš V. V. toto pozvání přijal, jest nevysvětlitelné.

V “Katolíku” dne 23. července 1918 na 4. straně jest článek “Svatý Otec ohraňuje se proti kampani lži a pomluvy”. Konec tohoto článku (přes jeden sloupec dlouhého) uzavírá slovy: “Z toho tedy viděti, že nepřítelé kat. církve vyuzítují nynější válečnou dobu, aby ji zasadili pokud možno nejcitelnější rány. Těmto fanatikům není žádná zbraň příliš špinavá a žádný prostředek příliš podlý, jenž vede ku poškození církve katolické.” — Tu máš, čerte kropáč: přes všechny ty špinavé zbraně od nepřátel kat. církve naše S. O., která často zasazovala citelné rány této církvi,

svým svobodomyslným jednáním — jest přátelsky pozvána na sjezd Kat. Slov. Sok. Jed. Jaká to čest' pro naši Obec a jaké to ponížení a obětování se K. J. S. S., která při svém modlení, požehnání, mši a jiných cír. obřadů bude trpěti fanatiky a škoditele jejich víry. Nevysvětlitelné jest, že náš V. V. naprosto jednoty protichůdné přijal toto pozvání a nabádal k návštěvě jejich sjezdu; možná, že náš V. V. měl příčiny k tomuto kroku; nikdy se neprotivím a nechci se vzpíratí sborovým neb župním a národním usnesením, ale v tomto případě si musím ulehčiti. K čemu takové bratříčkování s tělesem, které vzniklo z trucu proti národnímu Sokolu a brání vědě, vynalezavosti a vůbec všemu pokroku a postupu lidstva? Proč se přátelili se sdružením, které vždy bylo nejen proti našim sokolským jednotám, ale odpíralo a odpírá (až na malé výjimky) pomoci naší a jejich mateč vlasti? Proč se voditi ruku v ruce s příslušníky náboženské sekty, skrze kterou tolika utrpení naši praotcové, otcové, my a naše máty Čechy musili zakusiti? Není mýlně začínati neb bráti nějaké kroky k boji s našimi odpůrci; ne, to za žádnou cenu ne, ale též není mýlně podnikati žádné přátelství s těmito živly zpátečnickými. Nechci jmenovati a domýšlovati se příčin, pro které náš V. V. se usnesl pozvání K. J. S. S. přijmouti a zástupce vyslati na slet. Ně které jsou třeba spolkové, národní; možná, že jsou to ty časté chvály v různých kat. listech; neb to rychlé přidružení se k Č. N. S.; neb přestávání placení jejich měsíčních příspěvků Pomocnému Česko-Slovenskému Výboru, na podporu našich vlastních bratří, ubohých raněných a zmrzačených vojáků za svobodu. (Co se týče svobody o tu se kat. církev nikdy mnoho nestarala, proč tedy pro ni pracovati?) Dále a dále; našlo by se snad více příčin, pro odporušení vyslaneč pro tento kat. sjezd... A co naše svobodomyslné zásady a stanovy? Zásady, hm — ty se dnes mění s počasi a nějakým tím kulatým; a stanovy? V těch přece není ničeho proti vysílání zástupců na sjezd našich odpůrců. Ty pak mě připomínají knihu "His Courtship", od H. R. Martina, kde mladý měšťák, zvyklý na vše domácí pohodlí, se dohoduje s farmářem stran domácích koupelen. Měšťák nabádá, určuje a hájí potřebu koupelí; farmář odporuje, říká, že "Písmo svaté" (bible) mimo křtu sv. nikde neodporučuje koupelny domácích. Zde též v našich stanovách Obec mimo čl. 3. ve 4. hlavě není nic. Ale na tomto čl. 3. by mělo býti dosti! Ve stanovách T. J. S. Omaha (hl. 15., čl. 4.) máme: "V pádu, že by pozůstali si přáli jakéhokoli církevního pohřbu, odpadá povinnost sboru pohřbu se účastniti a vyšle se jen 6členný výbor ze členů, kteří se dobrovolně přihlásí." A kdyby se tak stalo, — ten mrtvý za to přece nemůže. Jakýkoliv církevní obřad by tedy urazil a ponížil náš sok. sbor. Podílení účasti na pohřbu s církví se přiči — vysílání zástupců na kat. sok. sjezdy se odporučuje! Pak prý jsme následovníky Havlíčka, Tyrše a Fuegnera a jiných. Nevím, co by Havlíček odpověděl na takové pozvání. (Asi to, co odpovídá v Křtu sv. Vladimíra.)

Nemusíme se diviti. Podobné věci, ne přímo, byly předvídaný, ba mnohé vyčetlo se z úvah. V březnovém čísle 1917 na str. 90. se dobře nabádá k mlčení. Nie se nezádá — jen mlčení! Škoda, že máme takových poučených a o zkušenostech z mlčení pojednávajících příkladů z naší minulosti... Na srdci mám ještě více, ale vím, že jest to hlas volajícího na poušti. Jedno jest jisto, že žádný zásadní Sokol naší Obec nemůže souhlasiti s přijmutím tohoto kat. pozvání, poněvaž se přiči svobodomyslnému sokolskému přesvědčení a není v souhlasu s tím, co Tyrš kázal nám.

Nač jest třeba katolíkům užívati proti nekatolíkům výrazů, které jsem uvedl v předcházejícím? Svobodomyslní jsou nepřátelé kat. církve, že jsou badatelé pravdy a vědy, která prospívá světu víc, nežli jejich nábožné rozjímání —

to kat. víra uznati nechce. Vše jen ne vědu; vše jen ne svobodu. Sta a sta důkazů. Co má sv. otec co dělati s obhajobou lže a pomluv, když zde existuje vševědoucí a všudepřítomný bůh? Když ten bůh může býti vzýván bestíí Kaisrem, kterému, dle jeho domněnky pomáhá, proč by nemohl též pomoci kat. církvi, která jej už tak dlouhou vzývá? Což nepraví písmo: "Pán neopouští svoje?" Či jest to snad jiný bůh? Kdyby se dělo dle učení, přání a modliteb tak jistě, že žádná jiná sekta než katolická a žádní jiní lidé než katolíci by neexistovali na tomto světě. Z toho viděti, že jest něco někde ne tmavé, ale úplně černé a V. V. S. O. A. by neměl odporučovati svoje zástupce do žádných tmavých obzorů. Nevím, jak by mě bylo mezi kat. Sokoly, kde každou chvíli by bylo k očekávání obnažení hlavy, klekání, křikování se a poslouchat: "O svatá Marie, naše radost, Ty potěšení v utrpení," atd. atd. anebo to nějaké "Kyrie" neb "Agnus dei". H-u-u-u. Na zdar!

VZKAZ NÁRODA ČESKOSLOVENSKÝM OSADÁM V EVROPĚ I AMERICE A ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDĚ.

Manifest ten přivezen z Prahy v nedávných dnech.

(Československá Tisková kancelář.)

Národ Československý všem vám vůdcům i vojákům bojujícím daleko od vlasti vzkazuje, že je na vás hrdým!

Vůdcové národa i všichni jeho občané sklánějí se před Vámi v lásce! Vaši otcové a matky, Vaše ženy a Vaše děti Vás zbožňují! Jste jejich jedinou myšlenkou, jste jejich vírou a nadějí! Zapomínají na hlad a žalář, když přijde zpráva o Vašich činech. Jsou šťastni ve své bídě, když tajně zvědí, že člen jejich rodiny bojuje v národní armádě! Jsou hrdí tím, neboť všichni jim závidějí! Jako by nové šlechtictví se tvořilo, bez privilegií, bez výsad, šlechtictví rodin, jež daly bojovníky za věc národa! Nepočítají se mrtví v rakouských řadách — ale každá víska počítá své vojáky v československé armádě. Celý okres se stydí, když jeho pluk je uveden v rakouské úřední zprávě — ale národ jmenoval už Zborovské pluky československými pluky gardovými.

Hrdě potlačují slzy a svůj bol, když uslyší, že syn neb muž padl za vlast v řadách československého vojska. Jsou slepí ke všemu, co se netýká Vás. Jsou hluchí ke lžím, jež šíří rakouské úřady, neboť jejich víra ve Vás je bezměrná. Z ruky do ruky jdou noviny, když přinesou zprávu o Vás. Od úst k ústům, z Prahy po nejzapadlejší vísce krkonošskou a slovenskou nesou poslové zprávy, jež veřejně nesmějí býti známy. Úsměv blaha a radosti jde národem v takový den. Stisk ruky a pohled praví s dostatek co ústa říci nesmějí — že přišly dobré zprávy od Vás a o Vás....

Blížily se Vánoce 1917. Hrozných zpráv z Ruska nebylo lze už neslyšet. Národ se rděl za Rusko; bolestí a studem žily smutně československé země.

Štědrý večer. Pod stromkem národa ležel dar, jediný dar! Dekret o utvoření Československé armády ve Francii! Všechny poklady světa byl by národ nevyměnil za tento dar! O, jaké to pak byly Vánoce!

Nebylo co jíst — ale byla armáda! Naše vlastní vojsko s naším praporem! Takovýchto vánoce nezažily Čechy po staletí!

Nebylo čím topit — ale v Čechách byl žár! Žár nadšení a štěstí nevyčísitelného! Objímali se lidé, plakali radostí a usmívali se vírou skály pevnější!

Čechy hladovící a mrznoucí hleděly tam za hranice vlasti. Jejich vděčné, šťastné oči hledaly toho, jenž je jim vůdcem, zosobněním vedení politického, jenž je jejich praporem a heslem — **MASARYKA!**

Šeptaly jméno toho, kolem něhož se kupí v lidu už zkazky a legendy. Šeptaly jméno jeho s úctou a láskou, viděly před

sebou psance, který prehl z vlasti v době, kdy česká otázka neexistovala. Viděly tříletou práci jeho a jeho spolupracovníků, práci těžkou, beznadějnou z počátku, kdy musili porážeti nepochopení, krátkozrakost a lhostejnost světa.

Bývalé psance vidí dnes vlast diplomaticky uznanými zástupci svými u spojeneckých vlád, vidí ve skutečnosti první vládu československou po staletích.

Jak divají se jejich oči dnes, když zvěděli o uznání státu Československého, státu samostatného, suverenního, nejen Francií ale také Amerikou, Itálií a Anglií? Jak velebí vlast politické vůdce, kteří jí vydobyli statku nejsvětějšího!

Úctu a obdiv vzkazuje Vám národ, Vám, svým vůdcům politickým!

Vám pak, **vojákům své armády**, v Rusku, Itálii a ve Francii vzkazuje národ svou vroucí láskou a svůj obdiv!

Národ, hrdý na Vás, nemá slov aby vyjádřil jak Vás obdivuje, a jak miluje Vás, svůj sen, svou vidinu, jež konečně stala se skutečností!

Obdivuje Vás, bezejmenné legionáře francouzských bojišť, Vás stejně bezejmenné rozvědčíky z Ruska a Srbska!

Klečí na kolenou, jak rozkázal Brusilov, před Vámi hrdinové od Zborova, kteří jste poznali štěstí, nepoznané dědy, nepoznané otci po čtyři sta let — bojovatí a vítězíti jako "vojsko československé!"

Obdivuje Vás, kdož jste se vyznamenali na bojištích italských! **Zbožňuje Vás, kdož jste v Sibiři a v Rusku odhodlali sami vypověděti válku odvěkmu nepříteli svého národa — Germánstvu, kdož jste sami na sebe vzali úkol ohromného dosahu vojenského a politického — zachránit Rusko a jeho čest! Zbožňuje Vás kdož jste provedli dílo v dějinách vojenství jedinečné, kdož jste obsadili Sibiř a nyní obsazujete východní Rusko!**

Milují Vás tam doma láskou jedinečnou! Vše by obětovali, jen kdyby Vás mohli spatřiti, kdyby uslyšeli dunění Vaše kroky, kdyby políbiti mohli Vaše pušky, kdyby pohladiti mohli jený Vašich děl! Sní jen o tom, jak Vás uvítají až se vrátíte slávou pokryti do svobodné vlasti. Každá víska ehee vztýčíti pomník, na němž vyryta budou jména Vaše pro věčný příklad potomstvu!

Vám, vojsku československému vzkazuje vlast lásku bezměrnou!

Vděčnost vzkazuje národ Vám Čechoslovákům v cizině! Vděčně vzpomíná pomoci Vás v Americe, kteří jste v těžkých dobách začátečních věnovali svůj majetek věci národní! Vděčně vzpomíná kolonií svých na Rusku, ve Francii a Anglii. Nemůže zapomenout, že Vy všichni z daleké Asie, Jižní Afriky i Jižní Ameriky jste plnili plně, co velelo Vám Vaše národní svědomí.

Zasluhujete, by jména Vás všech, vojáků i politiků, byla vyryta do dělovin, neboť Vy jste vybojovali vlastní armádu. Vy jste vydobyli uznání neodvislého státu Československého!

Vy teprve jste smyli hanbu čtyřstaletého otročení! Vy teprve se smíte nazývati "potomky Husitů!" Vy jste teprve vydobyli národu práva nejvyššího, práva na vlastní stát. Vy teprve jste železnou vůli po svobodě, statečnosti svou vynutili uznání národa, bezejmenného po tři sta let! Vy teprve vybojovali jste národu československému čest, ztracenou po staletí! Otroky jste se zrodili — ale Vy jste rozbili pouta otrocká! Porobu jste dědili po otcích — ale svobodu zdědí po Vás Vaše děti!

Nejste dědici — jste tvůrci nových Čech!

Vlast — stará svou čistotou a svou poctivostí, ale nová — duchem! Odehájíte opustili jste vlast — děcko — vracejíte se naleznete vlast — muže! Nepoznáte ji, jak se změnila!

Nové Čechy k Vám mluví z svolání českých spisovatelů, z deklarací českých poslanců z 30 května 1917, z 6.

ledna, 13. dubna a 16. května 1918. — Mluví k Vám přísahy celého národa z 13. dubna. Mluví z řečí poslaneckých ve vídeňském parlamentě a delegacích. Projevují se dojemně v Národním Divadle při představení Libuše, v divadle Vinohradském při pění naší národní hymny slepcem v staré Tylově hře, v koncertech při Smetanově "Má vlast". Projevují se na schůzích žen jako na schůzích mužů.

Není ženy, která by chtěla obětovat věc národa své přirozené touze po shledání se se svými drahými, zachráněnými již z hrůzy války. Není ženy, která by dala přednost míru za každou cenu před válkou dále trvající. Není nikoho, kdo by obětoval věc národa svému osobnímu blahu.

Nové Čechy — tot' vůle vydržeti, bojovati, vítězíti, pokud nebude národ Československý svobodou! Tot' odhodlání — neustati v obětech pokud se "nevrátí správa věci Tvých k Tobě, národe!"

Tyto nové Čechy Vám vzkazují své poselství! Národ nádherný svou velikostí ducha, krásný svým srdcem a svými city, úctyhodný svou železnou vůlí.

Národ jedinečný ve všem, Vám vzkazuje, abyste bojovali za svobodu vlasti, abyste vítězili! Vlast Vás zapřísahá, abyste dobývali národu jeho práv, jako dosud, abyste šířili jeho slávu, abyste vysoko vztýčili prapor jeho etí!

Vaše vlast Vám žehná — přesvědčena, že co hrdina vykonati může, že vykonáte Vy, její chloubu a naděje! Vlast vzkazuje Vám, že čeká na Vás...

Toto poselství a vzkaz našeho národa s nebezpečím vlastního života přinesl z Čech počátkem července Dr. Lev Borský, český politický spisovatel a literát, člen výkonného výboru bývalé strany státoprávně pokrokové a známý svou veřejnou činností, jenž se horlivě účastnil politického života v Čechách za války zvláště ve straně československé státoprávní demokracie.

ROZKAZ ČESKOSLOVENSKÉMU ARMÁDNÍMU SBORU NA RUSI.

Prof. Masaryk, jako vrchní velitel československých armád našim statečným hochům.

(Československá Tisková kancelář.)

Washington, D. C. — Prof. Masaryk vydal tento rozkaz československé armádě na Rusi a Sibiři:

K utrpením, která jste, českoslovenští dobrovolníci musili zakusiti jako zajatci a pak ve svazu ruské a na čas i ukrajinské armády připojily se smutné zkušenosti doby poslední; **zákeřně byli jste napadeni od těch, jimž jste byli loyální a jimž jste prokazovali jen dobro!**

Vykonávali jste přísně svou povinnost uloženou Vám Vaším svědomím a našim národním programem: šli jste a jdete v boj na život a na smrt za svobodu a nezávislost svého národa i národů ostatních.

Prošli jste zkouškou ohněm a obstáli jste dobře. I beze zbraní dovedli jste mužně a vítězně čelit ozbrojenému nepříteli!

Celý spojenecký svět a ted' už i nepřítel uznává Vaši loyálnost, chrabrost a politickou vyspělost; že jste se nelekli eesty kolem světa za největších překážek, abyste mohli bojovat proti nepříteli na francouzské frontě, to Vám získalo vřelé uznání všude a mluví se již, a právem, o československé anabasi.

Náš národ doma jednotný jak žula věří ve Vás, naděje ve Vás posiluje jej v útrapách, snad největších, které kdykoliv snášel.

Vím, že konati budete svou povinnost i dále. Pamatujte, že jste v zemi přátelského nám ruského národa, k němuž zůstaneme i dále loyální. Sběhem okolností zatím musíte zůstat ještě na Rusi a budete postupovat v dohodě se spojení; náš nepřítel na Rusku jsou Rakušané a Němci a z Rusů jen ti jednotlivci, frakee a strany, které se zjevně spolčují

proti zájmům Ruska a proti nám samým a našim spojencům s našim nepřitelem.

Naše armáda je demokratická a slouží demokratickým cílům. Zkušenost na Rusi nás poučila, že demokracie není totožná s desorganizací. Mám k Vám plnou důvěru a mám důvěru ve velitele generála Diterichse.

Jako Váš vrchní velitel děkuji Vám jménem svým i jménem celého národa, který mně toto velitelství svěřil.

Bud'te ujistěni, že pracuji pro Vás třeba jsem od Vás odloučen, jako jsem všechno své úsilí věnoval Vám, když jsem byl s Vámi.

Příkaz tento znáti musí každý dobrovolce československého armádního sboru.

Ve Washingtoně, 1. srpna 1918. T. G. Masaryk,
předseda Československé Národní Rady.

Českým a slovenským ženám a dívkám!

Na žádost Československého Pomocného Odboru (Národní Rady) Americký Červený Kříž uvolil se vyslat k našemu vojsku na Sibiř a Rusko a po případu i do Itálie a Francie české a slovenské ošetřovatelky. Za tím účelem je nutno, aby se přihlásil dostatečný počet českých a slovenských žen a dívek a to:

Ošetřovatelky přijaté k Červenému Kříži ale dosud nepřidělené k určité práci

Ošetřovatelky, které nejsou sice u Červeného Kříže, ale které vyhovují následujícím podmínkám:

1. Skončení kursu schváleného státním registračním Boardem v některé všeobecné nemocnici, dobré tělesné zdraví, stáří více než 21 rok, a doporučení dokazující vhodnost ke službě v Americkém Červeném Kříži.

2. V případě, že by se nepřihlásilo dosti cvičených ošetřovatelek je Červený Kříž ochoten vyslat tak zv. pomocnice (Nurses Aid). Tyto pomocnice musí být nejméně 25 let staré, při dobrém zdraví a musí se vykázt, že skončily aspoň přípravný kurs pro prvou pomoc (First Aid). Ženy a dívky, které by se této službě chtěly věnovat, mohou cvičení v takovém kursu snadno prodělat, poněvadž netrvá déle 3 týdnů.

Kursy tyto jsou pořádané ve větších městech amerických Americkým Červeným Křížem.

Americký Červený Kříž těmto pomocnicím jenom v mimořádném případě dává plat mimo pravidelné zaopatření, t. j. stravu, příbytek a uniformu.

Zasílejte všechny dotazy, přihlášky na Czechoslovak Relief Committee (Pomocný Odbor Československé Národní Rady), jehož adresa je 436 West 23rd Street, New York, N. Y.

České a slovenské ženy i dívky! Přihlaste se a přijďte konat svou povinnost jako ji konají naši muži. Přijďte a pomozte statečným našim československým junákům a pomozte jim ve službách Červeného Kříže sesterskou teplou ruku a hojte rány utržené v boji za svobodu a demokracii. Zastavte krv řinoucí se z ran našich bojovníků, a pomáhejte laskavostí ženy československé mírnit bol a utrpení našich statečných rekovných bojovníků.

Necht' tam, kde teče česká a slovenská krev, naše žena zastavuje ji, aby národ náš neměl větších ztrát než nutně boj náš vyžaduje.

Bude to jistě nejkrásnější kapitola československých dějin boje za samostatnost, kde vedle raněného československého dobrovolce postaví se československá žena!

Ženy československé, ku předu za naší československou armádou! Ku předu na záchranu našich raněných! Ku předu za našimi bratry ve zbraní!

Ku předu všechny, kdož nejsouce vázány k rodině můžete se přihlásit do velké rodiny Červeného Kříže a sloužit národu u naší drahé, milované a chrabré armády československé!

Czechoslovak Relief Committee,
436 West 23rd Street, New York, N. Y.

DOPISY.

U Bitolje, Srbsko, 12. května.

Drazí bratři a sestry, členové Pomocného Výboru Československého v Chicagu. Jménem všech dobrovolníků na soluňské frontě děkuji srdečně za dar 3,402 franků, které jsme obdrželi. Žel nemožno všem vyplatiti, jak mi určujete, poněvadž první oddělení našich bratří Sokolů, junáků, odešlo do dávno želané naší armády do Francie. Avšak určitý obnos jsem jim přece doručil a pokud bylo lze, pomohl i těm pozůstalým po mnohých bratrích evičitelích, sirotám a vdovám, již sloužící se Srby zahynuli, aneb zmrzačeni jsou. Dám i těm chudákům, kteří více s námi nemohou, aneb nesmějí jako srbští občané, a zbytek odvezu, jestli mě pustí, do Francie i odevzdám Národní Radě pro vojsko naše potřebné. Nechtějí nás všechny pustiti. Prosil jsem dr. Trumbiče, přítele Sokolstva českého z posledního sletu, za intervenci. Čekám, jak dopadne. Zde mnoho našich uprchlíků trpí, ale Americký Červený Kříž na Váš popud slíbil, že se o ně postará a všem našim prádlo, šaty, obuv a jiné věci dodá. Předal jsem starost o tom jinému kolegovi v Soluni a čekám na odpověď, jak pochodil. Drazí bratři, ani nevíte, jak nedočkavě hledím vstříce chvíli, až budu pod naším červeno-bílým praporem s našimi milými hochy, dobrovolci a Sokoly. Bratři srbští nás důstojníky tak neradi pouštějí, ale jaká porada. Jsem s nimi od samého začátku. Do dnes potvrzují i od sestry Vokřálové dárek na 56 franků a obnos výše zmíněný. Na soluňské frontě netřeba posílati již noviny. Všem pozdrav a všem bratrům i sestrám dobré vůle. Jsem již v Soluni a píšu dodatečně. 25. května: Právě vše došlo, každý dostal na dvoje a jest tu i rozkaz a tak já se svými hochy, se všemi bratry, odjíždím do Říma do našeho slavného vojska. Na americkém konsulátě i u Amer. Červeného Kříže jsem se ptal na věci zaslané, i aby dobře rozděleno bylo, tak abyste byli spokojeni u vědomí, že vykonali jste povinnost nejkrásší, jménem humanity pro ty nejpotřebnější, pro ubohé trpící již po dobu čtyř let. Prosím přijměte díky steré díky všech nás... Na zdar! Oddaný kapitán Em. Konrád. Adresa nová bude následovat. Máme celou řadu nových zajatců, Slovanů i našich. Jsou to samí bratři, již se rádi předávají a v posledních bojích bylo mnoho raněných. Nepřítel utrpěl značné ztráty, postupuje, ale byl zahnán.

V Ženevě, dne 20. května.

Posílám Ti bratře na památku manifest, který byl načrtnut již roku 1914 v Řijnu v Jagodině a konečně za povolení srbské vlády a přičiněním spolku našeho i školního inspektora Jovana Popoviče a redaktora 'Srbského Jugu' bratra Branislava B. Nušice, jak víš uveřejněn ve Skoplje 15. května 1915 i ve všech téměř listech srbských. Dokazuje se tím jen, co jsme tehdy radili čili konali, aby se naši mnozí zajatci čeští i a slovanští vůbec získali jako dobrovolci pro šiky srbské a pak i občanstvo i rakouští příslušníci českého a slovanského původu uvědomiti si mohli co bylo po uplynutí určité doby jejich povinností! Tak se navázaly styky vzájemné, počítalo se do budoucna na vítězství a když na podzim 1915 jste odjeli a my po vpádu nepřátel silných i úskočných za pomoci také bratří Bulharů, museli opustiti domovinu, připoměli jsme si i zde ve Šviciřích co naši povinností. Tak se stýkáme s bratry Čechy a ori zase s námi i poučujeme se o věci československé na jedné a veliké Jihoslavii na druhé straně. Ptal Jsi se mně, kde jest Dr. B. Borčič. Jak víš, meškal v Bernu, ale již dlouho nemáme o něm zvěsti, kdežto mnoho našich důstojníků, již byli na dovolené zde, aneb v Itálii, museli na frontu k Bitolji, neboť celá řada dobrovolců, důstojníků českých, vedením

bratra Kryštofa, poručíka a pak již kapitána Konráda jela k československé armádě do Francie a Italie. A s jakou radostí a nadšením šli ti bratři drazí, jichž tolik naučili jsme se vážit, jako všech Vás rádi vzpomínáme i díla Vašeho. Srbové nikdy nemohou zapomenouti, co učinili bratři Češi pro ně a jich zdeptanou otčinu a to také nám v přednáškách ve spoiku "Slovan", českém spolku zdejší, vždy připomínal inspektor Popovič, jenž znaje poměry české vyprávěl nám častokrát o české otázce a Vašem zápasu za samostatnost, jako bratři Češi, dychtiví zvědět co bylo s námi rádi, vyslechli naše přednášky, jako my jejich a tak jsme měli v pořadí přednášku "O Srbsku" českou, srbskou "O Čechách a jich zápasu politickém" a znovu českou "O Bezručovi a jeho životním díle". My Srbové dostavili se z té naší kolonie v počtu čtném, bratři a sestry české oplatili nám a tak se zdá, že nás oboustranně povzbudilo, povznadlo i morálně posílilo v naději v lepší budoucno.

Manifest vyliučující utrpení českého národa od porážky na Bílé Hoře, byl tehdy schválen naším inspektorem Popovičem, k němuž Jsi bratře tak často na úřady docházel a tu také Našich tolik vědomostmi svými přispívá, nutil nás k pěstování vzájemnosti slovanské. Nedařilo se sice hned, ale mohlo by se přenést i jinam, jako na příklad tam u Vás, kde máte slovanské pokrokové jednoty sokolské. Těch silnější semknutí a vzájemné se poutování na této i v duchu muselo by přinést jen dobré výsledky pro doby příští, jež jistě nedaří na sebe dlouho čekat. Válka jednou přece skončí a tu nikdo si se dlužno. U Vás jest více než u nás, jinde, taková nějaká jednota slovanská, kde zastoupeny by by byly organizace veliké a jich střediska, to muselo by něco znamenat, jen když si vezmeme za vzor tu českou práci Vaší doma i za hranicemi a v české Americe teprve. Víme, že se pokusy staly, ale píšu proto, že když Slovanského Svazu Sokolského není doma, proč by neměl býti v cizině a u Vás zvláště, když tolik možností, tolik příležitostí jest prospěti velikému osvobození všech slovanských národů i posílení demokracie vedením veliké republiky Spojených Států, jejíž kruhy úřední za časté čerpaly zvěsti o nás z pramenů nevhodných, německou propagandou načichlých. Snad nikde nelze lépe vypořizovati co taková němčourská agitace dovede jako právě zde ve Švýcarsku a protože jsme poznali do výše nemalé, píšu Vám bratři a sestry, již rovněž již mnoho přinesli Jste oběti a k novým se hotovíte. Tak tedy do vidění a zdar veškeré práci sokolské.

M. Michalčič.

V Římě, v Italii, 10. června.

Dnes konečně se vyplnil můj sen a již se nalezám v naší československé armádě v Italii a tedy do Francie již nepojedu, jakž jsem byl psal. Zde práce jest dosti a proto jsem zůstal, poněvadž jest všechno v počátcích, ale rád pracuji po 5 leté zkušenosti v ubohém Srbsku, vždyt' vím pro koho pracuji! Jeden malý oddíl našich zasáhl již minule do boje a tam zahynul první průkopník našeho hnutí v Italii bratr Čapek. Škoda jej, byl dobrá duše, upřímný bratr a věrný pracovník, nadšený Sokol. Na italské frontě vojsko naše veliký má význam, neboť příležitost tu k agitaci a propagandě, když na druhé straně naši "v rakouském sukně" se objeví. Však mně rozumíš, pak se to "předává šmahem". Tak soudil i br. Čapek. Žel jest obvyčejně, že si osud vybírá naše nejlepší lidi. Ale myslím, že nebude nadarmo. Byl jsem já již "na hoře" u našeho generála Štefanika. Prvně jsem s ním rozmlouval, ale poznal jsem v něm člověka výborného, genia, na kterého můžeme my a hlavně bratři Slováci býti hrdí. Nyní byl přidělen k vrchnímu velitelství československé armády, jako brigádník.

S penězy poslanými naložil jsem jak jsem Ti psal již minule. Čili vydal jsem asi polovici a druhou nosím s sebou

a předám na rozkaz generála Štefanika zde v Italii těm, již jsou v zajetí a trpí. Těm novým totiž na této frontě a zbytek Národní Radě. Jak v Soluni jsem vykonal jsem již zdělil. Myslím, že budete s tím spokojeni. Předal jsem i rozpočet na kterém byl každý kdo pomoci přijal u Bitolje podepsán. Zde jest třikrát tak silná armáda, nežli ve Francii. A jak jsme se těšili, když jsme uviděli také Vaše americké vojsko, ambulance a i letce americké. Ti všichni mají báječnou výbavu a bratři drazí jak by Jste se podivili, kdybych mohl napsati s kým jsem se zde již sešel všechno a co tu je bratři ze sletišť a památného roku 1912. Byl jsem povýšen na majora a jestli to tak půjde dále bratře Doktore musíš si pospíšit. Však mně rozumíš. Pošlu Ti fotografii. Vřelý pozdrav všem! Na zdar!

Major E. Konrád.

Omaha, Neb., 13. června.

Dopisovatel za nynějších okolností chce-li poctivě dostatí svoji povinnost, má skutečně obtíže s podáváním zpráv do "Amer. Sokola". Ramenářství se hnuší a nevyplácí se; a psáti pravdu — o jistých věcech to bolí. A dnes není skoro možno psáti nic jiného, nežli ty smutné pravdy. Jest zde úbytek našich mladých sil, nemilosrdně vysoké ceny životních a jiných potřeb, různé válečné a vyšší neválečné daně, hromadné sbírky pro rozličné národní účely, splácení úpisů Svobody a kupování válečných známek. Jest pravdou, že rádi kupujeme úpisy Svobody a úsporné známky a bez reptání na všeliké národní účely přispíváme, ale co se týče životních potřeb — tu jednotlivci se musí zamyslet a někdy pořádně odplivnouti. Že tato rozličná vydání jsou pozorovatelná nejen mezi členstvem, ale i ve sborech, nemusí se podotýkati. Zvláště u nás v Nebrascě, kde ke všemu tomuto se přidružila prohibice, která, ovšem na jedné straně MÁ dělati čistotu (?), ale na druhé straně jest příčinou ztráty peněžních zdrojů, které mnohým jednotlivcům dříve velice pomáhaly. Úbytek tento jest velice cítěn a bude příčinou pochroumání i zániku některých našich jednot.

Následek ztrát mladých členů-vojínů, evičení naší jednoty jsou velice slabě navštěvována; následkem vysokých cen životních potřeb, daní, sbírek a prohibice, našich zábav se pořádá méně a tyto nevynášejí. Nu a z toho co se zaspílo za "rainy days" (mokra), musí se žít "za sucha". Účetníková zpráva slabá a samé schodky, pokladničkova samé vydání, civičitelova skoro prázdná. (A toto není pessimistický přehled.) Sledující postup naší jednoty, přijdeme k poznání, že vzdor té "zdravé myslí" a "tužení paží" pracuje se zvolna; postup loudavý; schůze slabě navštěvovány a zájmy o sborové věci malé anebo žádné; výsledky jsou špatné a na konci zde a onde poznámka, že to "neklape".

Za posledního půlletí odbýváno 6 pravidelných a 1 potratní schůze. V lednu sbor čítal 197 členů s 10 v armádě Sp. Států; konáno 1 veřejné evičení v So. Omaze, 2 čety; zakoupena služební vlajka (Service flag) pro naše Sokoly-vojíny. V únoru souhlaseno s výzvou sboru T. J. S. v New Yorku na odložení sjezdu; účetník oznamuje schodek; povoleno \$500.00 na běžné vydání; na žádost Omažských Sokolů Obvazkovému Klubu nabídnuto pondělí pro jejich schůze, toto ale O. S. zavrhnuto; čteny všeliké účty a ustanoven výbor vyšetřiti; župní závody odloženy do neurčita; sloužení divadelních odborů T. J. Sokol a T. J. Tyrš Omaha; dávána historická hra "Psohlavci". V březnu dle usnesení V. V. S. O. A. odhlasován poplatek 10 centů na člena pro Č. N. S.; (originál dopisu V. V. nepochopitelným způsobem jest pohřešován v naší jednotě); dar \$25.00 omažským "Vělkám"; usneseno platiti členské poplatky ku předu; Sok. Jed. v Marshalltown, Iowa, upomenuta o zapůjčená bradla.

V porotní schůzi 18. března 1918 porota se jednohlasně usnesla odporučiti vyloučení H. B. Michky od naší jednoty. V dubnu zvolen výbor ku prodávání třetích úpisů Svobody ve schůzi mezi přítomnými 38 členy prodáno 31 úpisů v ceně \$315.00, sbor koupil za \$500.00; koupeny kulisy z bývalého "Krug Theatre"; Sok. místnost registrována u úřadu Sp. Států; dávana veselohra "Staré hříchy"; oznámen Bazar Svobody, pořádaný Čes. Nár. Sdružením a Svaz. Čes. Katolíků v Auditorium; H. B. Michka vyloučen; zvolen Vzdělávací Výbor do Vzděl. Klubů Č. B. Z. J.; všechny měsíční poplatky zvýšeny o 10 centů. V květnu zapůjčen kůň Srbské Těl. Jed. v So. Omaze; 1 člen odstoupil; dáván "Furiant" ve prospěch České Svob. Školy; Vzděl. V. podnikl první vycházku do přírody s dětmi; zvolen 3členný bazárový výbor a povoleno \$100.00 pro Bazar Svobody; Ústř. Výb. Záp. Župy požádán o vysvětlení účele Č. N. S. ve sboru Omažských Sokolek; odhlasováno, by žádostim o zálužné listiny sok. Vác. Burešovi a Květ. Jelenovi bylo vyhověno. V červnu kladně odhlasován "Návrh na konání sjezdu 1918", vypracovaný Sok. Havlíčkem-Týrsem v Chicagu; sok. Kar. Špalek zvolen zástupcem do sjezdu; podniknuty kroky pro zavedení spodního vytápění pro Sokolovnu; následkem zvýšení poplatků dva členové odstoupili; na žádost Československého Vojenského Výboru zvolen dodatečný dvoučlenný výbor; V. M. dovoleno vyzvednouti \$1,000.00 (tisíc dolarů) na potřebná vydání. Sok. J. Chvalovi povolena záslužná listina. Úhrnného členstva 194; 18 v armádě Sp. Států; 1 člen vyloučen a tři odstoupili; 3 žádosti o záslužné listiny. . . . Žádná evičení veřejná ani pořadová; žádné závody neb sčítání se závodu; žádný výlet neb poučná přednáška. Velice smutné udaje; omluv pro tyto se najde na sta. Náprava nutná. Členstvo, mimo několika málo, se založenými rukami nechává vše plavati. Za to ale na ulici: "Já jsem Sokol, Čech, svobodář, do kostela nechodím, kněze nenávidím" a pod. Sokolský a svobodomyšlný základ a mravní podstata jsou velice vzdáleny od takového svobodáře. Není žádné výmluvy, že Sokolstvo nedělá dobře. Kdo pochybuje, ať sleduje postup Sokolství a ať se přesvědčí, co vykonalo morálně i tělesně pro naše bývalé otroctví. Jest jisto, že kdyby všichni naši Sokolci jednali dle Sokratesova: "Člověče poznej sám sebe," tak jistě že žádná válka, drahota, daně různé a milodary, počasi a prohibice by se nebraly za příčinu špatného postupu našeho sboru.

Prohibice. S úsměvem přeslechnete, že: "Pokud bylo pivo v Sokolovně, že sbor prospíval." Ale vážně se o tomto zamyslete a skoro uznáte, že pravdou. (Mimochodem si připomeneme agitace a brojení, které vždy bývalo proti prodávání lihových nápojů v Sokolovně a maně (a též marně) očekáváte nástin kterým, některý z těch bývalých agitátorů se vytasí a naznačí zdroj, jakým by se našemu sboru finančně i morálně pomohlo; teď když se prodávají neopojné nápoje, tak by přece sbor mohl aspoň morálně prospívat. Zábavy jakéhokoliv druhu se pořádají a odbývají se strachem: divadlo — schodek; taneční zábava — schodek, nic jiného neslyšíte, než schodek a za omluvu jest slyšeti: "Well, kdyby se aspoň prodávalo pivo," a pod., což jsou velice smutné výmluvy. S bolestí doznáte, že naše spolkové zábavy a celkový postup mají velice slabé morální základy. Co jest do toho neb onoho sboru, který se spoléhá na prodávání piva, aby takto svoji existenci si zajistil? Kde jest ta Týrsova a Fugnerova myšlenka, že "Zdravá mysl" udržuje "Zdravé tělo" za jakékoli okolnosti? Vina spočívá nejvíce na jednotlivých bratrech, že jsou liknaví a nedbalí vůči svému sboru; zaplatí poplatky a to jest dosti; ve sboru jest výbor pro každé odvětví a na se tedy namáhají. Pak samy jednoty, Župní Výbor a i v mnoha případech Výkonný Výbor

Obce jsou vinny slabým postupem sokolské práce. Může se hladově nasititi na pusté poušti, běhaje a scháněje seč mu síly stačí? Nemůže. To samé zde. Jest potřeba poučných přednášek a ještě více poutavě-poučných článků v našem orgánu. Jest potřeba duševního chleba. Většina Sokolíků má u sebe kouteček pro sokolské a svobodomyšlné učení, jen jest potřeba roznutí jiskru. Mají zkušenosti z náboženských machlů a mají též důkazy vědy, která usnadňuje a otevírá oči všem smrtelníkům, a která neohroženě vyvrací biblické výklady, učení a dogma.

Všecky náboženské odrůdy mají svoje časopisy, plné biblických rozjímání; mají obratné řečníky, kteří ústním uměním napájí a krmí svoje hladové. A naše svobodomyšlné Sokolstvo? Příčinného duševního povzbuzení málo aneb žádné. V červnovém čísle S. A. se nalézá znamenitý článek "Válka a svobodomyšlnost". Takových a podobných více a jistě že se bude odpomáhati aspoň některým žvlům, které zatěžují náš správný postup. Každopádně jest potřeba nápravy, doposud většinou více duševní než peněžní. Když náprava nemožná u jednot, ať pomůže Župa aneb V. V. S. O., ale ať za každou cenu se zkouší hleděti odpomoci budoucímu, hrozičímu nebezpečí, totiž pokulhávání a zanikání jednotlivých jednot a zásad našich. V našem sboru měsíčních 10 centů na Č. N. S. bylo příčinou velkého nárazu. Debatováno, odporováno, na konec souhlaseno; dva členi ale odstoupili od sboru nechťce tyto platiti. Někteří tvrdí, že platiti nemusí a platiti nebudou, a že oni ví co dělají, když se jim věci nelíbí, a že raději odstoupí od sboru. Takovéto hluboké a trvalé základy našich Sokolíků pro malých 10 centů, jednu třetinu centu denně. Ted' ale dosti toho nařikání — něco veselejšího.

Velká agitace se děje pro Bazar Svobody, který Č. N. S. spolu se Sv. Čes. Kat. bude odbývati v Auditorium první týden v září 1918; čistý výnos bude rozdělen na polovic. Doposavadní práce slibuje zdar tohoto podniku. Hodiny obrovského rozměru umístěné na hotelu "Praha" ukazují, že už jest pohromadě za \$12,000.00 různých darů. Všelijaké dary dochází a upisovány jsou tak například, se dovidáme, že půl koně jest darováno, rozličné kusy hovozího a vepřového dobytka, různé ptactvo, zavařeniny, zeleniny, všelijaké výrobky — zkrátka od toho nejmenšího ořechu do té nejdražší slonoviny. Že každý dar jest s povděkem přijat, o tom nemusí žádný pochybovati. Všecky dary jsou vítány a žádný se nemusí ostýchat s těmito se vytasiti. Ředitelstvo oznamuje, že různé organizace budou míti svoje dny na bazáru. Naše jednota jest požádána o evičení četu, která o Sokolském dnu by mohla předvésti některá evičení. Všichni členové naší jednoty, bez rozdílu stáří, kteří by ehtěli bráti podíl na tomto evičení, necht' se přihlásí výboru pro tento účel zvolenému (pětičlenný výbor ustanoven, aby naše Sokoliky povzbudil pro tuto slavnost). Pořadatelstvo bazáru koná "létačí nájezdy" mezi naše české rolníky, v okolí Omahy; a daří se jim znamenitě. Kdyby snad tato "létačí škadrona" opomenula některého dárece, necht' tento jen oznámí a bude navštíven. Zvláštními dopisy byli požádáni o účastenství president Sp. Států W. Wilson a jeho paní. Paní presidentová co dar na Bazar poslala rytinku Bílého Domu se svým podpisem (tento dárek jistě vynese nejvíce). Mezi venkovské okresy rozesláno okolo 2000 dopisů, v nichž naši venkovští Čechové jsou zváni ku zařízení stánků a návštěvy rolnického dne. Velký zpěvácký sbor řízením br. Růžičky eviči každý pátek pro vystoupení o Bazáru; každá pěvecká síla jest vítána. Naše svobodomyšlné spolky zdatně poskytují peněžní podpory pro B. Svobody: T. J. S. Omaha povolila \$100.00; Týrš \$250.00; Řád Slovan č. 78 Z. Č. B. J. \$50.00; Řád Palacký čís. 1 Z. Č. B. J. \$200.00 a více jiných povolilo od \$25.00 vzhůru. Záhodno jest, aby též naše kato-

lické spolky podporovaly v takovém průměru, zvláště když výsledky budou děleny na polovici.

V naší sokolské místnosti zavedeno spodní vytápění. Postaveny 2 kamna v ceně \$865.00, tak že příští zimu bude naše budova správně vytápěna.

Starý osvědčený evičenec br. Rud. Zikmund byl operován a od 3. června se nalézá v nemocnici St. Joseph. Přejeme brzké uzdravení, neboť takových evičečích sil jest třeba.

Missie Čes. Slov. Armády v Omaze se setkala s pěkným úspěchem. V neděli 14. června Česká Omaha v Sokolovně se loučila s 19 dobrovolníky pro českou armádu. Mezi těmito se nalézá též br. Šnajberk od Tyrše. Skoro každé oko slzelo při řeči br. Kutáka a loučení sok. Šnajberka. Poručík Španiel zůstal v Omaze a bude řídit vojenskou dobrovolnou kampaň v západních státech; tento mladý pracovník za českou svobodu přítomně dlí v nemocnici St. Joseph, kde 18. t. m. bude operován na zánět slepého střeva. Přejeme mu brzké uzdravení. Všichni Sokolové jsou žádáni by jakoukoli pomocí hleděli přispěti v zájmu osvoboditelů naší vlasti. Na zdar!

B. Kasal.

Francie, 13. června,

Jsem dnes jaksi slavnostně naladěná a proto napíšu několik dopisů; možná, že se mi nenaskytne příhodná chvíle ku psaní tak hned. Mnoho nového psátí nemohu, pouze to, že občas zkoušíme jak daleko do Německa dostřelíme. Včera odpoledne jsme byli na výzvědech blízko vesnice, v níž tábořila část naší pěchoty. Měli jsme sebou dva aeroplány, z nichž jeden pozoroval kam dopadají naše dělové střely a dával nám o tom bezdrátovou telegrafii zprávy, určoval směr a vzdálenost a my dle toho opět řídili palbu našich baterií. Vše šlo výborně. Když jsme se vraceli Němci posílali za námi silné výbušné střely, my však byli rychlejší, uchýlili jsme se na zakamoflážovanou cestu a šťastně unikli. Kaiserovy ofensivy nám mnoho starostí nedělají; Němci budou bití až do opravdy začneme, to Vám mohu říci předem. Jest to, jak Francouzi praví, jejich začátek konce (Ce la commencement de la fin). S bratrancem Hájkem, jenž je dosud v Londýně, si dopisujeme, též s Geo. Rybáčkem, jenž jest v táboře, v němž my asi před půl rokem dokončili náš výcvik. Očekával jsem, že dostanu dovolenou, byly však všechny dovolené odvolány. Proč, můžete si snadno domyslet.

9. července. (60 střeviců pod zemí). Před chvílí dostal jsem z domova dva dopisy a jsem rád, že jste všichni zdraví a vše je v pořádku. Očekáváme "velké věci" v páru dnech. Po několikanočním pochodu a nedostatečném odpočinku usadili jsme se v hluboké jámě způsobené výbuchem střely. Nás sedm od "radia" ztrávil v díře té tři dny. Nyní jsme v 60 stop hluboké jeskyni, největší a nejhlubší jakou jsem kdy viděl. Jest vykopána ve skále a tudíž dosti bezpečnou. Považte tu práci spojenou s vykopáním takové skrýše v tvrdé skále! Všude kolem panuje činnost, viděti záblesky děl a rakety různého druhu, signály to k dělové střelbě a výstrahy, že dopadají plynové bomby. O tom všem však bezpochyby čtete v novinách, napíšu tedy něco jiného. Jednoho dne, když jsme byli na pochodu, naskytla se nám příležitost navštívit větší město vzdálené 10 kilometrů. Rozhodl jsem se s jedním Francouzem, že se tam podíváme, a stálo to za to. Našli jsme pěkný restaurant, v němž měli stoly pokryté lněnými ubrusy atd. Zde jest co jsme jedli: telecí mozečky, naložené okurky, ledvinky, dršťky, zajice ve víně, slepici, zavařeniny, sýr, kejk atd. Vynechal jsem ještě asi tucet věcí, jako salát, ořechy a jiné. Též jsme okusili víno z roku 1870. Well, šli jsme, abychom se měli dobře a měli jsme se. Poseděli jsme si tam od 6:30 do 10:30. Uf! A potom Sherman řekl, že válka jest peklo! Nemyslete si, že jsem mar-

nivým, to není to, ale my věříme, že se můžeme také jednou pobavit a mít dobře, když se k tomu nahodí příležitost a to jest za nynější doby málo kdy. Někteří lidé se nám divili, že se chceme táhnouti 20 kilometrů, abychom se mohli najísti mozečků, ledvinek a drštěk. Louis (můj francouzský společník) byl několik roků kuchařem a ten ví co jest dobrého. Dnes odpoledne vykonali jsme opět 20 kilometrů a přinesli sardinky, dršťky, povidla a jiné věci a zítra budeme mít hostinu. Na zdar! Váš

Sgt. G. R. Mach.

Darney, Francie, 17. června.

Především Tě prosím bys mi laskavě prominul mé dlouhé mlčení, ale byli jsme před odjezdem z našeho dosavadního tábora a tu si dovedeš představit, že mé myšlenky byly všude jinde, než u psaní. As 10 dní před odjezdem naším z Cognacu měli jsme mnoho práce. Jak jsem Ti byl již oznámil jsem u hudby našeho 21. pluku a právě krátký čas před naším odjezdem jsme dostali nového kapelníka, mého milého přítele Frantu Dvořáka, s kterým jsem prodělal celé své zajetí a s kterým jsem se takto po dosti dlouhém odloučení zde ve Francii opět sešel v naší české armádě. Však jej bratr Dr. Jičínský zná velmi dobře a jistě Tobě a jiným o něm vyprávěl. Náš odjezd z Cognacu byl velmi hezký, jeli jsme, totiž plukovní hudba s poslední částí pluku. Právě v poledne v záři jítřího slunka jsme vyrazili ze svých ubikací, hudba ovšem v čele, za námi pak ve čtyřstupech zbývající část pluku, byli to telefonisté, vozatajstvo — hoši jak lípy, vše v novém polním obleku v plné výbroji s přilbami na hlavách, všichni ověnění, hrde a statně kráčeli čeští svobodní vojáci ne jako na posici ve vřavu válečném, ale jako na svatbu za zvuků pochodu českého, písně české. Obyvatelstvo cognacké u velmi značném počtu nás vyprovázelo na nádraží loučíc se takto s prvním plukem českého vojska ve Francii, které se upřímně zamilovalo a jichž lásku a obětavost pro vlast obdivovalo. Nechybělo tu ovšem ani slzí, které ronily krásná očka ještě krásnějších Francouzek z Cognacu, jichž srdce byla za pobytu Čechů v Cognacu dobyta a vzata útokem, naši hoši se nebojí ničeho ani Bochu (Němci) ani rozkošných Francouzek, s nimiž se mnozí nemohli porozuměti jinak než posuňky — ale stačilo to! Na nádraží jsme ještě as hodinu čekali na vlak a tu bylo času využitkováno k uspořádání malého koncertu což sklídilo bouři potlesku jak Francouzů tak i našich hochů. Konečně jsme nasedli do vlaku, vše co nás doprovázelo na nádraží stálo v pestré směsici na peroně, vlak hvízdnul, hnul se, hromové "Na zdar!" a "Vive la France!" otřásl se vzduchem, přeplněné nádraží v němž mnohá usazená očka sledovala náš vlak, posledně se mihlo před našimi zraky a vlak již supěl a projížděl úrodný kraj vinie. Bylo by příliš zdlouhavé, bych Ti popisoval podrobně naši cestu a zmíním se o ní proto jen stručně. Byli jsme na cestě plných 48 hodin, cesta nám rychle ubíhala za neustálého zpěvu a hraní. V každém nádraží, kde jen trochu déle jsme se zdrželi, vystoupili jsme z vozů a již se hrálo, netřeba se zmiňovati o tom, jak nadšeného přijetí se nám dostalo od civilního obyvatelstva, které nejen že nešetřilo chválou a uznáním, ale i často nás obdarovalo penězi. Přijeli jsme tak konečně na místo, do malého městečka kde zůstaneme as krátký čas k doplnění výcviku vojska, načež as konečně přijdeme do fronty měřiti se tváří v tvář s největším nepřitelem celého světa s prokletými a nenáviděnými Němci a Mad'ary. Do městečka, které již hostilo celý pluk, který přijel před námi, jsme vtáhli opět za zvuků hudby a byli jsme pak hned po příchodu rozděleni do ubikací. Dva dny na to přijel i 22. pluk. A nyní ještě několik slov o nynějším našem táboře. Jak jsem právě napověděl je to malé sic ale rozkošné městečko v klínu olesněných hor a pestrých lučin — jak prý tu bylo тихо a klidno až doposud — po ulici jsi sotva viděl

Ze sletu a závodů Župy Střední.

přejít člověka a nyní! těch několik větších ulic i ostatních menších je přeplněno vojskem, odevšad zaznívá Ti k uším lahodná česká řeč — a ráno, v poledne i odpoledne rozléhá se městečkem jásavá píseň přečetných jarých českých hrdel a každý den večer na náměstí pořádá hudba koncert — hudba to jest něco, co nesmí našemu vojáku scházeti, hudba a zpěv to jest pro něj tak nezbytné jako chléb a sůl, byt' by byl český voják sebe více rozladěn, nešťasten, byt' by byl sebe více unaven neb nemocen, při hraných akordech hudby zdvihá již čelo, líce se jasní, oheň a radost mu září z očí a vše to co jej až nedávno hnětlo a trápilo zmizí na ráz z jeho duše.

Obyvatelstvo z prvu jako by poplašené náhlým naším příchodem, celým tím nezvyklým ruchem a šumem a hlavně naší řečí již nikdo nerozumí, takřka nevycházelo z domů — ale dnes tu vidíš našeho jednoho voutsáče, kterak houpá na rukou a něžně svou drsnou tvář líbá roztomilé dítě francouzské a ze své malé zásoby francouzských slov vybírá ty nejlepší, jež malému andílkovi neustále opakuje, tam opět několik jiných stojí v kroužku Francouzů obojího pohlaví a vážně se baví o politice, pomáhaje si k porozumění se i pohyby rukou kde zásoba frančtiny nestačí a tu opět švarný český důstojník doprovází hezounkou dívčinu, jež jest nesmírně hrda na to jak jí družky budou záviděti, že český důstojník se jí dvorí. V kostele prý měl pan farář kázání, ve kterém poučoval Francouze kdo jsou Češi, které prý mnoho chválil a tak tedy naše styky se zdejšími obyvatelstvem jsou stále upřímnější a srdečnější a jsem jist, že si nás i zde Francouzi zamilují tak jako v Cognacu a neradi nás budou pak propouštět ze svého středu. Nejupřímnější pozdravy br. Dr. Jičínskému a všem milým sestrám Sokolům. Tvůj

J. Baštěra.

Cognac, Francie, 26. června.

Pozdravem Vám i všem Vaším píši a zděluji, že jsem Váš etěný dopis po dlouhém čekání obdržel. Potěšil mě právě tak jako zarmoutil. A sice potěšil mne proto, že jste Vy si na moji maličkost vzpomněl a část Vašeho vzácného času mi obětoval pak svým obsahem, ačkoliv je v něm také trochu hořkosti pro nás všechny! Velice mě dojal tragický osud, který zachvátil členy bývalé Vaší missie v Srbsku. To jsme si žádný z nás nepomyslel v té naší "bolnici", že některým je vyměřena tak krátká dráha životní a že nelitostný Osud tak krutě přerušil jejich činnost od tak mnohých s povděkem uznávanou. Tedy šesti není více. Čest jejich památce! Radu, kterou jste mi dal, jsem použil a nyní čekám na odpověď. Já chtěje prospěti naší věci co nejvíce, rozhodl jsem se využití toho, co jsem se naučil od Vás na našem bývalém previjališti ve Skoplji a nechal jsem se zapasati jako nosič raněných.

Prosím Vás, abyste mi dal Váš úsudek, jestli se k tomu hodím čili ne a co třeba se ještě učiti. Až jestli přijedete také sem k nám aneb jinam, tak bych Vám opět nabídl svých služeb. My nyní pilně evičíme a nedočkavě očekáváme, "kdy udeří hodina naše" a my staneme tvář v tvář našemu nepříteli, abychom mu mohli říci, že přišel čas k účtování! Duch mezi námi náramně dobrý a každý hledí prospěti podle svých schopností naší věci. Peníze po nemoci jak jsem Vám již psal, jsem obdržel a ještě jednou Vám za ně děkuji. S bratrským "Na zdar" čeká na Vaši brzkou odpověď Váš

Václav Kačírek.

Ve Francii, 28. června.

Tvůj vítaný dopis, odpověď na mé poslední dva, mně konečně došel, byv na cestě neméně tak dlouho jako oba moje. Trvá dlouho, nežli psaní přijde přes oceán a zde někdy ještě déle. Ani nevíš jak zprávy z Chicaga vítáme, jak čteme vše co posíláte. Adresy netřeba měnit, jsme

byli již v ležení, to jest jinde. Všichni bratři z 21. pluku posílají vřelé pozdravy a s Jarkou se stýkáme téměř denně, jet' u naší hudby. Br. Hugo Sekyra z New Yorku jest seržantem. Jak víte bez pochyby minule byl pluk v Paříži a tu za okázalých projevů a slavných dojmů dostal v přítomnosti presidenta francouzské republiky válečný prapor. O jak zněly ty naše písně, jak lid všecken byl hrd na nás dobrovolníky československé armády. Četa bratra Sekyry byla čestnou stráží praporu při této příležitosti. Prapor věnovalo město Paříž a naši zástupci České Národní Rady byli přítomni i mnoho vynikajících osobností vojenských i občanských. Slavnosti odevzdání odbyly se v Arch de Voguesa těžko říci, které byly velkolepější, jestli zde, aneb v Římě, kde rovněž naši hoši dostali prapor od města. Tu zastupoval Národní Radu Dr. Štefaník a v Miláně měli naši také slavné dny, nežli odebrali se na frontu. Mám tam bratra a ten mi psal, jak italské listy píší o Čechách a Slovácích, jak rádi je po uplynutí lhůtě přijímají do řad dobrovolníků naší armády a jsou tu mnozí s nimiž se znáš osobně, nejen z Letné, ale hlavně ze Srbska. Rozumí se, že ob čas i noví přijdou zajateci, bratři naši a ti se jen obdivují odvaze českého vojáka. Posílám Ti adresu bratrovu a prosím, aby jste mu poslali noviny i knihy nějaké do udaného tábora. Sem list dochází dosti pravidelně, ač někdy přijde několik čísel najednou. Ve francouzských listech často se píše o našich na Sibíři a to velice pochvalně. My se máme celkem dobře. Zvýšili nám měsíční plat na 25 franků, třeba upřímně řečeno mnoho jsme nepotřebovali, vyjma těch, kdož přišli po čtyřech letech utrpení ze soluňské fronty. Sešel jsem se s některými. Srdečný pozdrav a upřímné Na zdar!

J. Maksa.

Kdes ve Francii, 29. června.

Především přijmětež bratři a sestry srdečný dík za poslané nám evičební spodky i ty naše bílé české košilky. Psali jste, že poslali jste pro tři družstva, ale my dostali pouze 17, kam se ten jeden pár poděl, těžko říci. Vskak my si již nějak doplníme. Jest ten život vojenský veselý, třeba za časté i vzpomínky v mysl naší se vederou na drahou máti, vlast a její utrpení a tu hned se každý hlásí k zájezdu do fronty, kde již těch našich hochů několik se osvědčilo. O tom br. Burian již psal a tak mně zbývá, abych zmínil se o našem evičení vojenském, jež denně provádíme k uspokojení svých důstojníků. Cvičí se v krásné přírodě a jde se cestami vroubenými vlčím mákem i jinými květy polními, jde se za zpěvů písní našich, jimž lid, jakoby již rozuměl. Naučil se nás znáti a když v těch našich plátenkách z evičení jsme se vraceli s puškami na ramenou a za zpěvu, všude jen milé tváře a úsměv nás provázely. V táboře nám také nebylo smutno ve chvílích oddechu, neboť brzy byl koncert, divadlo a nějaký ten sport, jako "kopanou" a podobné. Družstva naše již i s družstvy francouzskými se několikrát střetla a vyhrála, kdežto evičení sokolská vede br. Saidl a pomáhal mu náš br. Sedlák a tak mají hoši čeští vedoucího z družstva mezinárodního a my z Ameriky svého borce. Obyvatelstvo evičení sokolská provázelo nejen se zájmem, ale i pochvalou a totéž několikrát se ukázalo i při koncertu našich pěvců, které vedl podporučík br. Rytíř. Kdo ví, jak těžko se naevičuje na příklad francouzská Marsaillaise, podivil by se, jak sbor náš byl sezpíván, jaká tu harmonie hlasů a co ty naše tenory dovedou. Bude Tě bratře pořadatel jistě zajímat, že jsme si zahráli také "Hej Slované", jakž Jsi pro jeviště české vzdělal a br. Rudolf Pekárek v hlavní úloze ukázal, co umí. Znáš jej — z jednoty Havlíček Tyrš patrně i můžeš si představit, že postaral se jako fidelel i "o výpravu". Tak bylo v táboře, až najednou došel rozkaz ku stěhování do ležení. Lid loučil se s námi jako se svými syny, školní dítky kvítím nás zasypaly ve vyzdobených vozech a celou cestu všude ve všech městech i vsích pro-

vázeli nás přáním dobra i zdu. Cestou viděli jsme ležení Američanů i polských legií i žasli jsme přímo, co vše Amerika pro své hochy koná, jak vše důmyslně má zařízeno a jak ti její Němci podceňování vojáček si vedou. Francie žasne nad osobitou statečností vojáků amerických, nad jejich výevikem praktickým v odborech technických pak zvláště i jejich individualitou v útoku a na bodák. Vidíme i americké aeroplány, různé budovy a kantýny Amerického Červeného Kříže i nemocnice prostorné a jiné, obdivujeme se všemu tomu co prodlením jednoho roku ta Amerika vykonala. Po boku takových spojeneč jakž se to půže v boj. A to tím více, když uvědomíme si, jak i ti naši lidé čeští doma strašně jsouce pronásledováni trpí a vzdorují, vždyť i ty sokolské šiky znovu se řadí přes nevěli nepřátel a co zbylo soustřediti se má spolu s dělnickými jednotami v péči o žactvo a dorost ve Svazu Československého Sokolstva. V čele výboru jest br. Dr. Scheiner a jeho pobočník Dr. Vaníček. Stojíme před udalostmi veliké důležitosti a tak posílení vzdorem bratří doma, stojíme, cítíme se silnější, se všemi spojenci a hotovíme se čelit i nejkrušším náporům. Závažné děje byly v Itálii a nyní přichází zpráva od našich hochů ze Sibíře, již se shromažďují, aby šli bojovat po boku spojeneč. To jest vše velikého významu a nás vede k velikým nadějím, že splní se touhy lidu našeho. Podruhé více a to snad již z boje. Na zdar!

Rudolf Batrůnek.

Fort Worth, Texas, 6. července.

Zde zasílám druhou čtvrtletní zprávu, která je doufám správná a v čas. \$4.40 přijde na příspěvky a \$3.90 na Národní Sdružení, tak k tomu přidám 10c, aby to bylo rovných čtyři dollary. Také zde zanáším dva členy propuštěné z vojska proto, že byli z Rakouska a dále jim řekli, že je do Francie nepošlou, tak oni si přáli propuštění, že se dají do československé armády, do které se v brzké době odeberou, neboť teď musejí zaopatřit svoje ženy. Jak byli u vojska tak se oženili, jsouce doma protože tady je tábor vojenský. Zároveň br. K. Váňa mně zde pomáhá povznést trochu sokolský život, máme tu teď dorost, který eviči již dosti šikovně, tak že připravujeme se na veřejné a doufáme zde založit sbor Sokolek též. Také oznamuji našeho nového starostu Josefa Norrise. Se sokolským Na zdar!

Jan Bečan.

New York City, 10. července.

Proto, že náš nově volený dopisovatel do "Sokola" ani jednoho dopisu o činnosti jednoty naší nenapsal, byl jsem zvolen, abych nepřijemný úkol ten do konce roku zastával. Poslední dobu měli jsme zde mnoho slavností, jichž se i jednota naše účastnila a jednou z největších byla ona na přivítání našeho vůdce profesora Tomáše G. Masaryka, uspořádaná, dne 25. května t. r. Uspořádání průvodu z české čtvrti bylo vloženo do rukou Technického Odboru S. O., který vše dle programu zařídil. O 6. hod. večer nastoupily veškeré české a slovenské spolky na předem ustanovených místech, kde seřaděny v 12 stup a v 6:30 vyrazila první divise se Sokolstvem v čele ze 71. ul., a další se dle pořadu připojovaly, až celý průvod vyplnil Ave A k 79. ulici, kde zatočil k I. ave., po té na 72. ul. k V. ave. a po V. ave. k Hotelu Plaza, kde byl profesor Masaryk ubytován a průvod s balkonu přehlížel. Před hotelem první divise sestaví se samých uniformovaných spolků, utvořila špalír, kterým celý průvod prošel až ku Carnegie Hall, pak Masaryk vsednul do připraveného automobilu a obklopen čtyřmi četami různých sokolských organizací, následoval průvod, který pak prvá divise uzavírala.

Průvod trval celé dvě hodiny a byl největším a snad i nejlépe uspořádaným, jaký jsme kdy v naší čtvrti viděli. Tentokrát poprvé v dějinách českého New Yorku se účast-

nily veškeré české a slovenské spolky bez rozdílu přesvědčení neb vyznání a to v plném počtu. Příkladnou ochotu ukázala československá osada z Newarku, která přišla do New Yorku se svou hudbou, tak i mnohé sokolské i jiné spolky ze širokého okolí. Mimo mnohých hudebníků najmutých přišly i kapely ochotnické po většině slovenské, z nichž největší pozornost vzbuzovala slovenská z Lansford, Pa. Po průvodu byla velká schůze spojená s koncertem v Carnegie Hall, kde prof. Masaryk řečnil. Lístky byly již předem vyprodány a proto většina účastníků se nemohla dovnitř dostat a tu uspořádaný tábor lidu před budovou. Celkový výsledek byl velice uspokojivým tím spíše, že veškeré vrstvy lidu československého bez rozdílu přesvědčení prokázaly svůj souhlas s činností našeho vůdce za svobodný štít československý! Na den 30. května připadal náš výroční výlet do parku obě. Stotzkého. Počasí ten den bylo tak chladné a mračna hrozila deštěm, že zábavní výbor se rozhodl, aby výlet uspořádaný byl v Sokolovně, poněvač byly obavy, že děti naše by si mohly utržit pořádné nachlazení, začez by nikdo nechtěl brát zodpovědnost. Na den 15. června jsme byli pozváni k účastenství v "parádě" na "Flag Day" pořádané výborem z Yorkville, totiž z naší čtvrti. Ačkoliv se žádalo, aby každý spolek bydlící v této čtvrti bral účast a ač bylo od nás žádáno, abychom předvedli i ukázky tělocviku v Central Parku o ceny a výbor za Čechy bral podílu v předběžných poradách, přece jsme se o tom, co se vyžaduje, dověděli téměř až na poslední chvíli, kdy nebylo již možno něco nového naevičiti, a proto vystoupila každá sokolská jednota z New Yorku samostatně. Vzdor tomu, že za soudece zvoleny byly po většině ženy hlavně evičtelky z městských hřišť, přece jen usoudily cenu za nejsložitější evičení bratrům Slovákům na jejich evičení s valaškou, čehož si plným právem zasloužili. Účastenství v průvodu co se českých spolků týká, bylo slabé, ale žactvo Těl. J. Sokol a Dě. Am. Sokola, které utvořilo v průvodu trikoloru americkou a červený kříž, nás částečně vytrhlo. Na den 4. července byly konány přípravy všech přistěhovaleckých národů k projevu loyality ku Spojeným Státům a proto voláno ku všem spolkům, jakož i Čechoslovákům vůbec, aby se do velkého průvodu dostavili v počtu co největším. Zástupci českých a slovenských spolků opět požádali Tech. Odbor S. O., aby převzal uspořádání průvodu a tak se i stalo. Byli jsme vyzváni, abychom se seřadili na určeném místě o 8. hod. ráno, poněvač se počítalo, že vyjdeme asi o 8:30, byli jsme v první divisi a průvod zahájen byl menšími oddíly vojska a námořnictva všech druhů, které vyrazilo z Washington Square o 8. hodině. Asi o 9. hod. se pohnula přední část našeho průvodu a sice: Sokolstvo T. J. S. a Slov. T. J. S. se svou hudbou, D. A. S. se svou hudbou a všechny spolky v stejnokroji. Pak následovaly spolky žen s několika hudbami a odbočka z Astoria s bubínky a pišťáláky, na to následoval alegorický vůz znázorňující dobu Husovu a husitské boje, kolem něho děvčata v národních krojích. Pak zase spolky žen slovenské a ruské a měl opět následovat vůz znázorňující nynější dobu boje za československou samostatnost, ale ten se ještě někde toulal a proto se pokračovalo bez něho. Řády Č. S. P. S. s hudbou, Č. S. B. P. J., Dvory Lesníků, slovenské podpůrné jednoty, Rusové, karpatské, různé české a slovenské spolky a organizace, čeští a slovenští katolíci a divisi naši uzavíral italský spolek "Itali Irredenta", nějak tak se jmenoval, a výslovně si přál být přidělen k české divisi co spojencům Italie bojující. Celý průvod seřazen byl v dvacetistup a pořádek udržován vzorný až na to, že zástupci jižních republik s jejich vozy, které měly být před námi, omylem byly nechány v zadu a konečně jsou vpustěni do středu naší divise, aniž jsme věděli, jak se to stalo. Celkové účastenství bylo sice veliké, ale ne

takové, jak význam slavnosti a nynější doba vyžadovaly. Celý průvod ukončil někdy po osmé hodině večer a byl tak malebný, že divák nevěděl co dříve pozorovati. I Němci a Maďaři se ve velkém počtu průvodu účastnili a dle nápisů, které nesli, by se mohlo soudit, že jsou až příliš dobřími Američany. Kdybychom je neznali, tak bychom jim snad věřili. Správné asi bude co jeden pozorovatel poznamenal: "Můžeme jim věřit, ale musíme je hlídati!" Později o němčem jiném. Na zdar!

A. Mysliveček.

St. Paul, Minn. 12. července.

Den sletu našeho okrsku jest zakončením období v těloevičně pro žactvo a dorost, a my bratři a sestry vedoucí družstev vůbec scházíme se aspoň jednou týdně do evičení a hledíme se připravit na den zahájení evičení pravidelného na podzim. Ti pak, kdož kurs v loni v St. Paul navštěvovali, měli by přesně počítati věsti třídy své tím směrem, jakým se v kursu naučili tak, aby všude se stejně pokračovalo. Dle nácviku společných a vůbec celkového vedení nutno soudit nejschopnější síly v okrsku máme z kursu posluchačů bratry Edward Sklenář 85%, Frank Kolář 78%, Václav Forst 78, Josef Landa 77, Anton Stránský 77, Václav Linberger 77, br. Kohout 76, br. Macháček 75, Jindřich Muška 70. Sestry Klára Hejdukova 75%, M. Šustáková 68%, Cecilie Bartova 70, Albina Dvořáková 65; tento výsledek jest z našeho kursu a uznána těmito bratřím a sestrám schopnost vedení družstev. Má-li posluchač méně než 60 procent, není záhodno jej na místo evičitele strkati, neboť to znamená potřebu více zkušeností a schopností. Budeme rádi, až na přesrok by dosáhli tito bratři a sestry vyšších bodů, neboť potom jest nám volně, když všude vše hraje správně a svědomitě vedením schopného bratra neb sestry a kurs příští má nám přinést evičitele do každé jednoty s diplomem okrsku aspoň 90%, načež se těšíme, jenže nám tu naskytne se nouze o lékaře, aby nám přednášel zdarma: O prvé pomoci a vůbec zdravotvůdce, pak ženský těloevik, o ten se bratři moc málo bēfou, což jest chybou. Rozmyslete se na příští podzim, at' počneme trochu rázněji. Návštěva v kursu byla úhrnná mužů 108 a sester 111, to jest po 6 měsících. Každý měsíc jeden den průměrně nás bylo v kursu všech 35 a jsem jist, že ani jednomu nebyl kurs na škodu. Protož vzhůru hlavy, at' opět to natáhnem, aby příští slet byl větší než náš letošní. Na zdar!

Fr. Drassal.

Detroit, Mich., 20. července.

V minulé naší schůzi, když podal jsem sboru evič. zprávu, jednota usnesla se, aby byla uveřejněna v našem orgánu, pročť ji zasílám, jak následuje: "Minule jsem vám vyličil částečně, v jakých poměrech se nacházel náš evičitelský sbor a s jakou láskou a nadšením, jakou obětavostí a jaký zájem jevíli členové sboru evičitelského na svorném podílení se na práci v těloevičně v době, kdy jednota upadala do hlubokých nesnází, pokud se týče stránky výchovy tělesné. Bylo to hned po dovolené bratru evičiteli po dobu, pokud bude nucen pracovat v noci. Bratr evičitel, jak jest vám všem dobře známo, vzal na se též funkci náčelníka a náčelník ten má na starosti celý sbor evičitelský, rovněž celkový přehled na evičící členstvo a celou jednotu vůbec. Jeho povinností jest, by zařizoval vše tak, aby se rovnalo jedno k druhému, zavdával různé podněty, jež by odpovídaly společnému úspěchu ku rozvoji naší jednoty do další budoucnosti, že ano? — a tu rozumí se samo sebou, jestliže mu k tomu přítomné poměry nedovolují, a na práci v těloevičně se nemůže podílet, tak jeho povinností jest, aby rozdělil veškeré druhy evičící mezi členy sboru evič., kterýž mu má býti při každé příležitosti nápomocným a tu na prvním prvním místě opět záleží na něm, aby dbal vždy o to,

aby členové sboru evič. byli schopni jak technicky, též i theoreticky, aby v pádu jeho nepřítomnosti byl každý jeden připraven jeho funkci zastávat. Pak ovšem není třeba se nějakých nesnází obávat, nemůže-li jeden, může druhý, třetí, čtvrtý atd. tím se předejde všemu odporujícímu, tak že práce, byť i třeba z počátku pokračovala volně, přece tu klyne jakási naděje, že to za nedlouho může přijíti zase do téže koleje a že činnost za společně podílejících se bratří může do budoucnosti v zájmu jednoty, v zájmu dorůstající naší mladé generaci býti více nežli, když se vše opírá pouze o jednotlivce. Náš sbor evič. byl dosti silným i zdokonalen technicky vyspělý a když nadešel čas, kdy třeba se bylo chopiti práce a předejiti veškerým nesnázím, tu zůstali jsme z osmičlenného sboru evičitelského pouze dva s bratrem Levým. Br. Levý evičil čekatele, já děti (obojího pohlaví) a sestry a členstvo. Aby pak brala se naše sokolská práce plným směrem, totiž, aby odpovídala úkolu pokrokovému, vytrvalému a společně prospěšnému, to jest zájmu celého sboru evič., v zájmu dokonalosti a vyspělosti našich mladších členů, — pro ještě mladší dorůstající naši generaci do další budoucnosti, při čemž aby odpovídala výchově též po stránce mysle a mravní, rozhodl jsem se, že požádám br. náčelníka, aby po tu dobu, co bude nucen pracovat v noci, mně dal to právo, abych mohl zorganizovati nový sbor evičitelský. A to z bratří mladších, ku práci obětavých, na které bych se mohl spolehnouti, že když nějaký úkol na se vezmou, že povinnosti jeho zastávají budou. To mně bylo dovoleno. Po odbyté schůzi přikročil jsem ihned ku práci a vybral jsem si do sboru evičitelského tyto bratry: Jarku Bojase, br. Banaře, bratry Švejcárové, br. Klekara a br. Skramského. Ze starých jsme zůstali tři: br. Franta Jirásek, br. Levý a moje maličkost. Tito noví bratři jsou ještě slabí a potrvá nežli se poněkud v práci té zdokonalí a br. Jirásek pracoval v ten čas rovněž na noc, a já též musím v šesti nedělích pracovat dvě neděle v noci, proto veškerá evičení převzal na se br. Vác. Levý, za což jsme mu velice povděční. Všichni společně se obracíme a veliký dík vzdáváme našemu starostovi br. Janu Fryšovi, jenž sám zřel, čeho jest nám zapotřebí i sám osobně se přihlásil, že s námi prodělá kurs evičitelský, což bylo pro nás nade vše nejdůležitější a nejdrahocennější. Byl i důkaz, že na zavalání jsme vždy všichni přítomni a věřím, že jeho práce, veškerá námaha a snaha zůstane v paměti každého účastníka. Ještě několik slov bratři, nežli skončím svoji zprávu, neboť v minulé schůzi jsem vám slíbil, že podám dnes vše to, co se v kruhu našem za poslední tři měsíce odehrálo. Minulou sobotu jsme měli opět schůzi sborovou a br. náčelník začal pracovat na den, a tu, abych dodržel usnesení, jak jsem vám minule oznamoval, pozval jsem ho mezi nás, při čemž předal jsem mu zase vše to, o čem jsem ho před tím požádal, pouze evičení jsem ponechal br. Levému, poněvadž sbor evič. s br. Levým má udělanou smlouvu až do prázdnin. Na dále bude záležet potom mezi nimi dvěma, jak si to zařídí, bude-li to věsti jeden aneb se rozdělí tak, aby odpovídalo dobrým výsledkům a neslo zdravé ovoce celé jednotě. Věřím, budeme-li se držeti našeho hesla, jež zní: "Rovnost, volnost a bratrství", že práce naše bude zdárně pokračovati a že přislíbíme sobě, že se nikdy neopustíme a pamětliví budeme sebe, svých povinností k sobě a velké práci naší národní. Není ničeho, co by nás od sebe líšilo, jen dobrá vůle s láskou jednoho k druhému společně chopiti se práce a tím vzroste zdravý strom a na něm bude zdravé a dobré ovoce. Nuže bratři, podejte nám své pomocné ruce, neb jen tam "svět hne se, kam se síla napře," praví přísloví. Vždy vážit si budu těch, již jsou s námi a budu pokládati si za dobré, že jsme též vůči našemu národu, vůči toužebně očekávané československé samostatnosti své povinnosti vykonali. Ještě dnes nevíme, jaký

osud nás očekává, a proto pokud nám jest možno, hled' me všemožně, abychom se zaopatřili, abychom o naši mládež pečovali, neb v mládeži spočívá veškerá naše budoucnost! Těloevična to jest naše škola, to jest náš základ a jaké základy se nám podaří založiti, takový úspěch, totiž výsledek stavby můžeme očekávati. Není to vše, pěstují se v těloevičně pouze těloevik, jenž slouží ku zdraví, jest zapotřebí též i ducha pěstovati, proto každý náčelník neb evičitel má míti na zřeteli vždy po evičení věnovati alespoň pět minut k rozvinutí duše, k sbytní mysle a čím více a více by se konalo, tím více úspěchu by nám kynulo. Představte si dnešní dobu, pohled'te jak prořídly naše řady. Vy víte, že ti mnozí, a není tomu dlouho, co jsme se s nimi loučili, šli do boje do daleké Francie, kde bohatá naše minulost, svoboda a práva jsou tam našimi junáky železem a krví dobývána a mnozí jsme zůstali z toho důvodu, jenž odpovídá též velkému úkolu, to jest starati se — někteří o své staré rodiče, někteří o své k práci mladé, neschopné bratry a sestry, jež svého otce neb matku před nedávnem ztratili, někteří o své na pospas osudu zanechané rodiny, a tu všemožně musíme se starati a podporovati naši národní akci. Představte sobě, že my Čechové zde v Americe daleko vzdálení vlasti své v dnešní tak vážné a pohnuté a kritické době nejenom že se můžeme cítit, nýbrž zdůrazňuji, že cítíme se št'astnými tím, že nám popřáno na rozvoji této krásné věci i v této daleké cizině, kterou jsme si za svůj nový domov vyvolili, pokračovati. Na zdar! Jos. Žitný.

V Ennis, Tex., 22. července.

Musím zase jednou dát na jevo, že Jižní Župa sokolská dosud žije. Celý život sokolský zde je obmezen na sbory dallaský, fortworthský a wacovský. V těchto třech se udržuje činnost a pak tam dole na jihu v Guy, kde br. Fr. Vrla udržuje dorost v činnosti. Jinde nikde nie, všude klid hrobový.

Aby byl ruch sokolský poněkud oživen uzavřeli bratři dallaští a fortworthští uspořádati závody. Poněvadž evičeneů dospělých je málo, mají býti závody mládeže. Ustanovena byla neděle, dne 11. srpna za den závodní a slet ten bude odbýván ve Fort Worth. Tamní Sokol má kol své těloevičny dosti velký pozemek se stínými stromy a tam se má slavnost odbývati. Hlavní hybnou silou tohoto podniku je br. Michal Vašek, který vede evičení u obou sborů, aby prostná dopadla dobře. Minulá neděle byla v Dallas odbývána porada župního výboru o sletu a závodech dorostu a tu oznámil br. Vašek následující:

Od Sokola dallaského by se závodů účastnilo 18 chlapců, 12 děvčat a 9 Sokolie. Od fortworthského Sokola by se podílelo na závodech 10 chlapců a 11 Sokolie. Pak zdali by se z Guy účastnilo 9 chlapců závodů, bylo by celkem 37 chlapců závodících a prostná evičení by provedlo asi 50 evičeneů. Na evičení Sokolů ze mnoho nepočítá, neb by se od každého sboru účastnil jen nějaký člen. Nejhorší je při tom otázka finanční, kde vzíti peněz na dopravu evičeneů, ti přece nemohou své vydaje sami nésti. Všechnu členů v celé Jižní Župě je sotva asi 100, platíme do župní pokladny 20 centů ročně každý člen a z toho se nemohou nastřádati stovky na jízdné.

V polovici října má býti odbýván státní bazar v Taylor ve prospěch vlasti a tu bychom rádi také spoluúčinkovali. Kdyby se tam sjelo asi 50 dorostu, asi 20 Sokolie a tolikéž Sokolů, byla by to dobrá atrakce pro ten důležitý podnik národní, ale zase narážíme na ty finanční nesnáze. Hledáme pomoci a podaří-li se nám ji nalézt, stal by se ten státní bazar taylorův zároveň také sletem sokolským. Byl by to pokus k oživení činnosti sokolské v Texasu.

Poměry texaské jsou Sokolství nepřejíci. V letě nelze evičiti pro horko a v měsících s povětrností mírnější zase jsou přeháňky dešťové a práce pilná. U nás v Ennis byl

udělán letos pokus o nedělní školu. Sešlo se několik dítek, ale není k tomu ani pomůcek. Honem chtěli někteří bratři pořizovati školní lavice, ale nedospěli ani k tomu, aby zaopatřili kus černého prkna, jehož by se mohlo použiti za tabuli. Škola byla po 3 neděle, ale jen asi 8 dítek ji navštívilo pravidelně a největší návštěva byla 14.

V Houstonu byl slibný Sokol založen, ale asi do roka bylo po něm. Je tam časopis, který by mohl tu myšlenku sokolskou trochu postrkovat, ale jak se zdá, potřebuje sám postrkování. Jednoty sokolské byly v Taylor, Granger, Hallettville, Shiner, Crosby, Eastbernard, Rosenberg, Waller, West a snad ještě někde jinde a všechny zanikly. My zde Sokol udržujeme při životě, ale jen že to nese jméno, neb o činnosti sokolské není ani potuchy. Ta Sokolna nás drží pohromadě a také v Dallas i Fort Worth jsou budovy spolkové hlavními udržovateli Sokolství. Ve Waco by se také rádi zmohli na Sokolovnu, ale jsou na to trochu slabí. Uvidíme, zda ten letošní slet a závody dorostu oživí náš ruch sokolský.

Jos. Buřata.

Omaha, Neb., 26. července.

S nemalým zájmem sledovali jsme župní závody v Chicagu a padesátiletou slavnost v Milwaukee. Výsledek obou zdůraznil, že jest zapotřebí slavností takových, aby se nabyla důvěra v další počínání a tím se vzpružila úsilnější práce. Maje toto na zřeteli výbor Západní Župy předložil minulou zimu všem jednotám své Župy k odhlasování, zdali by se měly odbývati závody. Většina jednot se vyslovila proti závodům tvrdě, že prý nemají dostačitelnoho evičičního členstva, protože jich většina byla vzata k vojsku. Župní výbor jest si toho vědom a jsme hrdi na to, že naši lidé byli spůsobilí k službě vojenské, ale zároveň víme, že vyrůstá mládež, která se nemá nechat bez povzbuzení k vývinu svých schopností. Tak jako v minulosti, tak i nyní musíme pracovat k uplatnění našich ideálů a našich zásad a hleděti k tomu, aby se zakořenily v naší mládeži. Nás nesmí odstrašiti nějaký ojedinělý případ, kde lidé, od kterých jsme očekávali, že budou vzorem pracovníků v době jaká je nynější, nejenom nedělají ničeho, ale vyslovují se proti naší věci! Nechme se takovou nevděčností otravovati, naopak, ukažme jim, že jsou tuze maličci, aby mohli zabrániti slunečné záři, která naši českou věc zdobí. Dnes, kdy celý svět uznává české snahy, takže prohlašují předáci anglického národa, že "The Czechoslovaks are the wonder of this war", nám neškodí. Budeme jim ale povděční, když vystoupí z řad našich, protože chování jejich ukazuje, že neznají kázně a tudíž nepatří mezi nás. My musíme vytrvati až do konce, až bude tyran našeho národa zdolán.

Zářivým bodem v naší Župě bylo závodní evičení mládeže v St. Paul, Minn., kde br. Drassal a jeho pomahatelé ukázali co se dá provésti při dobré vůli a trpělivosti a obětavosti. Budiž jim chvála za jejich snahu přivést mládež pod náš prapor a poskytnouti jí příležitost ku vzdělání v soustavném těloeviku. Bratři činovníci v jiných jednotách necht' Vám činnost minnesotského okrsku jest vzorem a hled'te ji napodobiti.

Konečně minulý měsíc obdrželi jsme knihy po bývalé Střední Župě. Po jich prohlédnutí shledali jsme, že mnohé jednoty dluhují župní poplatky za mnoho roků. Ted' se naskytuje otázka, jakým způsobem peníze od nich dostati? Jestli jednoty neuznávaly za dobré platiti župní příspěvky můžeme my s nimi naložiti dle stanov? Jsem toho náhledu, bývalé Župě, ku které náležely a používaly výhod její, že ano, ale tím bychom naší věci neprospěli, naopak vzbudili bychom roztrpčenost, jehož v nynější době se musíme chrániti. Jelikož zkušenost ukazuje, že u mnoha jednot se pohlíží na župní poplatky jako zbytečnost a že se neplatí, tudíž jsem toho náhledu, aby poplatky tyto v příštím sjezdu

byly zrušeny a vydání župního výboru bylo kryto Výkonným Výborem na předložení účtu župními činovníky.

Též jsem toho náhledu, že by se mělo učiniti nějaké opatření, když jednoty vystoupí z Obce, aby majetek přešel pod správu Výkonného Výboru až do doby kdy se nová jednota ustanoví. V pádu, že by se seznalo, že v jisté lhůtě by nebylo možno jednotu ustaviti, necht' majetek se prodá a výtěžek obrátí na dobro Obce. Jsem toho náhledu, že naše nároky v takovém případě by byly uznány, protože taková jednota se domohla jmění hlásáním našich zásad. Přátelé a i jiné jednoty vypomáhaly majetek zbudovati, aby zásady ty mohly v platnost uvést. Tudíž jest povinností jednoty v tom směru pracovati a setrvati při ústředním tělese až do posledního centu. Máme zkušenosti, kdy jednotě bylo zapůjčeno nářadí, členové z blízkých jednot vypomáhali při evičení, divadlech atd., a když jednota se rozešla neb odstoupila od ústředny, tu činovníci neměli dosti slušnosti Župu uvědomiti a zeptati se co by měli se zapůjčeným majetkem učiniti!

Minulý měsíc byl náš župní náčelník Franta Kopecký vzat do vojska Spojených Států. Prál si hned na začátku války vstoupiti jako dobrovolník, ale byl odmítnut protože nebyl občanem. V předposlední schůzi byla jeho snaživost uznána tím, že nebyl žádný zvolen na jeho místo. Podnáčelník Říha se uvolil zastávati povinnosti úřadu.

Minulý měsíc jsme zde měli československou vojenskou missii, která učinila příznivý dojem a vyjasnila mnohým těm, kteří měli pochybnosti o naší armádě opravdivost její. Přihlásilo se dvacet krajanů, mezi nimi též br. Franta Šnajberk. S bolestí stvrzují, že naši bratři, neobčané této země, se jaksi vyhýbají vstoupiti do naší české armády; ba mnozí prý se nechali vyhlásiti za "alien enemies". S těmi by mělo býti naloženo dle jejich prohlášení, neboť stali se tak i nepřátely našeho národa a našich snah. Jak jinak se vyjímají činy našich mladších bratrů zde narozených aneb vychovaných. Ti hned při prohlášení války dobrovolně vstoupili do armády Spojených Států, 25 najednou, a dnes již br. Jan Ort přinesl tu největší obět', ant' položil svůj mladý život na oltář vlasti. Bratři Slavík, Kuták, Holásek a Šístek byli raněni a nyní nalézají se v nemocnici.

Nyní jsme v napnutí s přípravami k' velkému bazáru ve prospěch Národního Sdružení. Vytkli jsme si cíl \$50,000 a činíme se, abychom cíle dosáhli. Sokolové a Sokolky budou mít tam stánek a jest přáním, aby stánek náš vynikal co nejvíce obětavostí bratrů a sester. Též nám byl vyhrazen jeden den provést program. Je tedy žádoueno, aby bratři a sestry se pilně na ten den připravovali, tak aby očekávání české veřejnosti nesklamalo. Na zdar! J. J. Mík.

Stamford, Conn., 29. července.

Prší. A to je věru pravý čas, kromě neděle, ku psaní v naší kolonii příštích bojovníků za práva ujařmených národů. Popsal bych Vám lépe naši dědinu, kdybych byl schopen psáti slovem básníka — mohu ale prostě naznačiti, že náš tábor je místem ideálním, místem, které skytá vše, co pravý voják potřebuje. Jsme vzdáleni města a pouze náš automobil nás zřídka převáží z idyllického našeho zákoutí do víru života městského, a věru svědomitý náš šofér bratr Mistrik se něco najezdí, aby zásobil naši kuchyň, až mu prý kolikrát v hlavě brní.

A což ta kuchyň. Nemohli jsme si ani přáti lepších kapacit do kuchyně. Bratři Kobzina a Hrubec by snad dovedli nasytiti celou armádu, a pakli si chceš, milý čtenáři učiniti pravou představu o kuchařském umění, musel bys navštívit náš tábor, aniž bys opomenul vzít s sebou celou haldu tabáku a různých věcí, které by činily Tvoji návštěvu tím vítanější.

Náš švec není sice velkým člověkem, ale věřte, že bratr Fanta je obrem ducha, neb je mu hračkou přistřípnout nebo

odštípnout haldu starých a ošlapaných podrážek. Myslíme jistě, že on zeela určitě přijde do nebe, jestli ho nezblázníme.

Kdyby br. Kučera uměl mluvit čínsky, stálo by za to zachytit jeho "přívlastky" do fonografu, když první den mu všichni nanесли spoustu prádla ku praní. Chudák!

A tak to běhá nyní u nás. Bratři nám odejeli u větším počtu do Francie a věru jsme trochu jako pomateni přiváděním všeho do pravých kolejí. Ale bratr Vosyka si ze všeho hlavu neláme a pevně věří, že příští výpravu vypravíme tak, aby sloužila nám všem ke etí. Chaos najdeš všude, kde věci přejímá nová administrace a záleží na dobré vůli nás všech, aby nová výprava byla úspěchem, který si všichni zde v táboře přejeme. Jsou zde věci k vykonávání, které třeba některým nejdou pod nos, ale až si všichni vše promyslí, až si utvoří pravou představu o tom, co československý voják vlastně býti má, pak věci půjdou hravě ku předu a uspokojí nás všechny.

Není to snad žádným medem pro nás, žádnou legraci, proto jsem nucen apelovati znovu a znovu na celou československou veřejnost: jest nutno býti cele svými v každém ohledu. Kdo nemůžeš býti vojákem, podporuj věc do krajnosti, to je tvá povinnost, dávej a zase dávej, nemysli, že daruješ, to je tvá povinnost, a pak, jsi-li již vyčerpan, dej a podporuj ještě přes tvé síly a sleduj tím slov našeho presidenta W. Wilsona a pak teprve můžeš býti jist, pak můžeš klidně spáti s vědomím, že jsi vykonal svoji národní povinnost.

Vlast Vaše vás, drazí krajané, volá v době, kdy vás nejvíce potřebuje, proto všichni pod ten náš prapor, náš nový československý hvězdnatý prapor: shlukněte se, vlastenci a pomozte každý dle své nejlepší možnosti, v době, v které naše československé voje zjednaly si již respekt celého světa. Zde je příležitost, tudíž chop se jí každý Čech i Slovák.

Přestalo pršet a trubka bratra Maška z Clevelandu nás opět volá do práce, která jde hochům výborně k duhu. Bratr Klier z Chicaga, jeden ze starších zákopníků, opět rovná knihovnu a již na něho čekají bratři, aby je oholil, ostříhal a konečně spravil jejich hodinky a přišil knoflíky. A může si dovolit žítí na tomto světě úplně bez práce.

Vy tam, hoši u Václava Veselého, v Sokolovnách, je Vás dosti, nedejte se zahanbit Západem a následujte nás, přijďte mezi nás, bije hodina dvanáctá, VLAST VOLÁ! A. Hejda.

Schenectady, N. Y., 31. července.

Ačkoliv jsem vřaděna do kroužku dopisovatelského již po delší dobu, majíc obavu, že nejsem mnoho seznámena, že nevyhovím přání všech v udání zpráv o našem T. Sboru Dívek a Paní, otálela jsem s mým dopisem. Ted' ale mám zprávu vhodnou, což vztahuje se na naše bratry a sestry. Nutno upomenouti naše bratry, aby odpustili, že jsme jednoho jubileum našeho trvání slavily docela skrovně a nezvaly je, totiž soukromým banketem, který sestry naše upravily přinesením zákusků. Také sokolské Na zdar! provoláváme našemu bratru Koníčkovi, který nám doplnil pobavení hudbou úplně zdarma a za práci Sokolstvu prokázanou vůbec i jeho rodině tak často zaměstnané, slouží jim ku etí. Až jednou se dočkáme času, jenž přinese nám prapor svobody naší vlasti, teprve budeme hlučněji slaviti ty dozvuky těch staletých tyranů. — Dále musím oznámiti, že naše veřejné, dne 24. června pořádané, se na nynější poměry zdařilo báječně. Předně přikvapily školní děti evičie prostrná. Také řada našich mladých Sokolů, kteří tuží paže snad ku lepšímu blahobytu, se držela. A sestry nás překvapily přesným evičením Besedy s hudbou.

Upřímný dík našim evičitelům, totiž sestře Anně Krátké a br. K. Matouškovi a mnohým z našich bratří, kteří tak bedlivě udržují naši obec v pohybu. — Chei připomenouti

našim sestřím, aby přicházely pilně na měsíční schůze, aby-
chom mohly následovati činy naší vzorné sestry starostky
a mohly více pokračovati na poli národním.

Na zdar!

Emilie Navrátilova.

Baltimore, Md., 2. srpna.

Den 3. července bude nám milou upomínkou na příjezd
všech účinkujících přátel z New Yorku ku slavnosti wash-
ingtonské. O 9. hodině večerní nastal čilý ruch v našem
stánku, kdež prováděl se program ku 4. červenci ve Wash-
ingtonu. Nejdříve vystoupili společně zpěváci sborů Jed-
noty Blesk a Hlahol od Soc. Sekce Pokrok. Dík upřímný
našemu sbormistru br. Hauserovi a z New Yorku obě. E.
Pankráčovi, kteří skutečně zasloužili uznání za práci, kte-
rou vykonali, neb zpěvy byly krásně naevičeny, takže jsme
mohli vystoupiti před veřejností americkou — žel, dru-
hého dne jsme byli sklamáni. — Za pěvci vystoupily new-
yorské ženy a za doprovodu orchestru tančily slovenské tan-
ce, které byly krásně provedeny, začez byly odměněny vel-
kým potleskem. Po krátké přestávce měli slovenští Soko-
kolové evičení s valaškami za doprovodu landfordské hudby;
evičení provedli hladce a přátelé onoho večírku nešetřili po-
chvalou. Na ukončení programu zahrála landfordská hudba
několik písní a pak každý ubíral se k odpočinku, aby bylo
možnoúčastniti se průvodu příštího dne v našem městě.
Dne 4. července o 8. hodině ranní každý bratr byl na svém
místě a průvodu účastnily se všechny československé spol-
ky a též přátelé newyorskí s landfordskou hudbou. Na
slavnosti se podílelo 17 národů a naši bratři byli se Sokol-
kami první v průvodu. Škoda, že mně nebylo možno býti
jedním z diváků, neb z doslechu lidí a z anglických novin
druhého dne byl průvod ten jedním z nejlepších, jaký jsme
kdy v našem městě pořádali, obzvláště slovenské kroje se
všem divákům zamlouvaly. Dík br. Stropnickému, že se
o kroje pečlivě postaral. Průvod trval do poledních hodin
a tak nezbyvalo mnoho času do odjezdu do Washingtonu,
neb jsme odjížděli o 2. hod. odpolední z našeho města. Všic-
horní jsme si představovali slavnostní místo, dle plánů vý-
borů, kteří přijeli mezi nás do schůzí k účelu tomu odbý-
vaných, docela jiným nežli jsme na vlastní oči spatřili.
Naš stánek v parku byl chudě vypraven a o účinkující
špatně postaráno. Ve schůzi bylo řečeno, že máme jen půl
hodiny času na program, ale času bylo dosti, takže museli
jak Slovenští Sokolové tak i new yorské ženy několikrát
za sebou vystoupiti, což nebylo potřebí, kdyby pořádající
výbor byl dal práci těm lidem, kteří se v těch věcech vy-
znají a ne nováčkovi. Což nestáli bratři baltimorští za
slovo, aby je pořádající výbor požádal, aby též program
nějakým číslem vyplnili? Zajisté že by naše družstvo bylo
vystoupilo se Sokolkami a mohli jsme míti lepší program
a též lepší návštěvu. Takto lidé chodili a ptali se: To
jest ten Čecho-Slovák? To víte, jak nám asi bylo všem.
Vedle nás byl stan Jihoslovanů; ti dávali program jeden
za druhým a lidu všude plno. Jak by ne, vždyť stánek
jejich bylo viděti z dálky, neb všude vlály jejich prapory
nad hlavami diváků — a jen náš byl ubohý, že nebylo
možno se nám pochlubit naším praporem nad naším stán-
kem. Pravda, my měli prapory, ale do průvodu. A což
zpěváci, kde ti zůstali? Kde se nás podílelo při zkouškách
34 mužů, tak ve Washingtonu jich vystoupilo společně 24
mužů a z těch ještě někteří byli honěni z místa na místo,
což jejich práci nebylo, a také když se mělo zpívat, nebylo
možno. To byla pěkná odměna sbormistru. — Co se týče
průvodu ve Washingtonu po všech těch svízlech, byl krás-
ný a bylo viděti, že diváci američtí se o nás velmi zajímají.
Po druhé, bude-li se něco pro naše české jméno dělati, bude
záhodno, aby se práce dala lidem takovým, kterým by
záleželo na dobrém výsledku. Myslím, že to byla dobrá
škola jak pro naše bratry tak i pro new yorské.

Neděle dne 21. července bude pro nás památným dnem,
neb přijel mezi nás náš slavný vůdce, prof. T. G. Masaryk.
Všichni Čechoslováci vykonali rychle přípravy ku přivítání
našeho milého přítele a práce výboru velmi dobře do-
padla, neb nebylo jediného krajana, aby nebyl přišel vzdáti
úctu našemu vůdci, který pro nás tolik obětí vykonal. Vše-
chny československé spolky sešly se na rohu Chase ul. a
Rutland ave. a odtud pochodem šly k Union nádraží. Od
Union nádraží až k divadelní budově Lyric postavily se
po obou stranách ulice a mezi nimi projel vzácný host
v průvodu amerického a českého uvítacího výboru. Po celé
cestě byl nadšeně vítán. Naš milý vůdce uveden byl do
Lyric a za ním všechny spolky naplnily sál do posledního
místčka. Lože obsazeny byly předními Američany. Hu-
dební kapela námořní akademie z Annapolis s krajanem
A. Torovským v čele zahrála směs národních písní, který
počal hymnou "Kde domov můj" a skončil písní "Hej
Slované!". Následovala americká hymna "Hvězdnatý pra-
por" a pak nám představil bývalý guvernér L. P. Colds-
borough nadšenými slovy prof. Masaryka, jenž byl přivítán
bouřlivými ovacemi. Tu předstoupila k němu malá Vlasta
Reichlova a přednesla uvítací báseň a podala bu obrovskou
kytici růží se slovenskými stuhami. Prof. Masaryk ji za
její pěkné uvítání pohládl a políbil. Také jeden malý
Slováček nádherně ustrojený podal mu kytici. Na to se
ujal slova náš milý host. V řeči té přednesl stručně dějiny
našich tam za mořem a vysvětlil jak nutno jest, aby bylo
Rakousko rozbito a utvořen Československý stát. Pak pro-
mluvil k nám v naší české řeči. Jak milé bylo nám, když
pravil: "Bratři a sestry; Nevím co bych Vám měl ještě
pověděti, co byste už sami nevěděli, co byste sami nečetli.
Jsem radostí naplněn, že jsem zde v Americe nalezl Vás
tak svorně pracovati. Tak jak jest třeba svorně pracovati
se Spojenci k cestě vítězství, tak i mezi námi jest třeba
svornosti k dosažení našeho svobodného státu. Pro tu
svornost nevzdávejte se nikdo svého přesvědčení! Nechte
všeho řešení všech rozdílů na dobu pozdější, až budeme
všichni svobodní. Po tuto dobu musíme býti svorní, neb
naše věc stojí dobře a to proto, že jsme ukázali světu svoji
disciplinu. Já zde zůstanu s Vámi pokud možno a budu
pracovati pro naši věc dle svých nejlepších sil." Po těch
slovech rozbouřil se sál ohlušujícím potleskem a voláním
slávy a Na zdar! Pak ukončil anglickou řečí jak povstala
československá armáda a co vykonala. Hlavně přimlou-
val se o znovuzbudování Ruska, o získání ho pro vše spo-
jenců. Na to zapěli spojení zpěváci píseň "U boj", kterou
dobyli ohromný úspěch. Pak začal mluvit bývalý guvernér
Coldsborough a ohnivou řečí plnou nadšení vysvětlil nám
naši povinnost podporovati naši vládu proti Němcům. Řeč
jeho došla ohromného úspěchu, neb přítomní upsali \$72.000
na koupi válečných úsporných známek. Po té zahrála hud-
ba a po hudbě předstoupil poručík československé armády
br. J. Horvat, který nám vyřídil pozdrav od našich bratří za
mořem a zároveň nám připomenul povinnost k naší armádě.
Po něm promluvil obě. Toula a po jeho řeči zapěli zpěváci
americkou hymnu "Hvězdnatý prapor". Tak skončila tato
schůze, na níž všichni účastníci vzpomínati budou.

Na zdar!

E. Lopata.

Camp Lewis, Wash., 1. srpna.

V prvních dnech měsíce května přijelo do Camp Lewis,
Wash., 700 hochů všech možných národností, mezi nimi 150
Čechoslováků. Zařazeni byli ke 44. pluku. Nebyli oběhováni,
měli slíbeno, že všichni, kteří jsou ochotní, dostanou druhé
občanské listy. K našemu velkému sklámání značné procento
odepřelo učiniti tak i byli vyhozeni až na nepatrné vý-
jimky od pluku a dáni do "Development Battalion". Pro
hrstku ničemu musejí naši hoši trpěti s nimi. Dostaneme

jména "Čechů-Austriáků", kteří odepřeli státi se občany, i těch, kteří papíry chtějí, ale "firing line" jim nevoní, lépe prý zde v campu, nebo "discharge", jíti domů k mamince. Uveřejníme ve všech českých časopisech, dáme je na černo-žlutou listinu, aby se stali mezi českou společností nemožnými. Má-li některý z Vás razítko na "Kainovo" znamení, pošlete je obratem do Camp Lewis, Wash., na níže uvedenou adresu. Necht' je nové, aneb alespoň zánovní, je zde dosti práce. "Zboží" jim "cejchované" pošleme do Chicaga neb na jiná místa, kam kdysi patřovalo.

Podali jsme petici našemu veliteli, plukovníku Jonesovi, jejíž otisk zasílám; nebude na škodu, když ji v "Sokole" i v jiných českých listech uveřejníte:

"Commander of the 13th Division,
Camp Lewis, Wash.

Honored Sir:

We the undersigned soldiers now in the service of the U. S. Government, petition you to give the following your earnest consideration: We are, all of us either of Bohemian or Slovak birth, bound in sympathy and deed to the cause of the United States of America. We have pledged alliance when we entered the ranks, purchased Liberty Bonds and W. S. S., in faithful service, and otherwise have shown our faith and patriotism. Because we have been born in a country whose historic mission is the oppression and the suppression of our peoples, and especially our struggles to attain political freedom, we were from our childhood up been taught the value of liberty and its attainment at any cost. We therefore wish again individually, and collectively express to you our faithful allegiance, to the Government of the United States, and to our Honorable President Woodrow Wilson, and offer in proof also our lives if needed be. Many of us have volunteered, others again drafted, but one and all we have been looking forward to the time when we would be able to settle the score for the misdeeds to our little country whose peoples have suffered the damnation of Autoeracy. But somehow, honored Sir, we are continuously being transferred from place to place while our regiments are leaving for the front. Seeing friends with whom we have drilled and associated for months depart for the trenches, our eyes moisten, and we feel envy. More than that, Honored Sir, we feel that we are being treated as a Hun would be treated, WITH MISSTHRUST. We therefore petition you, Honored Sir, to let us stay with those who are going to the firing line. Give us a chance to fight for the freedom of the oppressed, and for Democracy. If this can not be done, then we would gladly accept transfer to our brothers, the Czecho-Slovak Armies, now fighting for the Allied Cause. Hoping earnestly that you will give this your consideration, We remain yours unto death,

The Czecho-Slovaks in your service at Camp Lewis."

Pevně doufáme, že čeští hoši, kteří dobří jsou, budou od stvůr "austriáckých" oddělení a dostanou se zase k plukům pravidelným, nebo bude jim dovoleno jíti k naší československé armádě. Výsledek oznámíme. Na zdar!

Stanley Dvořáček,
Co. D, 44th U. S. Inf., Camp Lewis, Wash.

Chicago, 3. srpna.

Je po sletu — po závodech. Každý z nás dychtivě očekával výsledek závodů a jistě že každý závodník doufal, že zvítězí a dále nepřemýšlel. Však sklamání i radost jako obyčejně. Ti sklamání ovšem vinu přisuzují soudcům jako obyčejně, a ti šťastní? Ti dělají se na dvě třídy. První si vítězství perně zasloužili, druzí k tomu přišli ani snad neví jak. Nešťastní soudcové! Kdyby byli spravedliví, vynadá jim vlastní jednoty a jsou-li spravedliví ke svým a jiným ne, vynadají jim všechny ostatní jednoty. Kdyby

však br. J. Košar vyzkoušel předem bratry soudce zdali jsou opravdu schopni souditi jiné, doznal by překvapujícího výsledku. Dále proč není dovoleno bratrům závodcům oznámiti jim body dobyté? Že se budou hádat? Což není i chování známkové? Bratr pak nespokojený s body dobytými mohl by podati stížnost u příslušného výboru. — V posledním čísle Sokola Amerického celé amer. Sokolstvo se dovidá, že Sokol Chicago, členové evič. sboru, přišli pozdě k závodům. A kdo řekl br. R. Jičínskému, že byl k závodům přihlášen evič. sbor? Přihlášena byla dvě družstva a ne evič. sbor. Ostatně přišli dva bratři pozdě, první s omluvou napsanou a druhý v pravdě svou liknavostí. To se ovšem musí hned napsat, že evič. sbor Sok. Chicago přišel pozdě. Mám zaručené zprávy, kdo Tě bratře Jičínský zpravoval o sboru Sok. Chicago a proto vina Tvoje to není. Po druhé však se střež podobných rádeč, kterým ni zisk ni sláva sice na jazyku — škoda, že jen na jazyku! Kolik bratří závdníků, tolik stížností. At' mluvím s kýmkoli, to má být takové a to zase makové, a u všech všudy, když se dopálím a nadám jim bab, co že se neozvou, že máme svůj list k názorům zcela pro nás, že prý by to neuveřejnili a ten zase umí špatně česky psát atd. Ale podle všeho jednoty Sokol Chicago má tolik boreů, že by se nerozpakovali dvakrát a rozbouřili by vše, by mohli postavit vše znova dle svého. Dosud se však nezmohli na dostatečný počet tak, aby nebyli poraženi v dobrém úmyslu uspořiti jednotě šest set dolarů ročně. Jinak jsme zdraví, jen naše hodiny evičební dostávají souchotě a proto je chodíme léčit na břehy jezera Michigan a i dále do přírody.

Na zdar!

Franta Krátký.

Poznámka pořadatele: Byli jsme na místě závodním, v Plzenském parku v určenou dobu, to jest v sedm hodin ráno a víme tudíž kdo byl přítomen a kdo nedochvilným. Byli jsme tu v úkolu závodního lékaře. V minulém čísle o závodech napsali jsme jak následuje: "a tu měli jsme příležitost sledovati ve stanu počtáře i ty různé protesty, jimž br. Košar nemohl při nejlepší vůli dáti průchodu, povázíme-li, že zejména borei vyššího oddělení, jediného na závodech vůbec a členové evičtelského sboru Sokola Chicago nedostavili se k závodu v čas . . ." Pravíme výslovně členové evičtelského sboru, kteří byli přihlášení do závodu vyššího oddělení, z nichž tři dostavili se slavně po osmé hodině, tedy o celou hodinu později. Mluvíme o členech evičtelského sboru a nikoliv o evičtelském sboru. To jest faktum, jehož projednání byli jsme sami přítomni. Tak na vysvětlenou.

St. Louis, Mo., 3. srpna.

Žijeme v době velkého světového převratu, jehož následky do budoucna pro náš veškerý život těžko odhadnout, nevíme dnes, jakým překvapením pro nás může býti zítřek; je třeba bedlivě uvážiti vše, cokoli zvláště u nás v životě sokolském jest nám směrodatným. Tím vysvětlují si dvojí hlasování týkající se sjezdu našeho Sokolstva. My st. louisští věříme pevně, že sjezd bude pevným základem k nové uslovnější práci Sokolstva vůbec. Zástupcem do sjezdu za jednotu naší zvolen br. F. J. Holman, který společně s příslušným výborem pracuje na tom, aby sjezd mohl předložit návrhy promyšlené, které budou důležitou pomůckou v jednání sjezdovém. Zvláště pak bylo ve schůzi jednoty naší projevováno přání, aby sjezd přičinil se o sloučení se všeho Slovanského Sokolstva, čímž utvrzeny byly by lepší styky mezi všemi Slovany v Americe vůbec. — A nyní něco z činnosti naší jednoty. Jak vypadala by taše práce národní nebýti jednot sokolských? V tom máme dobré zkušenosti my u nás v St. Louisu, kde plným právem můžeme říci, že náš Sokol je duší veškerého českého života zdejšího. Všude

v řadách prvních pilných pracovníků jsou bratři naši a bazár Č. N. S., který byl pořádán v naší Sokolovně a který plných \$9000 vynesl, jest toho důkazem nejlepším. Těžkým problémem doby dnešní jest obstarávání finančních potřeb naší jednoty a budeme-li chtít dostát všem požadavkům v tom ohledu na nás kladeným, tu záleží na bratřích samých vše, z čeho příjem náš jest čerpán, podporovati. Smutnou stránkou naší jednoty asi 220 členů čítající jest tělocvik. Tu jest povinností zvláště bratří mladších, kteří nám ještě neodešli za povinností jinou, neméně důležitou, aby oživením naší tělocvičny ulehčili nám snášet ty velké oběti, které jednota přináší. — Jinak s radostí mohu psát o našem pěveckém odboru "Hlahol", který řízením osvědčeného evičitele prof. Stanovského jest skutečnou chloubou naší. Také dramatický odbor náš pro příští sezonu pilně se připravuje; říditelem zvolen opět br. Rejner st., který již přes třicet let u našeho divadla nezištně pracuje. — Při návštěvě našeho města navštívil nás ve schůzi naší nadporučík armády česko-slovenské br. A. Holý, který poukázal nám, jak obromý vliv měla výchova sokolská na tvoření naší armády ve všech směrech, vysvětlil nám organizaci a poměry, které v naší armádě převládají. Br. Holý získal zde 19 dobrovolníků, kteří již na místo svého určení odejeli. Návštěva jeho byla pro nás povzbuzením k nové práci a zůstane nám milou vzpomínkou.

Na zdar!

Josef Rádek.

PÍSEMNICTVÍ.

Čím jest tělu mozek, tím jest každému dobře řízenému celku jeho tisk a tisk, který píše o snahách našich, tužbách a cílech národních i zápalu našem za osamostatnění země českých a slovenských v době nynější tím jest vydatnější, čím kruhům i jiným přístupnější. To platí zejména o časopisu našem měsíčním "Bohemian Review", jakž vede jej již po delší dobu Dr. Smetanka. V listě tom zachycuje se vše co informovati může eizinu, všechny zvěsti o člance ze světa našich spojeneů i zprávy z vlasti staré a světa slovenského, zobrací je po rubu i po lici a rozvádí je pak přebrané a přepracované po celém našem ústrojí, jež prací svou Č. N. S. a vedení vůdce našeho prof. Masaryka dociluje jen výsledků opravdových. Zápolu našemu o samostatnost československou věnuje se tu pozornost zvýšená, jednotlivé články původní české předvádí se tu v překladu, kdežto celé řady informačních článků, jakž brzy zde a zase onde se objevují, najdete tu za časté v otisku, mimo zpráv z našich táborů vojenských i armády naší československé ve Francii, Italii a ovšem hlavně nyní i na Sibíři. List seznamuje čtenáře o každém postupu naší práce v ústředí i kruhů našich vedoucích v Paříži, mimo činnosti našich ve Washingtonu a poukazuje též na mnohé kulturní i jiné zjevy, zejména posudky spojeneckého tisku a práce literární o našem národě i politických jeho snahách.

Upozorňujeme naše kruhy sokolské, že všechny knihy, jež v době poslední i v dobách minulých vydány byly zaniklou právě "Slavií" a jsou na skladě vůbec, dostati lze u Českého Ústředního Knihkupectví, 1825 So. Loomis St., Chicago, Ill. Tamtéž objednáte i "Zpěvník", sbírku národních písní amerických, českých národních a dělnických a tu zvláště jsou vlastenecké písně americké i s českým překladem Al. Jandy atd. a dělnické velice pěkné, vedle národních českých a slovenských v díle třetím. Tamtéž mají i velice užitečnou knihu "Bohemian Grammar" — Bohemian Made Easy —, jakž vzdělal J. V. Nigrin. Jest to pomůcka vzácná pro Američany i ty naše, již neznají jazyka rodičů svých správně, tak jako druhá pomůcka z téhož pramene "Francouzsky bez učitele", jakž již na místě tomto jednou jsme doporučili, zejména našim vojáčkům a dobrovolcům, již jsou na cestě do Francie aneb v táborech evičebních čekají na další rozkazy.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI V. V. SOKOLSKÉ OBCE, konané dne 29. července roku 1918.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák za přítomnosti 12 zástupců. Nepřítomni byli br: Vlk, Roubal, sestry Splavcová a Šlaunfová. Omluven br. Roubal a sestra Splavcová.

Zápis o pravidelné schůzi ze dne 24. června čten a schválen.

T. J. S. Milwaukee hledá evičitele a obrací se na Výk. Výbor o pomoc v ohledu tom. Dopis odkázán Ústřednímu Technickému Odboru.

Pokladniční odbor vládní upozorňuje na čtvrtou Půjčku Svobody a žádá jména jednot a adresy tajemníků. Jednatel má vyříditi.

T. J. S. Fort Worth, Tex., zděluje, že dva bratři na vlastní jejech žádost byli propuštěni ze svazku amerického vojska, když jim bylo zděleno, že nebudou poslání proti nepříteli, protože byli příslušníky Rakouska. Dají se však do armády československé, jakmile své domácí poměry uspořádají. Požádán přítomný pořadatel Sokola Amerického o uveřejnění dopisu toho za příklad jiným.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb., zasílá 8 čtvrtletních zpráv, s nimiž zůstali pozadu pro nečinnost členstva. Příspěvky poslány za 7 čtvrtletí, což s povděkem na vědomí vzato.

T. J. S. Plattsmouth, Neb., zděluje, že poměry nynější nutí ji k odstoupení a slibuje, že jakmile poměry se zlepší, znovu přistoupí. Jednatel k tomu podotýká, že uvědomil starostu Župy Západní o tomto činu plattsmouthské jednoty.

Sokol Tábor Slov. Lípy zasílá dopis br. Lahody, kterým týž odpírá placení poplatků na Národní Sdružení. Usneseno dáti Sokolu Tábor Slov. Lípy na vědomí, by se členem jmenovaným naložilo dle stanov. Takové doporučení se činí všem jednotám, které mají členy zdráhající se tuto obětinu přinášeti.

T. J. S. New York žádá záslužné listiny pro bratry: Alois Khare, Frank Konop, Frank Kohout. Dle zdělení jednatele jsou k nim oprávněni a budou jim vystaveny.

T. J. S. Newark zděluje, že Župní Výbor vyšetřoval záležitost bývalého člena Hažmuky a že shledal jednotu v právu vyloučení jeho. Dále zděluje, že se hodlá spojit s místním sborem Jednoty Dělnícko Amerického Sokola a žádá o vysvětlení zda bude jí možno vyslati zástupce do sjezdu. Dále si stěžuje, že nebyla uvědoměna o poplatku Č. N. Sdružení. Jednatel zděluje, že na dopis onen odpověděl protože byla žádána odpověď obratem pošty a čte odpověď zaslou, pak čte dopis té samé jednoty žádající znovu určitější odpověď v ohledu spojení. Po poradě se starostou jednatele zaslal telegrafickou odpověď, že spojení bude považováno za úplné dohodlo-li se členstvo na jednom kroji. Odpověď ta taktéž schválena.

Nově založená jednota v Antigo, Wis., posílá žádost o přijetí do Sokolské Obce, přikládá poplatek a žádá by na 4. srpna dostavil se zástupce Obce k uvedení. Žádost ona přijmota a jelikož Župa Střední k uvádění vyslala dva zástupce a sice br. Dr. Mueller a pokladníka J. Makytu, usneseno vyslati za Výk. Výbor také dva zástupce a sice br. Kubea a náčelníka J. Paskovského. Jelikož v Župě bylo usneseno, aby zástupci její navštívili jednoty v Manitowoc a v Maribel, aby je povzbudili k zvýšení činnosti, doporučen to i zástupcům Výkonného Výboru.

Ženský Odbor Sokola Havlíček-Tyrš, Chicago, zasílá \$6.00 pro Č. N. Sdružení a zděluje, že podobný obnos budou zasílati každého čtvrt roku. Jelikož dle zdělení jednatele ne-

poslali dosud žádné příspěvky povinné Obci a jelikož obnos \$6.00 nekryje nikterak celkový poplatek, jednatel dopisem je na to upozornil a čeká odpověď.

Br. Grabenstein zasílá dopis pana Josefa Tuháčka z Hallettown, Pa., jenž jest dotazem jak by jednota sokolská tam založena před čtyřmi měsíci mohla se stát členem Sokolské Obce. Jednatel čte odpověď, kterou zaslal, což schváleno.

Ústřední Výbor Jednoty Dělnicko Amerického Sokola dotazuje se zda by bylo možno, aby některé z její ženských odborů mohly si zvoliti zástupce do sjezdu od jednot mužských. Jednatel zodpověděl onen dotaz protože odpověď byla žádána na rychlo a četl odpověď, kterou dal. Odpověď ta schválena a trest její, že žádná jednota nemůže si zvoliti zástupce z jiné jednoty, ale že může dáti právo hlasovací některému ze zvolených zástupců.

T. J. S. Chicago stěžuje si, že jednatel zanedbal uveřejnění oznámky konkursu na cvičitele v "Sokole Americkém". Stížnost vzata na vědomí, když byl jednatel vysvětlil, jak se opomenutí ono přihodilo. Vysvětlení toto má býti dáno jmenované jednotě.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb., oznamuje, že nebude odváděti příspěvky pro Č. N. Sdružení prostřednictvím Výk. Výb. Jednatel čte odpověď, kterou na dopis ten dal a táž schválena.

Sokol Tábor Slov. Lípy stěžuje si v dopise, že dle návrhu na konání sjezdu při omezeném počtu členů velké jednoty budou skráčeny. Usneseno vysvětliti, že o skráčení nemůže býti řeči protože každý zástupce bude míti právo hlasovací dle počtu členů jak stanovy určují.

Sokol Blesk, Baltimore, podává příčiny proč tentokrát hlasuje pro konání sjezdu a dopis vzat na vědomí.

T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., dotazuje se jak má naložiti se členy, kteří odpírají platiti poplatek Č. N. Sdružení. Usneseno odpověděti ve smyslu usnesení učiněného k dopisu Sokola Tábor Slov. Lípy.

T. J. S. St. Louis odporučuje, by k příštím sjezdu, s jehož svoláním souhlasí, byli pozváni ostatní slovanské jednoty, aby mohl býti utvořen Svaz Slovanských Sokolů. O návrhu tomto rokováno déle a usneseno, aby ku sjezdu žádné jednoty slovanské nebyly zvány, protože je nutně zapotřebí postaviti Obec na pevné základy a pak teprve rozšiřovati organizaci s hora uvedenou.

T. J. S. New York zděluje souhlas s návrhem na konání sjezdu ale žádá by sjezd byl konán přesně dle stanov. Jelikož na dopis ten byla žádána odpověď okamžitá, jednatel ji podal. Po přečtení odpovědi zasláné, Výkonný Výbor projevil souhlas se zněním jejím, neboť ku změně stanov bylo Výkonnému Výboru právo dáno, když předkládal jednotám návrh na sloučení se N. J. S. se Župou Fugner-Tryš. Dále poukázáno na to, že jednota jmenovaná sama dala návrh na odložení sjezdu, tedy na porušení stanov.

T. J. S. Svornost, Bronx, N. Y., souhlasí také s návrhem na konání sjezdu, ale žádá, by obeslání téhož bylo přesně dle stanov. Má jim býti odpovězeno, že návrh byl jednotám předložen a že dle většiny hlasů Výk. Výbor bude se řídit.

Na to jednatel čte výsledek hlasování o návrhu na konání sjezdu a výsledek ten uveřejněn jest na jiném místě tohoto čísla "Sok. Amer." Čte zároveň jména oznámených zástupců. Usneseno, aby v příštím čísle zástupci byli vyžváni přijeti do Clevelandu den před zahájením sjezdu, to jest v neděli, aby mohla býti konána předběžná porada. Zástupcům Župy Střední odporučeno svolání schůze v Chicagu v nejbližších dnech, by práce na opravách stanov byly zahájeny.

Na dopis Ústředny Č. N. Sdružení týkající se soustavného odvádění poplatků uloženo jednoteli odpověděti.

Pořádajícímu Velko-Výboru Řádů Č. S. P. S. státu Illinois má býti poděkováno za pozvání ku akademii pořádané

u příležitosti sjezdu jednoty té. Ku sjezdu má býti zaslán blahopřejný dopis se žádostí o podporu sokolské myšlenky.

Běžné účty byly poukázány ku výplatě a jsou nížeji ve zprávě jednatele.

Jednatel oznamuje, že br. Jičínský přeložil do anglického jazyka pojednání br. Očenáška o Podstatě myšlenky sokolské a že br. Štěpina svým nákladem dal v pěkné úpravě brožurku tu vypraviti a celý náklad daroval Sokolské Obci. Usneseno poděkovati jak br. Jičínskému tak br. Štěpinovi. Jednatel zděluje, že brožurky ty rozeslal po jednotách.

Br. jednatel oznamuje zaslání telegramu informační kanceláři ve Washingtonu, kterým za jednoty prohlašuje se loyality ku Spojeným Státům.

Jednatel zděluje, že obstaral opis charteru od tajemníka státu Illinois a požádal poštovní úřad, by zbavil "Sokol Americký" zvýšeného poplatku za dopravu dle obvodů. Na to došla odpověď od poštmistra, že žádost ta se odmítá, že prý "Sokol Americký" nespadá do žádné třídy vyjmutých z tohoto nového ustanovení. Jednatel se starostou učiní nový pokus o získání dopravy za obyčejných poplatků, protože "Sokol Americký" je věnován vzdělání členů a není vydáván pro žádný zisk.

Br. Šimeček poukazuje na stanovy pokud se týkají povinností pokladníka ku sjezdu a jelikož body v tom jsou nejasné, usneseno by br. pokladník na útraty Výk. Výb. sjezdu přítomen byl.

Náčelník Župy Střední br. Jarka Košar stěžuje si do špatné účasti členstva na průvodech, zvláště pak na průvodu posledním ku pomníku Karla Havlíčka Borovského. Z celého počtu Sokolů chicagských pochodovalo 48 bratrů; žádá by v tom směru bylo hleděno získat nápravu.

Br. jednatel předkládá finanční zprávu za měsíc červenec:

Příjem v červenci:

Sokolky Č. Z. B. Portland, Ore., příspěvky \$1.65,	
Č. N. S. \$12.60.....	\$ 14.25
T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans., přísp. \$3.00,	
Č. N. S. \$3.00.....	6.00
T. J. S. Plattsmouth, Neb., za příspěvky \$39.60, pro	
Č. N. S. \$13.20.....	52.80
Za oznámku	12.00
T. J. S. Detroit za příspěvky \$52.75, Č. N. S. \$52.50	
na vym. loctu.....	105.35
Sokolky So. Omaha, Neb., za příspěvky.....	1.25
T. J. S. Fort Worth, Tex., přísp. \$4.40, Č. N. S. \$4.00..	8.40
Tábor Slovanské Lípy příspěvky.....	30.00
Ž. O. Sokola Nová Vlast, Cleveland, O., za příspěvky	
\$7.00, pro Č. N. S. \$30.00.....	37.00
T. S. D. a P. Newark, N. J., za příspěvky.....	3.45
Za oznámku	3.00
T. J. S. Ord, Neb., za příspěvky.....	10.40
T. J. S. San Francisco, Cal., za příspěvky \$33.60,	
pro Č. N. S. \$31.10.....	64.70
T. J. S. Owatonna, Minn., za příspěvky.....	19.60
T. J. S. Svornost, přísp. \$9.30, Č. N. S. \$18.60.....	27.90
T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., pro Č. N. S.	67.50
T. J. S. Little Ferry, N. J.	49.20
T. J. S. Howells, Neb., za příspěvky \$9.30, do fondu	
sjezdového \$3.20, pro Č. N. S. \$16.00.....	28.50
T. J. S. Omaha, Neb., za příspěvky \$52.80, do fondu	
Č. N. S. \$52.80.....	105.60
Za oznámku	20.00
T. J. S. Clarkson, Neb., přísp. \$56.70, do f. sjezd. \$14.40	71.10
T. J. S. Schuyler, Neb., za příspěvky.....	52.15
T. J. S. Berwyn za příspěvky.....	23.20
T. J. S. Berwyn pro Č. N. S.	22.20
Sokolky Omaha za přísp. \$3.35, pro Č. N. S. \$13.60..	16.95

SOKOL AMERICKÝ

T. J. S. Dodge, Neb., za příspěvky.....	13.20
T. J. S. St. Paul, Minn., za příspěvky \$28.50, pro Č. N. S. \$19.00.....	47.50
Ž. O. Sokola Cleveland, O., za příspěvky \$9.80, do fondu sjezdového \$13.20.....	23.00
T. J. S. Antigo, Wis., zápisné.....	5.00
T. J. S. Praha, Prague, Okla., za příspěvky.....	10.45
T. J. S. Crete, Neb., příspěvky \$24.90, Č. N. S. \$24.90.....	49.80
T. J. S. Žižka, Bruno, Neb., do fondu sjezdového 80c, pro Č. N. S. \$4.80.....	5.60
T. J. S. C. Z. B. Portland, Ore., za příspěvky \$6.25, pro Č. N. S. \$7.80.....	14.05
Sokol Havlíček-Tyrš.....	108.45
Sokolky Libuše za příspěvky.....	1.90
T. J. S. Milwaukee, Wis., příspěvky \$49.85, pro Č. N. S. \$33.80, na výměnu 10c.....	83.75
Za oznámku New York.....	11.35
T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., za příspěvky \$33.85, do Č. N. S. \$35.85.....	69.70
Rusnak Ondrej za tělocvičné knihy.....	5.00
T. J. S. D. a Paní za příspěvky.....	14.65
T. J. S. Slávoj pro Č. N. S.....	53.10
T. J. S. Slávoj příspěvky.....	25.20
Ž. O. Sokola Slávoj pro Č. N. S.....	21.60
Ž. O. Sokola Slávoj příspěvky.....	4.60
Sokol Chicago příspěvky a do fondu sjezdového \$136.45, pro Č. N. S. \$113.40.....	249.85
Sokolky Slávké, příspěvky.....	7.45
Česko Amer. Sokol do fondu sjezdového \$15.90, pro Č. N. S. \$36.25.....	52.15
T. J. S. Mělník, Maribel, Wis.....	56.10
	\$1,785.90

Vydání za červenec 1918.

Číslo čeku	
182 Národní Tiskárna za červencový "Sokol Americký" \$306.00, za dopravu \$60.00, za poštovné k rozeslání brožur "Essentials" \$3.00.....	\$369.00
183 Národní Tiskárna za tisk obálek a dopisnic pro pořadatele Technické Hlídky.....	5.00
184 Kušta a Mejdrieh, tisk diplomů pro okrsek Minn.....	6.75
185 The Franklin Co. za štočky.....	31.93
186 Dr. J. Rudiš Jičínský za redakci červencového "Sokola Amerického".....	45.00
187 Košar Jarka za redakci Tech. Hlídky v červencovém "S. A.".....	15.00
188 Vonásek T., služné \$120.00, za 2 telegramy, rozeslání brožur a jiné poštovné a dovozní, za procenta \$8.75.....	151.49
Celkem.....	\$624.17
Tisk "Sokola Amerického".....	\$306.00
Doprava.....	60.00
Redakce.....	60.00
Štočky.....	31.93
Procenta.....	8.75
Závody.....	6.75
Služné.....	120.00
Dovozné.....	25.74
Tiskopisy.....	5.00
Celkem.....	\$624.17

Cyril Popelka, tajemník.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O., konané dne 14. července 1918.

Schůze tato připadá na 7. července byla přeložena na 14. července protože sedmého byl slet Župy Střední, jemuž šestého července předcházely závody dorostu a zbylého členstva. Přítomni byli bratři: Košar J., Paul Fr., Čermák J.,

Paskovský J., Pokorný Jos., Pecival Fr., Žitný J., Brouk J., a sestra Emily Zárobská. Zápis o min. schůzi čten a schválen s opravou, že br. Paul byl též přítomen. Bratři Brouk a Košar omlouvají svou nepřítomnost v min. schůzi. Přijmuto. Čteno pozvání T. J. Slov. Katolického Sokola ku sletu a závodům pořádaným v dnech 5.—7. července v Gordon Parku, Cleveland, O. Jednatel k němu zděluje, že požádal Okrskový Výbor Župy Východní v Clevelandu sídlici, aby zastupoval některým členem jak V. V. S. O. tak Ú. T. O. když pozvání vyznívalo národnostně. Br. Všetěčka na to oznámil, že s br. Přechem chtěl se sletu toho účastnit, že však týž v žádných člevelandských novinách nebyl oznamován, a ani jinak nebylo možno zjistiti kde je konán. Okrskový výbor ten také na žádost jednatele, by některý člen zastupoval V. V. a Ú. T. O. při oslavě 5letého trvání jednoty v Dayton, O., rozhodl se poslati tam družstvo Sokolů a družstvo Sokolie jímž se stovně bude hraditi Sokol Nová Vlast a jiné zástupce. Usneseno zaplatit účet za diplomy obstarané k závodům a sletu okrsku minnesotského v obnosu \$6.75. Dále usneseno, by diplomy pro S. O. byly dány do tisku hned jakmile br. Košar s kresbou bude hotov a aby těchž bylo použito k odměně účastníků při sletu Župy Střední. Br. jednatel předčítá návrhy br. B. Veselého náčelníka Sokola Tábor Slovanské Lípy na opravu stanov a protože většina jich je rázu povšechného mají být předány výboru na stanovy V. V. Čteny návrhy ku stanovám S. O. pokud se týkají Ú. T. O. jak byly rozeslány členům Ú. T. O. k přečtení a k promyslení. Čten článek za článkem. V čl. 2 má být stanoveno by na práce Ú. T. O. z pokladny V. V. dáno 25c za člena a 10c za členu každým rokem a aby fond takto utvořený byl zvláště veden. V čl. 5. mají být škrtnuta slova Sokolskou Obeí. Z odst. 3. mají být vypuštěna slova jakož i v případných ilustracích pro evičení neb projednání zvláštní v ní uveřejněná. Stalo se tak proto, aby pořadatel nebyly vázány ruce. Při tom projeven náhled, jenž byl sdílen všemi přítomnými členy, že Technická část Sokola Amer. by neměla být pouhou čtyřstránkovou přílohou, ale že největší část listu toho by měla být věnována technickým článkům a příkladům evičení. Výchova tělocvičná přec nejhlavnějším účelem Sokolstva. V ustanoveních zvláštních v čl. 1. mají být přidána slova nemoe neb odcestování za slovo omluvy. V čl. 5. mají být škrtnuta slova: při příležitosti atd. a článek má zníti: V každém období dvou let pořádá Ú. T. O. valný sjezd evičitelský a to v podzimu. V čl. 7. má slovo dva býti nahrazeno slovem tři a slova z "župních závodů" mají být vypuštěna. Článek tento odporučen ještě dalšímu přispůsobení žádoucím dle usnesení sjezdu při rozdělení Žup. Vyzvání pak členové, by přišli-li by ještě na nějaké návrhy, by je napsali a jednatelem dodali, by pak mohly návrhy ty býti sestaveny pro výbor sjezdový. Usneseno vyhověti žádosti Sokolie D. A. S. a nechati udělati z fotografie zaslané štoček pro návrh evičebního úboru. K němu má být připojeno doporučení a mají být vytknuty i vady jeho. Také náčrtek Sokolicemi Nová Vlast zaslaný má být vyobrazen. Usneseno by otázka stejno-kroje Sokolie byla ponechána na sjezdu úplně sestřám zástupkyním k rozluštění a jejich nález bude pak platný a bude přísně vymáhán. Pak usneseno by br. Čermák dal zhotoviti fotografie pro knihu svou Dětský Tělocvik, a aby měl právo žádati rozpočet od tiskáren, které sám uznává za spolehlivé k vytištění knihy té. Br. Košar vyvolává otázku osnovy evičení pro dorost od 15. do 18. r. a pak o souzení prostoeviků. Usneseno aby na příště s evičeními pro závody byla rozeslána pravidla soudeovská, aby evičenci věděli dle čeho budou souzeni. Schváleno pravidlo, jehož použito bylo při sletu Župy Střední, by závodník, který pozdě přijde, nebyl připuštěn k závodů již odbytému. Pořadatel Technické Hlídky zděluje, že byl nucen učinit opravy evičení prostných zaslaných.

SOKOL AMERICKÝ

Příjem v červnu.....	\$ 5.00
Z minulého měsíce.....	916.36
	\$921.36
Vydání v červnu: red. T. Hl.....	15.00
Zbývá.....	\$906.36

Sepsal

T. Vonášek, jednatel.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O., konané dne 4. srpna 1918.

Schůzi zahájil jednatel T. Vonášek protože br. náčelník J. Paskovský odecestoval do Antiga, Wis., k uvedení nové jednoty do S. O. Za předsedu zvolen br. Jarka Košar. Přítomní byli bři.: Paul, Jebavý, Čermák, Tomeš, Brouk a sestra Záhrobská. Br. Pecival dopisem se omlouvá. Zápis o minulé schůzi čten a přijmut s opravou, že v čl. 7. návrhu na opravu stanov pokud se týká Ú. T. O. slova dva nebylo, že tam bylo slovo pět a to že má být nahrazeno slovem tři. Bratři Tomeš a Jebavý omlouvají nepřítomnost v min. schůzi. Jednáno o žádosti Sokola Milwaukee, by mu byl získán evičitel. Jednatel k tomu zděluje, že již doporučil br. Roštika ze St. Louis. Při tom usneseno, by v "Sokole Amer." bylo učiněno vyzvání, by se přihlásili všichni ti bratři, kteří by chtěli zastávat někde místo evičitele, u jednatele Ú. T. O., tak aby byla po ruce stále jména vedení evičení schopných členů. Při tom rozpravena rozprava o výchově evičitelů a obtížích s tím spojených. Br. Čermák zděluje, že na přepisu díla svého "Dětský Tělocvik" pokračuje a táže se mnoho-li by as Ú. T. O. chtěl věnovat na vyobrazení. Po delší rozpravě usneseno, by na vyobrazeních nebylo šetřeno a na konec na návrh br. Brouka usneseno, by věnováno na ně bylo aspoň dvě stě dollarů, kterýžto obnos dle náhledu br. Čermáka by stačil k znázornění různých evičení. Br. Čermák podotýká také, že nalezlo by se knihy v kterémkoliv jazyku v níž by "Dětský Tělocvik" obsáhleji a moderněji podán byl, že žádného honoráře by nevzal. Br. Košar zděluje, že kresba jeho závodních diplomů je reprodukována a je již v tisku. Zároveň předkládá účet na šedesát dollarů za návrh a provedení kresby. Účet povolen k výplatě a usneseno, by diplomů bylo tisknuto 500 a Župě Střední by jich bylo přepuštěno zdarma 100. Jelikož Župa tato pořádá akademii při níž budou diplomy rozdávány jednáno o tom, zda by nebylo radno uspořádat u příležitosti té výstavky sokolskou k níž sneseny by byly všechny památky jednoty Župy. Památky ty by byly fotografovány a sepsány. U příležitosti sjezdu v Clevelandu by měla být výstavka podobná uspořádána ve větším měřítku, zástupci na sjezd jedoucí by mohli různé památky s sebou přivést a pak zase odvézt. Má to být doporučeno župnímu výboru a pak výboru pořádajícímu sjezd v Clevelandu. Jednáno pak o závodech, závodním řádu a vše co se k nim vztahuje a při tom došlo i na otázku udržení dorostu 15 až 18 letého v tělocvičnách našich. Usneseno by br. jednatel dal jedny z časovek správně nepracujících opravit. Usneseno, by kresba diplomu byla dána v rám a aby byla zavěšena v zasedací síni Ú. T. O.

Sepsal T. Vonášek, jednatel.

ZÁSTUPCI DO SJEZDU OZNÁMENÍ JEDNOTAMI:

Blesk, Baltimore, Md.....	Matoušek K.
Tyrš, Omaha, Neb.....	Rokusek Š.
St. Louis, Mo.....	Holman F. J., náhr. Buršík ml.
T. J. S. New York.....	
Svornost, Bronx, N. Y.....	Grabenstein Max
T. J. S. Fort Worth, Tex.....	Štěpánek Jos.
Sokol Fugner-Tyrš, Omaha, Neb.....	Radil Fr. ml.

Praha, Prague, Okla.....	Sádlo C.
T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.....	Hrbek J. J.
T. J. Sokol Milwaukee, Wis.....	Zahořík Jan
Čes. Amer Sokol, Chicago.....	Mueller Ant. Dr.
Sokol Minneapolis, Minn.....	
Sokol St. Paul, Minn.....	Drassal Fr.
T. S. D. a P. Newark, N. J.....	Ptáčnickova Eva
T. J. S. Newark, N. J.....	Ptáčník Václav
Sokol Cleveland, O.....	Bernreiter K., náhr. Rebecka
Havlíček-Tyrš, Chicago.....	Žáček Rud.
T. J. S. Philadelphia, Pa.....	Příbramský Aug.
Sokol Tyrš, Cleveland, O.....	Krušina Jar.
T. J. S. Wilson, Kans.....	Šibrava Fr.
Sokol Slavoj.....	Popelka C., náhr. Zachotina Jan
Sokol K. Jonáš.....	Bednářík Jos., náhr. F. J. Kubeč
Sokol Ravenna, Neb.....	Slavětinský Fr.
T. J. Sokol Oak Park, Ill.....	Pražák Jos.
Sokol Schenectady, N. Y.....	Matoušek Štěpán
Sokol Little Ferry, N. J.....	Dvořák Jan
Sokolky Blesk, Baltimore, Md.....	Česká Marie
Plzeňský Sokol, Chicago.....	Dvořák Jos.
Dámský Odbor Plzeňského Sokola.....	Kalíková Marie
Sokol Chicago.....	Plaček Jos., náhr. Peroutka Ant.
Sokol Čechie.....	Chmatal Fr.
Sokolky Renata Tyrš, Cedar Rapids, Ia.....	Hrbkova Marie
Sokol Žižka, Bruno, Neb.....	Blatný V.
Sokol Mladočech, Racine, Wis.....	Svitavský J.
T. S. D. a Paní Little Ferry, N. Y.....	Fousova M.
Ž. O. Sokola Fugner, Chicago.....	Vodáková Margarete
Sokol Detroit, Mich.....	Fryš Jan
Sokolky Tyrš, Omaha, Neb.....	Pithova Anna
Sokol Slávký.....	Doležal Ant., náhr. Černý Vác.
Sokolky Slávké.....	Pejřilova Anna
Sokolky Chicago.....	Štěpánková, náhr. Brichtová
Sokolky Komenský.....	Smetanová
Sokol Komenský.....	Musil Fred. L.

LISTÁRNA REDAKCE.

J. H. B.: Vystihl Jsi velmi dobře. Díky.

Vidi: Jsme rádi, že někdo si povšiml věci tak důležité. Však byl již čas svrchovaný.

Mikula: Zařídili jsme po přání Tvém a poslali do Vladivostoku pro naše vojáčky. O druhém v dopisu soukromém.

V. S. Francie: Posíláme pravidelně. Na druhé dojde snad konečně.

K. T.: Již řekli jsme několikrát, že nemůžeme při nejlepší vůli otiskovati, co jinde se již objevilo. Mimo to nejsme listem denním kam takové zvěsti se spíše hodí a působí v čas.

Nemo: Šlo do koše, jestli nejsi spokojen ani tentokrát učiníš dobře, když počkáš na číslo své na registračním lístku, on na Tebe Strýček Sam nezapomene a kdyby, měli by bratři Tvé jednoty mu za v čas říci.

Václav Barta: Neuveřejníme aspoň ne v době přítomné, neboť vybarví se samo.

Jos. Holas, Plzeňský Sokol, Chicago: Děkuje vřele za obnos tří dollarů věnovaný Českoslovanskému Pomocnému Výboru pro naše hochy. Víme, že jest z platu jako soudce při závodech Župy Střední a tím více nás těší.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Následkem přílišného návalu důležité látky odloženo oznámení nových a vyloučených členů do příštího čísla.